

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer

(2001/C 29 E/03)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 276 def./2 — 2000/0117(COD)

(Door de Commissie ingediend op 31 augustus 2000)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 47, lid 2, en de artikelen 55 en artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 93/38/EEG van de Raad van 14 juni 1993 houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en telecommunicatie ⁽¹⁾ is laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/4/EG van het Europees Parlement en de ⁽²⁾. Ter gelegenheid van de nieuwe wijzigingen die nodig zijn in antwoord op de vereenvoudigings- en moderniseringseisen die zowel de aanbestedende diensten als de economische subjecten hebben gesteld in hun antwoorden op het op 27 november 1996 door de Commissie aangenomen Groenboek ⁽³⁾ dient ter wille van de duidelijkheid tot herziening van deze richtlijn in één tekst te worden overgegaan.
- (2) De procedures voor de plaatsing van opdrachten die door de in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer werkzame diensten worden gehanteerd, maken een coördinatie noodzakelijk die gebaseerd is op de consequenties van de artikelen 14, 28 en 29 EG-Verdrag en artikel 9 Euratom-Verdrag, dat wil zeggen de beginselen van gelijke behandeling, waarvan het beginsel van niet-discriminatie een bijzondere uiting is, van wederzijdse erkenning, van evenredigheid en van doorzichtigheid, alsmede op een openstelling voor mededinging van de overheidsopdrachten. Deze coördinatie moet, zonder aan de genoemde beginselen afbreuk te doen, een raam voor loyale handelspraktijken scheppen en ruimte laten voor de grootste mogelijke soepelheid.
- (3) De gemeenschapswetgeving en met name Verordeningen van de Raad (EEG) nr. 3975/87 van 14 december 1987 tot vaststelling van de wijze van toepassing van de mededingingsregels op ondernemingen in de sector luchthavenvervoer ⁽⁴⁾ en (EEG) nr. 3976/87 van 14 december 1987 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op bepaalde groepen overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de sector van het luchtvervoer ⁽⁵⁾, zijn erop gericht meer mededinging tot stand te brengen tussen de diensten die luchtvervoerdiensten aan het publiek aanbieden. Bijgevolg behoeven deze diensten niet in deze richtlijn te worden opgenomen. Gezien de huidige mededinging in het communautaire zeevervoer zou het ook niet gepast zijn de regels van deze richtlijn ook voor de opdrachten in deze sector te doen gelden.
- (4) Het toepassingsgebied van Richtlijn 93/38/EEG omvat thans bepaalde opdrachten die door aanbestedende diensten in de telecommunicatiesector worden geplaatst. Met het oog op de liberalisering van de telecommunicatiesector is een regelgevingskader vastgesteld, zoals bedoeld in het vierde verslag over de tenuitvoerlegging van het regelgevingspakket voor de telecommunicatiesector van 25 november 1998 ⁽⁶⁾. Een van de gevolgen hiervan is de invoering van een daadwerkelijke mededinging in deze sector geweest, zowel rechtens als feitelijk. Ter informatie en rekening houdend met deze situatie, heeft de Commissie overeenkomstig artikel 8 ervan een lijst ⁽⁷⁾ van telecommunicatiediensten bekendgemaakt die reeds van de werkingssfeer van de genoemde richtlijn kunnen worden uitgesloten. Nog meer vorderingen zijn bevestigd in het vijfde verslag over de tenuitvoerlegging van het regelgevingspakket voor de telecommunicatiesector van 10 november 1999 ⁽⁸⁾. Het is derhalve niet meer nodig de aankopen van de diensten die in deze sector werkzaam zijn te reglementeren.
- (5) Derhalve is het met name niet meer wenselijk het speciale, bij Richtlijn 90/531/EEG van de Raad ⁽⁹⁾ ingestelde Raadgevende comité voor overheidsopdrachten in de telecommunicatiesector in stand te houden.

⁽¹⁾ PB L 199 van 9.8.1993, blz. 84.

⁽²⁾ PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1.

⁽³⁾ COM(96) 583 def.

⁽⁴⁾ PB L 374 van 31.12.1987, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening nr. 2410/92 (PB L 240 van 28.8.1992, blz. 18).

⁽⁵⁾ PB L 374 van 31.12.1987, blz. 9. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

⁽⁶⁾ COM(1998) 594 def.

⁽⁷⁾ PB L 156 van 3.6.1999, blz. 3.

⁽⁸⁾ COM(1999) 537 def.

⁽⁹⁾ PB L 297 van 29.10.1990, blz. 1.

- (6) Het verdient echter aanbeveling de evolutie van de telecommunicatiemarkt te blijven volgen en de situatie opnieuw te bezien wanneer wordt vastgesteld dat een echte mededinging in deze sector niet meer voorhanden is.
- (7) Richtlijn 93/38/EEG sluit aankopen van spraaktelefonie-, telex-, mobiele radiotelefonie-, semafoondiensten en telecommunicatiediensten per satelliet van het toepassingsgebied uit. Deze uitzonderingen zijn ingevoerd om rekening te houden met het feit dat dergelijke diensten in een bepaalde geografische zone vaak slechts door één leverancier konden worden geleverd, aangezien er geen daadwerkelijke mededinging was en er bijzondere of uitsluitende rechten waren verleend. Door de invoering van een echte mededinging in de telecommunicatiesector is voor deze uitzonderingen geen grond meer. Dergelijke telecommunicatiediensten moeten derhalve in het toepassingsgebied van de onderhavige richtlijn worden opgenomen.
- (8) Gezien de noodzaak te zorgen voor een werkelijke opening van de markt en voor een evenwichtige toepassing van de voorschriften inzake het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening en vervoer, dienen de desbetreffende diensten op een andere wijze te worden omschreven dan door verwijzing naar hun rechtsvorm. Er moet derhalve voor worden gezorgd dat geen afbreuk wordt gedaan aan de gelijke behandeling van de aanbestedende diensten uit de overheidssector en die uit de particuliere sector. Bovendien moet er overeenkomstig met artikel 295 van het Verdrag ook voor worden gezorgd dat de regeling van het eigendomsrecht in de lidstaten onverlet wordt gelaten.
- (9) Een belangrijke reden voor de invoering van regels houdende coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in deze sectoren is het feit dat de nationale overheid op velerlei wijze invloed op het gedrag van deze diensten kan uitoefenen, met name door deelneming in het kapitaal of vertegenwoordiging in de directie of in de bestuurs- of toezichtsorganen.
- (10) Een andere belangrijke reden waarom een coördinatie van de procedures voor het plaatsen van opdrachten door de in deze sectoren werkzame diensten noodzakelijk is, is gelegen in het gesloten karakter van de markten waarop zij werkzaam zijn als gevolg van het bestaan van door de nationale overheid verleende bijzondere of uitsluitende rechten voor de bevoorrading, de terbeschikkingstelling of de exploitatie van de netten die de desbetreffende dienst verstrekken.
- (11) Er dient een passende definitie te worden opgesteld voor het begrip bijzondere en uitsluitende rechten. Deze definitie heeft tot gevolg dat het feit dat een dienst voor de aanleg van netten of voor de installatie van haven- en luchthavenvoorzieningen gebruik kan maken van een ont-eigeningsprocedure of een erfdienstbaarheid kan vestigen, dan wel op de grond, in de grond en delen van het net boven de openbare weg kan aanbrengen op zich geen bijzonder of uitsluitend recht vormt in de zin van deze richtlijn. Het feit dat een dienst die drinkwater, elektriciteit, gas of verwarming aan een net levert dat zelf door een dienst wordt geëxploiteerd waaraan door een bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat bijzondere of uitsluitende rechten zijn toegekend, vormt op zich geen bijzonder of uitsluitend recht in de zin van deze richtlijn.
- (12) Deze richtlijn dient niet van toepassing te zijn op de in de artikelen 3 tot en met 6 van deze richtlijn bedoelde opdrachten voor een dienstverlening noch op prijsvragen georganiseerd om een dergelijke activiteit voort te zetten indien de activiteit in de lidstaat waar zij wordt uitgeoefend direct blootstaat aan de mededinging op markten waar de toegang niet beperkt is. Het verdient derhalve aanbeveling een mechanisme in te voeren dat voor alle onder deze richtlijn vallen sectoren geldt, zodat met de gevolgen van de huidige of van een toekomstige liberalisering rekening wordt gehouden. Een dergelijk mechanisme moet de betrokken diensten rechtszekerheid geven en voor een passende besluitvormingsprocedure zorgen, met name met betrekking tot de termijnen waarover de Commissie beschikt om een beslissing te nemen over een eventuele vrijstelling van de desbetreffende sector.
- (13) De rechtstreekse blootstelling aan de mededinging moet worden beoordeeld aan de hand van objectieve criteria waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke eigenschappen van de betrokken sector. De tenuitvoerlegging en de toepassing van de passende communautaire wetgeving waarmee een bepaalde sector of een deel ervan wordt geliberaliseerd, worden als voldoende beschouwd voor het vermoeden van vrije toegang tot de desbetreffende markt. Een dergelijke passende wetgeving dient te worden omschreven in een bijlage die door de Commissie kan worden bijgewerkt. Wanneer de toegang tot een markt niet door communautaire wetgeving is vrijgemaakt, dienen de lidstaten aan te tonen dat deze toegang rechtens en feitelijk vrij is.
- (14) Wanneer een activiteit door een overheidsdienst in de zin van deze richtlijn wordt uitgeoefend, kan het voorkomen dat de concurrentiedruk die voortvloeit uit het feit dat de desbetreffende activiteit rechtstreeks blootstaat aan de concurrentie op markten waarvan de toegang niet beperkt is, niet voldoende is om te garanderen dat de beslissingen die genomen worden in het kader van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten uitsluitend op economische gronden zijn gebaseerd. In dergelijke situaties verdient het aanbeveling dat de door de overheidsdiensten geplaatste opdrachten onder deze richtlijn blijven vallen. Het algemene vrijstellingsmechanisme mag derhalve niet worden toegepast op de activiteiten die door de overheidsdiensten worden uitgeoefend.

- (15) Om te voorkomen dat er een groot aantal regelingen ontstaan die alleen voor bepaalde sectoren van toepassing zijn, verdient het aanbeveling de thans geldende speciale regeling ⁽¹⁾ met betrekking tot diensten die een geografisch gebied exploiteren voor de prospectie of de winning van aardolie, gas, steenkool of andere vaste brandstoffen, te vervangen door een algemeen mechanisme waarmee sectoren die rechtstreeks aan de mededinging blootstaan worden vrijgesteld. Er moet echter voor worden gezorgd dat dit gebeurt zonder afbreuk te doen aan de Beschikkingen 93/676/EEG van de Commissie van 10 december 1993 waarbij wordt vastgesteld dat de exploitatie van geografische gebieden met het oogmerk van prospectie of winning van aardolie of gas in Nederland niet een relevante activiteit vormt in de zin van artikel 2, lid 2, onder b), punt i), van Richtlijn 90/531/EEG van de Raad en dat de diensten welke deze activiteit uitoefenen in Nederland niet geacht worden in aanmerking te komen voor bijzondere of uitsluitende rechten in de zin van artikel 2, lid 3, onder b), van deze richtlijn ⁽²⁾ en 97/367/EG van de Commissie van 30 mei 1997 waarin wordt vastgesteld dat de exploitatie van geografische gebieden met het oogmerk van prospectie of winning van aardolie of gas in het Verenigd Koninkrijk geen activiteit is in de zin van artikel 2, lid 2, onder b), punt i), van Richtlijn 93/38/EEG en dat de diensten die een zodanige activiteit uitoefenen in het Verenigd Koninkrijk niet worden geacht bijzondere of uitsluitende rechten te genieten in de zin van artikel 2, lid 3, onder b), van de richtlijn ⁽³⁾.
- (16) Bepaalde diensten die een openbare busdienst verzorgen en die reeds van het toepassingsgebied van Richtlijn 93/38/EEG waren uitgesloten, dienen ook van het toepassingsgebied van de onderhavige richtlijn te worden uitgesloten. Om het ontstaan van een groot aantal regelingen te voorkomen die alleen voor bepaalde sectoren van toepassing zijn, dient het algemene mechanisme, bedoeld om rekening te houden met de gevolgen van de liberalisering, ook op busvervoersdiensten van toepassing te zijn, wanneer deze diensten door diensten worden verstrekt die op de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn, nog aan Richtlijn 93/38/EEG zijn onderworpen.
- (17) De aanbestedende diensten dienen gemeenschappelijke aanbestedingsvoorschriften voor hun werkzaamheden met betrekking tot water toe te passen en deze regels dienen eveneens van toepassing te zijn wanneer overheidsdiensten in de zin van deze richtlijn aanbestedingen uitschrijven voor hun werkzaamheden in verband met projecten op het gebied van waterhuishouding, bevoeiing, drainage, alsmede verwijdering en behandeling van afvalwater. De voorschriften als die welke zijn voorgesteld voor opdrachten voor leveringen zijn echter ongeschikt voor de aankoop van water, gezien de noodzaak zich te bevoorraden bij bronnen in de nabijheid van de plaats van gebruik.
- (18) De Raad heeft bij Besluit 94/800/EG van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap, met betrekking tot de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-ronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten ⁽⁴⁾, namens de Gemeenschap onder meer zijn goedkeuring gehecht aan de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „Overeenkomst” genoemd, welke ten doel heeft een multilateraal kader van evenwichtige rechten en verplichtingen op het gebied van overheidsopdrachten tot stand te brengen met het oog op een verdere liberalisering en uitbreiding van de wereldhandel. Gezien de internationale rechten en verplichtingen die voor de Gemeenschap uit de aanvaarding van de Overeenkomst voortvloeien, geldt voor inschrijvers en producten uit derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, de regeling van de Overeenkomst. Deze Overeenkomst is niet rechtstreeks toepasselijk. Derhalve dienen de in de Overeenkomst bedoelde aanbestedende diensten die zich aan deze richtlijn houden en die dezelfde bepalingen toepassen ten aanzien van de economische subjecten van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend, aldus de Overeenkomst na te leven. Deze richtlijn dient de economische subjecten van de Gemeenschap ook even gunstige voorwaarden voor deelneming aan overheidsopdrachten te garanderen als die welke gelden voor de economische subjecten van derde landen die de Overeenkomst hebben ondertekend.
- (19) Onverminderd de internationale rechten en verplichtingen van de Gemeenschap dient de tenuitvoerlegging van deze richtlijn te worden vereenvoudigd, met name door de drempels te vereenvoudigen en door de bepalingen inzake de aan de deelnemers te verstrekken informatie betreffende de beslissingen in verband met de procedures voor het plaatsen van de opdrachten en de resultaten daarvan, voor alle aanbestedende diensten te laten gelden, ongeacht de sector waarin zij werkzaam zijn. Voorts moeten, rekening gehouden met de monetaire unie, de drempels in euro's worden vastgesteld. Derhalve dienen de drempels in euro's op zodanige wijze te worden vastgesteld dat de toepassing van deze bepalingen wordt vereenvoudigd en tegelijkertijd de in de Overeenkomst bepaalde drempels, die in bijzondere trekkingsrechten zijn uitgedrukt, in acht worden genomen. In verband daarmee dient ook te worden voorzien in een periodieke herziening van de in euro's uitgedrukte drempels, teneinde deze indien nodig aan te passen naar gelang van de eventuele negatieve schommelingen van de waarde van de euro ten opzichte van het bijzondere trekkingsrecht. De drempels voor de prijsvragen dienen gelijk te zijn aan die voor de opdrachten voor diensten.
- (20) Deze richtlijn dient niet van toepassing te zijn op opdrachten wanneer zij geheim zijn verklaard of wanneer de wezenlijke veiligheidsbelangen van de Staat kunnen worden geschaad, of op opdrachten die worden geplaatst volgens andere regels die in bestaande internationale overeenkomsten of door internationale organisaties zijn vastgesteld. Deze richtlijn dient evenmin van toepassing te zijn op prijsvragen waarvoor andere procedurevoorschriften gelden, die in bestaande internationale overeenkomsten of door internationale organisaties zijn vastgesteld.

⁽¹⁾ PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 316 van 17.12.1993, blz. 41.

⁽³⁾ PB L 156 van 13.6.1997, blz. 55.

⁽⁴⁾ PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1.

- (21) Het is noodzakelijk belemmeringen voor de vrije dienstverrichting te vermijden. Derhalve kunnen dienstverleners natuurlijke personen of rechtspersonen zijn. Deze richtlijn laat evenwel de toepassing, op nationaal niveau, van de voorschriften inzake de voorwaarden voor de uitoefening van een werkzaamheid of van een beroep onverlet, voorzover deze voorschriften zich met het Gemeenschapsrecht verdragen.
- (22) Deze richtlijn dient slechts het verlenen van diensten te bestrijken voor zover deze op opdrachten berusten en bestrijkt dus niet het verlenen van diensten op andere grondslag, zoals wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen of arbeidsovereenkomsten.
- (23) Krachtens artikel 163 van het Verdrag is het stimuleren van onderzoek en ontwikkeling een van de middelen om de wetenschappelijke en technologische grondslagen van de Europese industrie te versterken en het openstellen van overheidsopdrachten draagt tot de verwezenlijking van die doelstelling bij. De medefinanciering van onderzoekprogramma's mag niet onder deze richtlijn vallen; derhalve vallen buiten deze richtlijn andere opdrachten voor diensten voor onderzoek en ontwikkeling dan die waarvan de resultaten in hun geheel toekomen aan de aanbestedende dienst voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, voor zover de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.
- (24) De overeenkomsten met betrekking tot de verwerving of huur van gronden, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken vertonen bijzondere kenmerken, waardoor het niet passend is daarop aanbestedingsvoorschriften toe te passen.
- (25) Diensten van arbitrage en bemiddeling worden meestal verleend door instanties of personen die worden aangewezen of gekozen op een wijze die niet door aanbestedingsvoorschriften kan worden geregeld.
- (26) De opdrachten voor het verlenen van diensten als bedoeld in deze richtlijn, dienen niet de opdrachten voor de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten te omvatten.
- (27) De opdrachten voor het verlenen van diensten waarvoor slechts één aangewezen voorzieningsbron bestaat, kunnen onder bepaalde voorwaarden geheel of ten dele van de toepassing van deze richtlijn worden vrijgesteld.
- (28) Sommige opdrachten voor het verlenen van diensten, toegekend aan een verbonden onderneming waarvan de voornaamste activiteit op het gebied van diensten erin bestaat deze diensten te verlenen aan de groep waarvan zij deel uitmaakt en niet deze diensten op de markt te verhandelen, moeten worden uitgesloten.
- (29) Maatregelen bedoeld om belemmeringen in het grensoverschrijdend verkeer van elektriciteit op te heffen, zijn reeds genomen of worden nu genomen en andere delen van de energiesector bevinden zich in dezelfde situatie. De voorschriften voor het plaatsen van opdrachten zoals die welke op opdrachten voor leveringen worden toegepast, zijn toereikend om de belemmeringen bij de aankoop van energie en brandstof in de sector energie op te heffen. Bijgevolg behoeven deze aankopen niet meer van het toepassingsgebied van deze richtlijn te worden uitgesloten.
- (30) Zowel met het oog op de toepassing van de voorschriften van deze richtlijn als voor controledoeleinden wordt de dienstensector het best omschreven door deze diensten onder te verdelen in categorieën die met bepaalde posten van een gemeenschappelijke nomenclatuur overeenkomen en deze bijeen te brengen in twee bijlagen, XVI A en XVI B, naar gelang van de regeling waaraan zij zijn onderworpen. Wat de in bijlage XVI B bedoelde diensten betreft, mogen de toepasselijke bepalingen van deze richtlijn geen afbreuk doen aan de toepassing van de specifieke communautaire regels terzake.
- (31) Wat de overheidsopdrachten voor diensten betreft, moet gedurende een overgangperiode de volledige toepassing van deze richtlijn worden beperkt tot de opdrachten waarvoor deze bepalingen de mogelijkheden tot uitbreiding van het verkeer over de grenzen heen ten volle garanderen. De opdrachten voor andere diensten moeten gedurende deze overgangperiode worden gevolgd, alvorens wordt besloten deze richtlijn daarop volledig toe te passen. Dienaangaande dient het controlemechanisme te worden omschreven. Dit mechanisme dient de betrokkenen tevens toegang tot de relevante informatie te verzekeren.
- (32) De uitvoeringsvoorwaarden van een opdracht zijn met de richtlijn verenigbaar indien zij niet direct of indirect discriminerend zijn jegens inschrijvers uit andere lidstaten en indien zij verplicht in de aankondiging van de opdracht worden vermeld. Zij kunnen met name bedoeld zijn om de werkgelegenheid onder kansarmen te bevorderen of om de werkloosheid in het algemeen te bestrijden.
- (33) De aanbestedende diensten mogen bij het opstellen van specificaties voor een bepaalde opdracht advies vragen of aanvaarden, op voorwaarde dat een dergelijk advies niet tot uitschakeling van de mededinging leidt.
- (34) De door de aanbestedende diensten opgestelde technische specificaties moeten de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging mogelijk maken; daartoe moet het mogelijk zijn inschrijvingen in te dienen waarin de diversiteit van de technische oplossingen tot uiting komt. Te dien einde moeten enerzijds de technische specificaties kunnen worden opgesteld uit het oogpunt van prestaties en functionele eisen en moeten anderzijds, bij verwijzing naar de Europese — of bij ontstentenis, de nationale — norm, andere gelijkwaardige oplossingen worden aanvaard. Om de gelijkwaardigheid aan te tonen, moeten de inschrijvers elk bewijsmiddel kunnen gebruiken. Verwijzingen naar specificaties waarin een bepaalde herkomst wordt vereist, moeten uitzonderlijk blijven.

- (35) Rekening gehouden met de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën en de vereenvoudigingen die deze voor de bekendmaking van opdrachten en uit het oogpunt van doeltreffendheid en doorzichtigheid van de aanbestedingsprocedures kunnen meebrengen, dienen elektronische middelen te worden gelijkgesteld met de klassieke middelen voor communicatie en informatie-uitwisseling. Het middel en de technologie waarvoor wordt gekozen, moeten zoveel mogelijk met de in de andere lidstaten gebruikte technologieën verenigbaar zijn.
- (36) Door het gebruik van elektronische middelen wordt tijd bespaard. Bijgevolg dienen de minimale termijnen bij gebruik van deze elektronische middelen te worden verkort, op voorwaarde echter dat deze met de op communautair niveau toegepaste verzendwijzen verenigbaar zijn. Een bijkomende verkorting is mogelijk indien het volledige bestek door de aanbestedende dienst tegelijkertijd op het internet wordt geplaatst, waardoor een vrije en rechtstreeks toegang tot deze informatie wordt geboden. Er moet echter op worden toegezien dat het gecumuleerde effect van het korter maken van de termijnen niet tot te korte termijnen leidt, die het openstellen van de opdrachten in de interne markt in gevaar zouden kunnen brengen.
- (37) De richtlijnen van het Europees Parlement en de Raad 2000/33/EG van ... betreffende een gemeenschappelijk kader voor elektronische handtekeningen ⁽¹⁾ en .../EG van ... (betreffende juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij en met name van de elektronische handel binnen de gemeenschappelijke markt) zijn op de doorgifte door middel van elektronische middelen in het raam van de onderhavige richtlijn van toepassing.
- (38) Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltermijnen ⁽²⁾ is van toepassing op de berekening van de termijnen in de onderhavige richtlijn.
- (39) Er moet op worden gewezen dat de aanbestedende diensten hun selectiecriteria volgens objectieve regels en criteria moeten vaststellen, zoals ook de selectiecriteria bij de niet-openbare procedures en de procedures van gunning door onderhandelingen objectief moeten zijn.
- (40) De gunning van de opdracht dient eveneens te geschieden op basis van objectieve criteria waarbij het discriminatieverbod en het beginsel van gelijke behandeling in acht worden genomen en de beoordeling van de inschrijvingen onder voorwaarden van daadwerkelijke mededinging wordt gegarandeerd. Derhalve mogen slechts twee gunningscriteria worden toegepast, namelijk het criterium van de „laagste prijs” en het criterium van de „economisch voordeligste inschrijving”.
- (41) Teneinde de inachtneming van het beginsel van gelijke behandeling bij de gunning van opdrachten te garanderen, dient de nodige doorzichtigheid met betrekking tot de gekozen criteria ter bepaling van de economisch voordeligste inschrijving, te worden gewaarborgd en vergroot.
- Daarom dienen de aanbestedende diensten gedurende de procedure voor het plaatsen van de opdrachten zo snel mogelijk de relatieve weging van elk van deze criteria aan te geven. In geen geval mag deze weging worden beperkt tot het aangeven van een eenvoudige afdalende volgorde van belang van de criteria.
- (42) De gunningscriteria mogen geen afbreuk doen aan de toepassing van nationale bepalingen betreffende de beloning van bepaalde diensten, zoals bijvoorbeeld de diensten van architecten of advocaten.
- (43) De communautaire voorschriften inzake de onderlinge erkenning van diploma's, certificaten of andere titels zijn van toepassing, wanneer voor deelneming aan een aanbestedingsprocedure of aan een prijsvraag een bepaalde beroepsbekwaamheid wordt vereist.
- (44) Sommige technische voorwaarden en met name die betreffende de aankondigingen en de statistische overzichten alsmede de gebruikte nomenclatuur en de voorwaarden voor verwijzing naar deze nomenclatuur, dienen in het licht van de ontwikkeling van de technische behoeften te worden vastgesteld en gewijzigd. Het is dus wenselijk daarvoor in een soepele en snelle vaststellingsprocedure te voorzien. Overeenkomstig artikel 2 van Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽³⁾ dienen de nodige maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn overeenkomstig de raadplegingsprocedure van artikel 3 van genoemd besluit te worden vastgesteld.
- (45) Teneinde de toegang tot overheidsopdrachten voor kleine en middelgrote ondernemingen te verbeteren dienen regels voor onderaanneming te worden vastgesteld.
- (46) Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de bestaande internationale verplichtingen van de Gemeenschap of van de lidstaten en laat de toepassing van andere verdragsbepalingen, met name van de artikelen 81 en 86 onverlet.
- (47) Deze richtlijn dient geen afbreuk te doen aan de in bijlage XXII genoemde termijnen binnen welke de lidstaten Richtlijn 93/38/EEG moeten omzetten en toepassen,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

OP OPDRACHTEN EN PRIJSVRAGEN TOEPASSELIJKE ALGEMENE BEPALINGEN

HOOFDSTUK I

DEFINITIES

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van deze richtlijn gelden de in de leden 2 tot en met 12 neergelegde definities.

⁽¹⁾ PB L 13 van 19.1.2000, blz. 12.

⁽²⁾ PB L 124 van 8.6.1971, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 184 van 17.1.1999, blz. 23.

2. „Opdrachten voor leveringen, voor de uitvoering van werken en voor het verrichten van diensten”: zijn schriftelijke overeenkomsten onder bezwarende titel tussen één van de in artikel 2, lid 2, bedoelde aanbestedende diensten en een of meer leveranciers, aannemers of dienstverleners, die betrekking hebben op:

- a) in het geval van opdrachten voor leveringen, de koop, leasing, huur of huurkoop met of zonder koopoptie, van producten;
- b) in het geval van opdrachten voor de uitvoering van werken, de uitvoering dan wel het ontwerp en de uitvoering tezamen, dan wel de uitvoering, met welke middelen dan ook, van de in bijlage XI bedoelde werkzaamheden van de bouwrijverheid. Deze opdrachten kunnen daarnaast ook de voor uitvoering daarvan vereiste leveringen en diensten omvatten;
- c) in het geval van opdrachten voor diensten, opdrachten die betrekking hebben op de in bijlage XVI vermelde diensten.

3. Een overheidsopdracht die zowel op producten als op diensten in de zin van bijlage XVI betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor leveringen” beschouwd indien de waarde van de desbetreffende producten hoger is dan die van de in de opdracht opgenomen diensten.

Een overheidsopdracht die op de levering van producten en in bijkomende orde op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren in de zin van deze richtlijn betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor leveringen” beschouwd.

4. Een overheidsopdracht die zowel op één of meer activiteiten als bedoeld in lid 2, onder b), als op de levering van producten betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor werken” beschouwd indien deze activiteiten niet uitsluitend in werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van de producten bestaan.

Een overheidsopdracht die uitdrukkelijk op de uitvoering van één of meer activiteiten als bedoeld in lid 2, onder b), betrekking heeft, wordt als een „overheidsopdracht voor werken” beschouwd, zelfs wanneer het voorwerp van de opdracht ook de dienstverlening in de zin van bijlage XVI omvat, voorzover deze diensten voor de uitvoering van de desbetreffende opdracht noodzakelijk zijn.

5. Een overheidsopdracht die slechts op de in bijlagen XVI vermelde diensten betrekking heeft en die in bijkomende orde ten opzichte van het hoofdvoorwerp van de opdracht werken zoals bedoeld in lid 2, onder b), omvat, wordt als een „overheidsopdracht voor diensten” beschouwd.

6. Een „aannemer”, „leverancier” of „dienstverlener” kan een natuurlijke of rechtspersoon of een aanbestedende dienst in de zin van artikel 2, onder a) of b), of een combinatie van deze personen en/of diensten zijn.

Onder een „economisch subject” wordt een leverancier, een dienstverlener of een aannemer verstaan, afhankelijk van het voorwerp van de desbetreffende opdracht.

Een „inschrijver” is het economische subject dat een offerte indient, en een „gegadigde” degene die om een uitnodiging tot deelneming aan een niet-openbare procedure of aan een procedure van gunning door onderhandelingen heeft verzocht.

7. Een „raamovereenkomst” is een overeenkomst tussen een van de in artikel 2, lid 2, bedoelde aanbestedende diensten en een of meer economische subjecten, die ten doel heeft de voor-

waarden, met name inzake de prijs en, eventueel, de hoeveelheid, van in de loop van een bepaalde periode te plaatsen opdrachten vast te stellen.

8. „Openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen” zijn de door de aanbestedende diensten gevolgde aanbestedingsprocedures, waarbij:

- a) in het geval van openbare procedures, alle belangstellende economische subjecten mogen inschrijven;
- b) in het geval van niet-openbare procedures, alleen de door de aanbestedende dienst aangezochte gegadigden mogen inschrijven;
- c) in het geval van de procedures van gunning door onderhandelingen, de aanbestedende dienst de door hem gekozen economische subjecten raadpleegt en in onderhandelingen met een of meer van hen de inhoud van de opdracht vaststelt.

9. „Prijsvragen” zijn nationale procedures welke tot doel hebben de aanbestedende dienst, in het bijzonder op het gebied van architectuur en weg- en waterbouw of op het gebied van de automatische gegevensverwerking, een plan of ontwerp te verschaffen, dat op grond van een oproep tot mededinging door een jury wordt geselecteerd, al dan niet met toekenning van prijzen.

10. Een „elektronisch middel” is een middel waarbij van elektronische apparatuur voor gegevensverwerking (met inbegrip van digitale compressie) en gegevensopslag gebruik wordt gemaakt, alsmede van verspreiding, overbrenging en ontvangst door middel van draden, straalverbindingen, optische middelen of andere elektromagnetische middelen.

11. De term „schriftelijk” staat voor elk uit woorden of cijfers bestaand geheel dat kan worden gelezen, gereproduceerd en vervolgens medegedeeld. Dit geheel kan met elektronische middelen overgebrachte of opgeslagen informatie bevatten.

12. De Gemeenschappelijke woordenlijst overheidsopdrachten, hierna „CPV” (Common Procurement Vocabulary) genoemd, is de bij Verordening (EG) nr. ... van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde referentienomenclatuur voor overheidsopdrachten.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGBIED: DEFINITIE VAN DIENSTEN EN ACTIVITEITEN

Afdeling 1

Diensten

Artikel 2

Definitie van diensten

1. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) „overheidsdiensten”: de Staat, zijn territoriale lichamen, publiekrechtelijke instellingen en verenigingen bestaande uit een of meer van deze lichamen of publiekrechtelijke instellingen.

Als publiekrechtelijke instelling wordt iedere instelling aangemerkt

- die is ingesteld met het specifieke doel in andere behoeften van algemeen belang te voorzien dan die van industriële of commerciële aard is, en
  - die rechtspersoonlijkheid heeft, en
  - waarvan ofwel de activiteiten in hoofdzaak door de Staat, door territoriale lichamen of door andere publiekrechtelijke instellingen worden gefinancierd, ofwel het beheer onderworpen is aan het toezicht van deze laatste, ofwel de leden van het bestuurs-, het leidinggevende of het toezichthoudende orgaan voor meer dan de helft door de Staat, de territoriale lichamen of andere publiekrechtelijke instellingen zijn aangewezen;
- b) „overheidsbedrijf”: bedrijf waarop overheidsdiensten rechtstreeks of onrechtstreeks een overheersende invloed kunnen uitoefenen uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of de op het bedrijf van toepassing zijnde voorschriften.

Een overheersende invloed wordt vermoed aanwezig te zijn, wanneer de overheidsdiensten, al dan niet rechtstreeks, ten aanzien van een bedrijf:

- de meerderheid van het geplaatste kapitaal van de onderneming bezitten, of
  - over de meerderheid van de stemmen beschikken die aan de door de onderneming uitgegeven aandelen zijn verbonden, of
  - meer dan de helft van de leden van het bestuurlijk, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van de onderneming kunnen aanwijzen.
2. Deze richtlijn geldt voor de aanbestedende diensten die:
- a) overheidsdiensten of overheidsbedrijven zijn en die een van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten uitoefenen;
  - b) die, indien het geen overheidsdiensten of overheidsbedrijven zijn, een van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten of meer van deze activiteiten uitoefenen en die bijzondere of uitsluitende rechten genieten die hun door een bevoegde instantie van een lidstaat zijn verleend.
3. Voor de toepassing van deze richtlijn zijn „bijzondere of uitsluitende rechten” rechten die voortvloeien uit een door een bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat verleende machtiging op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling die tot gevolg heeft dat de uitoefening van een van de in de artikelen 3 tot en met 6, omschreven activiteiten aan een of meer diensten voorbehouden blijft waardoor de mogelijkheden van andere ondernemingen om in hetzelfde geografische gebied en onder in wezen gelijkwaardige omstandigheden dezelfde activiteit uit te oefenen aanmerkelijk nadelig worden beïnvloed.

Afdeling 2

Activiteiten

Artikel 3

Bepalingen betreffende gas, warmte en elektriciteit

1. Met betrekking tot gas en warmte is deze richtlijn van toepassing op de volgende activiteiten:
- a) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van gas of warmte
  - b) of de gas- of warmtetoevoer naar deze netten.
2. De toevoer van gas of warmte naar netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek door een andere aanbestedende dienst dan de overheidsdiensten, wordt niet als een in lid 1 bedoelde activiteit beschouwd, wanneer:
- a) de productie van gas of warmte door de betrokken dienst het onvermijdelijke resultaat is van de uitoefening van een andere dan de in de leden 1 en 3 van het onderhavige artikel en de artikelen 4, 5 en 6 bedoelde activiteit en
  - b) de toevoer aan het openbare net uitsluitend tot doel heeft deze productie op economisch verantwoorde wijze te exploiteren en overeenstemt met ten hoogste 20 % van de omzet van de dienst berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.
3. Met betrekking tot elektriciteit is deze richtlijn van toepassing op de volgende activiteiten:
- a) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit of
  - b) de elektriciteitstoevoer naar deze netten.
4. De toevoer van elektriciteit naar netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek door een andere aanbestedende dienst dan de overheidsdiensten, wordt niet als een in lid 3 bedoelde activiteit beschouwd, wanneer:
- a) de elektriciteitsproductie door de betrokken dienst geschiedt, omdat het verbruik ervan noodzakelijk is voor de uitoefening van een andere dan de in de leden 1 en 3 van het onderhavige artikel en de artikelen 4, 5 en 6, bedoelde activiteit en
  - b) de toevoer aan het openbare net slechts van het eigen verbruik van de dienst afhangt en niet meer heeft bedragen dan 30 % van de totale energieproductie van de dienst berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.

Artikel 4

Bepalingen betreffende water

1. Deze richtlijn is van toepassing op de volgende activiteiten:

- a) de beschikbaarstelling of exploitatie van vaste netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater of
- b) de drinkwatertoevoer naar deze netten.

2. Deze richtlijn is eveneens van toepassing op de opdrachten of prijsvragen die worden geplaatst of georganiseerd door de diensten die een in lid 1 bedoelde activiteit uitoefenen en die:

- a) verband houden met waterbouwtechnische projecten, bevloeiing of drainage voor zover de voor drinkwatervoorziening bestemde hoeveelheid water groter is dan 20 % van de totale hoeveelheid water die door middel van deze projecten of deze bevloeiings- of drainage-installaties ter beschikking wordt gesteld, of

- b) verband houden met de afvoer of behandeling van afvalwater.

3. De toevoer van drinkwater naar netten bestemd voor dienstverlening aan het publiek door een andere aanbestedende dienst dan de overheidsdiensten, wordt niet als een in lid 1 bedoelde activiteit beschouwd, wanneer:

- a) de productie van drinkwater door de betrokken dienst geschiedt omdat het verbruik ervan noodzakelijk is voor de uitoefening van een andere dan de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteit en
- b) de toevoer naar het openbare net slechts van het eigen verbruik van de dienst afhangt en niet meer heeft bedragen dan 30 % van de totale drinkwaterproductie van de dienst berekend als het gemiddelde over de laatste drie jaren, met inbegrip van het lopende jaar.

Artikel 5

Bepalingen betreffende vervoerdiensten

1. Deze richtlijn is van toepassing op activiteiten die de exploitatie van netten bestemd voor openbare dienstverlening op het gebied van vervoer per trein, automatische systemen, tram, trolleybus of autobus of kabel beogen.

Ten aanzien van vervoerdiensten wordt ervan uitgegaan dat er een net bestaat, indien de dienst wordt verleend onder door een bevoegde instantie van een lidstaat gestelde voorwaarden, zoals de te volgen routes, de beschikbaar te stellen capaciteit of de frequentie van de dienst.

2. Het verzorgen van een openbare busdienst wordt niet als een in lid 1 bedoelde activiteit beschouwd indien uiterlijk na twaalf maanden na de vaststelling van deze richtlijn, in een bepaald geografisch gebied, andere diensten deze dienstverlening, algemeen dan wel voor een bepaald geografisch gebied, onder dezelfde voorwaarden als de aanbestedende diensten vrij kunnen verrichten.

Artikel 6

Bepalingen betreffende de exploratie en de winning van aardolie, gas, steenkool en andere vaste brandstoffen en betreffende havens en luchthavens

Deze richtlijn is van toepassing op activiteiten die de exploitatie van een geografisch gebied beogen met het oogmerk op

- a) de prospectie of winning van aardolie, gas, steenkool of andere vaste brandstoffen, of
- b) de terbeschikkingstelling aan lucht-, zee- of riviervervoerders van luchthaven-, zeehaven-, binnenhaven- of andere aanlandingsfaciliteiten.

Artikel 7

Lijsten van aanbestedende diensten

Niet-limitatieve lijsten van aanbestedende diensten in de zin van deze richtlijn zijn opgenomen in de bijlagen I tot en met IX. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de in hun lijsten opgetreden wijzigingen. De Commissie herzielt de bijlagen I tot en met IX volgens de procedure van artikel 62.

Artikel 8

Opdrachten betreffende verscheidene activiteiten

1. Een overheidsopdracht die bestemd is voor de voortzetting van meer activiteiten en niet kan worden gesplitst, volgt de voorschriften die van toepassing zijn op de activiteit waarvoor de opdracht in de eerste plaats is bestemd.

2. Wanneer een van de activiteiten waarvoor de opdracht is bestemd aan deze richtlijn is onderworpen en de andere activiteit niet aan deze richtlijn of een aan Richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedure voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken) is onderworpen, en indien het objectief gezien onmogelijk is vast te stellen voor welke activiteit de opdracht in de eerste plaats bedoeld is, wordt de opdracht overeenkomstig de onderhavige richtlijn gegund.

3. Wanneer een van de activiteiten waarvoor de opdracht is bestemd aan de onderhavige richtlijn is onderworpen en de andere activiteit aan Richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken), en indien het objectief gezien onmogelijk is vast te stellen voor welke activiteit de opdracht in de eerste plaats bedoeld is, wordt de opdracht gegund overeenkomstig Richtlijn .../EG betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken.

HOOFDSTUK III

ALGEMENE BEGINSLEN

Artikel 9

Gelijke behandeling, discriminatieverbod en doorzichtigheid

De aanbestedende diensten nemen alle nodige maatregelen opdat het beginsel van gelijke behandeling, het discriminatieverbod en het doorzichtigheidsbeginsel in acht worden genomen.

TITEL II

**OP OVERHEIDSOPDRACHTEN TOEPASSELIJKE
BEPALINGEN**

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen*Artikel 10***Combinaties van economische subjecten**

1. Combinaties van economische subjecten mogen inschrijven of onderhandelen. Van deze combinaties kan niet worden verlangd dat zij met het oog op de inschrijving of de onderhandelingen een bepaalde rechtsvorm aannemen, maar het aannemen van een bepaalde rechtsvorm kan wel van een combinatie worden geëist wanneer de opdracht haar is gegund, voor zover dit voor de goede uitvoering van de opdracht nodig is.

2. Gegadigden of inschrijvers die krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin zij zijn gevestigd, gerechtigd zijn de desbetreffende diensten te verlenen, mogen niet worden afgevozen louter op grond van het feit dat zij, krachtens de wetgeving van de lidstaat waarin de opdracht wordt gegund, een natuurlijke dan wel een rechtspersoon zouden moeten zijn.

3. Rechtspersonen kan echter de verplichting worden opgelegd in de inschrijving of in de aanvraag tot deelneming de namen en de beroepskwalificaties te vermelden van de personen die met het verlenen van de dienst zullen worden belast.

*Artikel 11***Voorwaarden in de in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten overeenkomsten**

Bij het plaatsen van overheidsopdrachten door de aanbestedende diensten passen de lidstaten in hun onderlinge betrekkingen even gunstige voorwaarden toe als die welke zij bij de tenuitvoerlegging van de in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguay-Ronde gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, hierna „de Overeenkomst” genoemd, tegenover economische subjecten van derde landen toepassen. Te dien einde raadplegen de lidstaten elkaar in het kader van het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten over de uit hoofde van de Overeenkomst te treffen maatregelen.

*Artikel 12***Vertrouwelijkheid**

1. Bij het verstrekken van de technische specificaties aan de belangstellende economische subjecten, bij de kwalificatie en selectie van de economische subjecten en bij de toewijzing en bij de gunning van de opdrachten kunnen de aanbestedende diensten eisen stellen ter bescherming van het vertrouwelijke karakter van de door hen verstrekte inlichtingen.

2. Het recht van de economische subjecten, van een aanbestedende dienst overeenkomstig de nationale wetgeving te

eisen dat de door hen verstrekte inlichtingen vertrouwelijk worden behandeld, wordt door deze richtlijn niet beperkt.

*Artikel 13***Raamovereenkomsten**

1. De aanbestedende diensten kunnen een raamovereenkomst als een opdracht in de zin van artikel 1, lid 2, beschouwen en kunnen deze overeenkomstig de bepalingen van deze richtlijn gunnen.

2. Wanneer de aanbestedende diensten een raamovereenkomst hebben gesloten overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn, kunnen zij bij het plaatsen van op deze overeenkomst gebaseerde opdrachten van artikel 36, lid 3, onder i), gebruik maken.

3. Wanneer een raamovereenkomst niet overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn is gesloten, mogen de aanbestedende diensten geen gebruik maken van artikel 36, lid 3, onder i).

4. De aanbestedende diensten mogen geen oneigenlijk gebruik maken van raamovereenkomsten, met als gevolg dat de mededinging zou worden verhinderd, beperkt of vervalst.

HOOFDSTUK II

TOEPASSINGSGEBIED: DREMPELS EN UITSLUITINGEN*Artikel 14***Toepassingsgebied**

Deze richtlijn is van toepassing wanneer de in artikel 2, lid 2, bedoelde aanbestedende diensten overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken plaatsen waarvan de geraamde waarde exclusief BTW groter is dan of gelijk is aan de in artikel 15 aangegeven drempels, behalve wanneer de uitsluitingsgevallen van de artikelen 20 tot en met 27, van toepassing zijn of wanneer een beslissing uit hoofde van artikel 29, is genomen betreffende de uitoefening van de desbetreffende activiteit in de betrokken lidstaat.

Afdeling 1

Drempels

Onderafdeling 1

Bedragen*Artikel 15***Opdrachten**

Deze richtlijn is van toepassing op opdrachten waarvan de geraamde waarde zonder BTW gelijk is aan of meer bedraagt dan:

- a) 400 000 EUR voor opdrachten voor leveringen en voor diensten;
- b) 5 300 000 EUR voor opdrachten voor de uitvoering van werken.

*Onderafdeling 2***Methoden ter berekening van de waarde van de opdrachten en de raamovereenkomsten***Artikel 16***Algemene voorschriften**

1. De aanbestedende diensten mogen de toepassing van deze richtlijn niet omzeilen door de werken of opdrachten te splitsen of bijzondere regels te gebruiken voor de berekening van de waarde van de opdrachten.

2. De waarde van een raamovereenkomst dient te worden berekend aan de hand van de geraamde maximumwaarde van het geheel van de voor de desbetreffende periode beoogde opdrachten.

*Artikel 17***Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor werken**

1. Voor de toepassing van artikel 15 houden de aanbestedende diensten bij de bepaling van de geraamde waarde van opdrachten voor de uitvoering van werken ook rekening met de waarde van alle leveringen of diensten die voor de uitvoering van het werk noodzakelijk zijn en door de aanbestedende diensten ter beschikking van de aannemer worden gesteld.

2. De waarde van leveringen of diensten die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bepaalde opdracht voor de uitvoering van werken, mag niet bij de waarde van deze opdrachten worden opgeteld met als gevolg dat de verkrijging van deze leveringen of van deze diensten aan de toepassing van deze richtlijn wordt onttrokken.

3. De berekening van de waarde van een opdracht voor de uitvoering van werken moet, voor de toepassing van artikel 15 worden gebaseerd op de totale waarde van het werk. Onder werk wordt verstaan het resultaat van een geheel van werkzaamheden van de bouwnijverheid of de water- en wegebouw dat bestemd is om een zelfstandige economische functie te vervullen.

4. Wanneer een werk in verscheidene kavels is verdeeld, moet de voor de raming van de in artikel 15 bedoelde waarde de waarde van elke kavel in aanmerking worden genomen. Wanneer de samengetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 15 vermelde waarde, zijn de bepalingen van dit lid op alle kavels van toepassing.

De aanbestedende diensten mogen echter van artikel 15 afwijken voor kavels waarvan de geraamde waarde, exclusief BTW, minder dan 1 miljoen EUR bedraagt, mits het samengetelde bedrag van deze kavels niet meer dan 20 % van de totale waarde van alle kavels bedraagt.

*Artikel 18***Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor leveringen**

1. Wanneer een levering in verscheidene kavels is verdeeld, moet voor de raming van de in artikel 15 bedoelde waarde de waarde van elke kavel in aanmerking worden genomen. Wanneer de samengetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 15 vermelde waarde, zijn de bepalingen van dit lid op alle kavels van toepassing.

2. Wanneer in een voorgenomen opdracht voor leveringen uitdrukkelijk opties zijn opgenomen, dient voor de bepaling van de waarde van de opdracht het in totaal toegestane maximumbedrag van de aankoop, leasing, huur of huurkoop, inclusief de opties, als grondslag te worden genomen.

3. Wanneer het gaat om een verkrijging van leveringen voor een bepaalde periode door middel van een reeks opdrachten die aan een of meer leveranciers zullen worden gegund of van vervolgoopdrachten, dient de waarde van de opdracht te worden berekend op basis van:

- a) de totale waarde van de opdrachten die tijdens het voorafgaande boekjaar of de voorafgaande twaalf maanden zijn geplaatst en soortgelijke kenmerken vertoonden, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de volgende twaalf maanden of
- b) de samengetelde waarde van de opdrachten die zullen worden geplaatst tijdens de twaalf maanden volgende op de gunning van de eerste opdracht, of tijdens de gehele looptijd van de opdracht, indien deze langer is dan twaalf maanden.

4. In het geval van opdrachten voor leveringen die betrekking hebben op leasing, huur of huurkoop, wordt de waarde van de opdracht berekend op de volgende grondslag:

- a) wanneer het om opdrachten met een vaste looptijd gaat, de totale geraamde waarde voor de gehele looptijd wanneer die twaalf maanden of minder bedraagt, dan wel de totale waarde met inbegrip van de geraamde residuwaarde wanneer de looptijd meer dan twaalf maanden bedraagt;
- b) indien het om opdrachten van onbepaalde duur gaat of wanneer de looptijd niet kan worden bepaald, het verwachte totaalbedrag van de tijdens de eerste vier jaren te verrichten betalingen.

5. De waarde van een opdracht voor zowel het uitvoeren van diensten als leveringen moet worden geraamd op basis van de totale waarde van de diensten en de leveringen, ongeacht het respectieve aandeel ervan. Deze raming omvat de waarde van de plaatsing en installatie.

*Artikel 19***Berekening van de waarde van overheidsopdrachten voor diensten**

1. Met het oog op de berekening van het geraamde bedrag van een opdracht voor het verlenen van diensten vermeldt de aanbestedende dienst de totale vergoeding van de dienstverlener, rekening houdend met de leden 2 tot en met 7.

2. Wanneer een dienst in verscheidene kavels is verdeeld, moet voor de raming van de in artikel 15 bedoelde waarde de waarde van elke kavel in aanmerking worden genomen. Wanneer de samengetelde waarde van de kavels gelijk is aan of meer bedraagt dan de in artikel 15 vermelde waarde, zijn de bepalingen van dit lid op alle kavels van toepassing.

3. Wanneer in een voorgenomen opdracht voor diensten uitdrukkelijk opties zijn opgenomen, voor de bepaling van de waarde van de opdracht het in totaal toegestane maximumbedrag van de aankoop, leasing, huur of huurkoop, inclusief de opties, als grondslag te worden genomen.

4. Wanneer het gaat om een verkrijging van diensten voor een bepaalde periode door middel van een reeks opdrachten die aan een of meer dienstverleners zullen worden gegund of van vervolgoopdrachten, dient de waarde van de opdracht te worden berekend op basis van:

- a) de totale waarde van de opdrachten die tijdens het voorafgaande boekjaar of de voorafgaande twaalf maanden zijn geplaatst en soortgelijke kenmerken vertoonden, indien mogelijk gecorrigeerd op grond van verwachte wijzigingen in hoeveelheid of waarde gedurende de volgende twaalf maanden of
- b) de samengetelde waarde van de opdrachten die zullen worden geplaatst tijdens de twaalf maanden volgende op de gunning van de eerste opdracht, of tijdens de gehele looptijd van de opdracht, indien deze langer is dan twaalf maanden.

5. De waarde van een opdracht voor zowel het uitvoeren van diensten als leveringen moet worden geraamd op basis van de totale waarde van de diensten en de leveringen, ongeacht het respectieve aandeel ervan. Deze raming omvat de waarde van de plaatsing en installatie.

6. Voor de berekening van het geraamde bedrag van opdrachten voor financiële diensten worden de volgende bedragen in aanmerking genomen:

- a) voor verzekeringsdiensten, de te betalen premie,
- b) voor bankdiensten en andere financiële diensten, de honoraria, de provisies en rente, alsmede andere vormen van beloning,
- c) voor opdrachten die een ontwerp inhouden, de te betalen honoraria of provisies.
7. In geval van opdrachten voor het verlenen van diensten zonder opgave van een totale prijs, wordt het geraamde bedrag van de opdracht op de volgende grondslag berekend:

- a) bij opdrachten met een vaste looptijd die gelijk is aan of korter dan 48 maanden, de totale waarde voor de gehele looptijd,
- b) bij opdrachten voor onbepaalde duur of waarvan de looptijd langer is dan 48 maanden, het maandelijks te betalen bedrag vermenigvuldigd met 48.

Afdeling 2

Uitgesloten of onder een bijzondere regeling vallende opdrachten

Onderafdeling 1

Voor alle aanbestedende diensten en alle soorten opdrachten toepasselijke uitsluitingsgevallen

Artikel 20

Opdrachten geplaatst voor wederverkoop of verhuur aan derden

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten die zijn geplaatst voor wederverkoop of verhuur aan derden, indien de aanbestedende dienst geen bijzondere of uitsluitende rechten bezit om het voorwerp van de opdracht te verkopen of te verhuren en het andere instanties vrijstaat dit voorwerp te verkopen of te verhuren op dezelfde voorwaarden als de aanbestedende dienst.

2. De aanbestedende diensten doen de Commissie op haar verzoek mededeling van alle categorieën producten en activiteiten die volgens hen ingevolge lid 1 zijn uitgesloten. De Commissie kan ter informatie periodiek in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* de lijsten bekend maken van de categorieën producten en activiteiten die zij als uitgesloten beschouwt. Daarbij houdt de Commissie met alle gevoelige commerciële aspecten rekening waarop de aanbestedende diensten bij de verstrekking van de informatie wijzen.

Artikel 21

Opdrachten geplaatst voor andere doeleinden dan de uitoefening van in deze richtlijn bedoelde activiteiten of voor de uitoefening van dergelijke activiteiten in een derde land

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten die de aanbestedende diensten plaatsen voor andere doeleinden dan de uitoefening van hun in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten of voor de uitoefening van deze activiteiten in een derde land, in omstandigheden waarbij er geen fysieke exploitatie is van een net of van een geografisch gebied binnen de Gemeenschap.

2. De aanbestedende diensten doen de Commissie op haar verzoek mededeling van elke activiteit die volgens hen krachtens lid 1 is uitgezonderd. De Commissie kan ter informatie periodiek in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* de lijsten bekend maken van de categorieën activiteiten die zij als uitgesloten beschouwt. Daarbij houdt de Commissie met alle gevoelige commerciële aspecten rekening waarop de aanbestedende diensten bij de verstrekking van de informatie wijzen.

Artikel 22

Geheime opdrachten of opdrachten die bijzondere veiligheidsmaatregelen vereisen

Deze richtlijn is niet van toepassing op opdrachten wanneer zij door de lidstaten geheim zijn verklaard of wanneer de uitvoering ervan overeenkomstig de in de betrokken lidstaten geldende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen gepaard moet gaan met bijzondere veiligheidsmaatregelen of wanneer de bescherming van de fundamentele belangen van de staatsveiligheid van dat land zulks vereist.

Artikel 23

Op grond van internationale voorschriften geplaatste opdrachten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden geplaatst:

- a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen overeenkomstig het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende leveringen, werken, diensten of prijsvragen die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de ondertekenende Staten. Elke overeenkomst wordt ter kennis van de Commissie gebracht, die het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten kan raadplegen;

- b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;
- c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

Onderafdeling 2

Op alle aanbestedende diensten maar alleen op de opdrachten voor diensten toepasselijke uitsluitingsgevallen

Artikel 24

Opdrachten voor bepaalde diensten die van het toepassingsgebied zijn uitgesloten

Deze richtlijn is niet van toepassing op:

- a) de opdrachten betreffende de verwerving of huur, ongeacht de financiële modaliteiten ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende zaken of betreffende de rechten hierop; de overeenkomsten betreffende financiële diensten die voorafgaand aan, gelijktijdig met of als vervolg op het koop- of huurcontract worden afgesloten, zijn echter, ongeacht hun vorm, aan deze richtlijn onderworpen;
- b) de opdrachten voor diensten van arbitrage en bemiddeling;
- c) de opdrachten betreffende de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten;
- d) de opdrachten inzake de arbeidsmarkt;
- e) de opdrachten betreffende diensten voor onderzoek en ontwikkeling, met uitzondering van die waarvan de resultaten in hun geheel aan de aanbestedende dienst toekomen voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, mits de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.

Artikel 25

Op basis van een alleenrecht gegunde opdrachten voor diensten

Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten die worden gegund aan een instantie die zelf een aanbestedende dienst is in de zin van artikel 2, lid 1, onder a), op basis van een alleenrecht dat zij uit hoofde van bekendgemaakte wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen geniet, op voorwaarde dat deze bepalingen met het Verdrag verenigbaar zijn.

Artikel 26

Opdrachten voor diensten gegund aan een verbonden onderneming of aan een aanbestedende dienst die deel uitmaakt van een gemeenschappelijke onderneming

- 1. Deze richtlijn is niet van toepassing op overheidsopdrachten voor diensten:
  - a) die een aanbestedende dienst bij een met hem verbonden onderneming plaatst;

- b) die een gemeenschappelijke onderneming, bestaande uit verscheidene aanbestedende diensten, voor de uitoefening van de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten bij een van deze aanbestedende diensten of bij een met een van deze aanbestedende diensten verbonden onderneming plaatst,

mits ten minste 80 % van de gemiddelde omzet die deze onderneming de laatste drie jaar in de Gemeenschap op het gebied van het verlenen van diensten heeft behaald, afkomstig is van de verstrekking van deze diensten aan de ondernemingen waarmee zij is verbonden.

Wanneer dezelfde dienst of soortgelijke diensten door meer dan één met de aanbestedende dienst verbonden ondernemingen worden verleend, dient rekening te worden gehouden met de totale omzet in de Gemeenschap die voortvloeit uit het verstrekken van diensten door deze ondernemingen.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder „verbonden onderneming” verstaan, elke onderneming waarvan de jaarrekening is geconsolideerd met die van de aanbestedende dienst overeenkomstig de voorschriften van Richtlijn 83/349/EEG⁽¹⁾ of, in het geval van aanbestedende diensten die niet onder deze richtlijn vallen, ondernemingen waarop de aanbestedende dienst rechtstreeks of onrechtstreeks overheersende invloed kan uitoefenen in de zin van artikel 2, lid 1, onder b), of ondernemingen die een overheersende invloed op een aanbestedende dienst kunnen uitoefenen of die, tezamen met de aanbestedende dienst, onder overheersende invloed staan van een andere onderneming uit hoofde van eigendom, financiële deelneming of van de voor deze laatste onderneming geldende voorschriften.

3. De aanbestedende diensten verstrekken de Commissie desgevraagd de volgende gegevens betreffende de toepassing van lid 1:

- a) de namen van de betrokken ondernemingen,
- b) de aard en de waarde van de desbetreffende opdrachten voor diensten,
- c) de gegevens die de Commissie noodzakelijk acht voor het bewijs dat de betrekkingen tussen de aanbestedende dienst en de onderneming waaraan de opdrachten worden gegund, aan de in dit artikel gestelde eisen voldoen.

Onderafdeling 3

Alleen op bepaalde aanbestedende diensten toepasselijke uitsluitingsgevallen

Artikel 27

Door bepaalde aanbestedende diensten geplaatste opdrachten voor de aankoop van water

- 1. Deze richtlijn is niet van toepassing op de opdrachten die aanbestedende diensten die een activiteit uitoefenen als bedoeld in bijlage I, voor de aankoop van water, plaatsen.
- 2. De Raad beziet het bepaalde in lid 1 opnieuw wanneer hem een verslag van de Commissie, vergezeld van passende voorstellen, wordt voorgelegd.

⁽¹⁾ PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/605/EEG (PB L 317 van 16.11.1990, blz. 60).

Artikel 28

Onder een bijzondere regeling vallende opdrachten

Nederland en het Verenigd Koninkrijk zorgen er door middel van de machtigingsvoorwaarden of andere passende maatregelen voor, dat elke dienst die in de in Beschikkingen 93/676/EEG en 97/367/EEG genoemde sectoren werkzaam is:

- a) bij de gunning van opdrachten voor leveringen, voor werken en voor diensten, het discriminatieverbod en het beginsel van oproep tot mededinging in acht neemt, inzonderheid ten aanzien van de inlichtingen die deze dienst de economische subjecten verstrekt met betrekking tot zijn voornemens inzake het plaatsen van opdrachten;
- b) de Commissie, onder de in Beschikking 93/327/EEG van de Commissie ⁽¹⁾ vastgestelde voorwaarden, inlichtingen over de toekenning van de opdrachten verstrekt.

Artikel 29

Algemeen mechanisme voor de uitsluiting van rechtstreeks aan mededinging blootgestelde activiteiten

1. Wanneer de opdrachten door andere aanbestedende diensten dan de overheidsdiensten in de zin van artikel 2, lid 1, onder a), worden geplaatst, is de richtlijn niet van toepassing op de opdrachten voor de in de artikelen 3 tot en met 6 bedoelde diensten indien de activiteit in de lidstaat waar zij wordt uitgeoefend rechtstreeks aan mededinging blootstaat op marktgebieden tot welke de toegang niet beperkt is.
2. Voor de toepassing van lid 1 dient, om na te gaan of een activiteit rechtstreeks aan mededinging blootstaat, te worden uitgegaan van criteria zoals de kenmerken van de desbetreffende goederen of diensten, het voorhanden zijn van alternatieve goederen of diensten, de prijzen en de werkelijke of mogelijke aanwezigheid van meer dan één leverancier van de betrokken goederen of diensten.
3. Voor de toepassing van lid 1, wordt de toegang tot een markt als niet-beperkt beschouwd indien de lidstaat de bepalingen van de in bijlage X vermelde communautaire wetgeving ten uitvoer heeft gelegd en heeft toegepast.
4. Om vrijstelling op grond van lid 1 te kunnen verkrijgen, verzoeken de lidstaten de Commissie een tot vrijstelling besluit te nemen.

De lidstaat stelt de Commissie, rekening houdende met de leden 2 en 3, in kennis van alle terzake dienende feiten, en met name van elke wet, voorschrift of bestuursrechtelijke bepaling of overeenkomst betreffende de overeenstemming met de in lid 1 vermelde voorwaarden.

Indien een onafhankelijke instantie, die voor de desbetreffende activiteit bevoegd is, een standpunt heeft ingenomen inzake aangelegenheden die voor de toepassing van de leden 1 en 2, relevant zijn, wordt de Commissie dit standpunt meegedeeld.

⁽¹⁾ PB L 129 van 27.5.1993, blz. 25.

De Commissie volgt voor het nemen van een vrijstellingsbesluit de procedure van artikel 65, lid 2. Zij maakt haar besluit in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekend.

5. Voor het nemen van het in lid 4 bedoelde besluit beschikt de Commissie over een termijn van zes maanden, gerekend vanaf een datum die overeenkomstig de leden 6, 7 en 8 wordt vastgesteld. Wanneer op grond van lid 3, niet van vrije toegang tot een markt kan worden uitgegaan, dient een lidstaat die om vrijstelling verzoekt, aan te tonen dat de toegang tot de betrokken markt reeds en feitelijk vrij is. Wanneer de Commissie na het verstrijken van deze termijn geen besluit betreffende de vrijstelling heeft genomen, wordt dit lid geacht van toepassing te zijn.

6. Onverminderd de leden 7 of 8, gaat de in lid 5 bedoelde termijn in op de eerste werkdag volgende op de datum waarop de Commissie het verzoek overeenkomstig lid 4 heeft ontvangen.

7. Wanneer de Commissie tijdens de procedure vaststelt dat de gegevens in het verzoek of in de bijbehorende documenten onvolledig of onjuist zijn, stelt zij de betrokken lidstaat daarvan onverwijld schriftelijk in kennis en stelt zij een passende termijn vast om deze gegevens aan te vullen. In dit geval gaat de termijn van zes maanden in op de datum waarop de Commissie de volledige gegevens ontvangt.

8. Wanneer de in het verzoek vermelde feiten belangrijke wijzigingen ondergaan, moeten deze de Commissie onverwijld worden medegedeeld. In dit geval kan de Commissie, indien deze belangrijke wijzigingen haar oordeel uit hoofde van lid 1 ingrijpend kunnen beïnvloeden, besluiten dat de kennisgeving ingaat op de datum van ontvangst van de betrokken wijzigingen; zij stelt de betrokken lidstaat hiervan onverwijld schriftelijk in kennis.

9. De Commissie kan ook besluiten de procedure voor het nemen van een vrijstellingsbesluit op eigen initiatief in te leiden.

HOOFDSTUK III

REGELINGEN VOOR OVERHEIDSOPDRACHTEN VOOR DIENSTEN

Artikel 30

Opdrachten voor in bijlage XVI A vermelde diensten

De opdrachten voor het verlenen van de in bijlage XVI A vermelde diensten worden overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken IV tot en met VII geplaatst.

Artikel 31

Opdrachten voor in bijlage XVI B vermelde diensten

Het plaatsen van opdrachten voor het verlenen van de in bijlage XVI B opgenomen diensten valt uitsluitend onder de artikelen 34 en 42.

*Artikel 32***Gemengde opdrachten voor de in bijlage XVI A en de in bijlage XVI B vermelde diensten**

Opdrachten die tegelijk betrekking hebben op de in bijlage XVI A en de in bijlage XVI B opgenomen diensten, worden overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken IV tot en met VII geplaatst wanneer de waarde van de in bijlage XVI A opgenomen diensten groter is dan die van de in bijlage XVI B opgenomen diensten. In de andere gevallen worden de opdrachten overeenkomstig de artikelen 34 en 42 geplaatst.

HOOFDSTUK IV

BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN BETREFFENDE HET BESTEK EN DE AANBESTEDINGSSTUKKEN*Artikel 33***Algemene bepalingen**

De aanbestedende diensten stellen voor elke opdracht een bestek op waarin de inlichtingen in de overeenkomstig artikel 41 als oproep tot mededinging dienende aankondigingen wordt gepreciseerd en aangevuld. In dit verband beperken zij zich tot de technische specificaties overeenkomstig artikel 34 en in geval zij varianten aanvaarden, is artikel 36 van toepassing.

De aanbestedende diensten kunnen overeenkomstig artikel 37 inlichtingen betreffende de onderaanneming verlangen of overeenkomstig artikel 38 voorwaarden stellen betreffende de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden.

Zij kunnen eveneens eisen dat aan bijzondere voorwaarden wordt voldaan met betrekking tot de uitvoering van de opdracht, op voorwaarde dat deze voorwaarden met het gemeenschapsrecht verenigbaar zijn.

*Artikel 34***Technische specificaties**

1. De technische specificaties zoals omschreven in punt 1 van bijlage XX, maken deel uit van de aanbestedingsstukken, zoals de aankondigingen van de opdrachten, het bestek of de aanvullende documenten.

2. De technische specificaties moeten de inschrijvers gelijke toegang bieden en mogen niet tot gevolg hebben dat ongerechtvaardigde belemmeringen voor de openstelling van overheidsopdrachten voor mededinging worden geschapen.

3. De technische specificaties moeten worden geformuleerd door verwijzing naar Europese normen, naar Europese technische goedkeuringen, naar gemeenschappelijke technische specificaties, naar internationale normen, of indien deze niet bestaan, naar nationale normen of naar nationale technische goedkeuringen, zoals gedefinieerd in bijlage XX, of naar elk ander technisch referentiesysteem dat door Europese normalisatieorganisaties is opgesteld, mits deze verwijzing vergezeld gaat van de vermelding „of gelijkwaardig”.

Zij kunnen ook worden geformuleerd volgens prestaties en functionele eisen. Deze moeten echter voldoende nauwkeurig zijn, zodat de inschrijvers het voorwerp van de opdracht kunnen bepalen en de aanbestedende diensten de opdracht kunnen gunnen.

4. Bij overheidsopdrachten voor werken kunnen de technische specificaties, wanneer terzake geen Europese normen, Europese technische goedkeuringen of gemeenschappelijke technische specificaties bestaan of wanneer het onmogelijk is volgens prestaties of functionele eisen te specificeren, worden vastgesteld door verwijzing naar de nationale technische specificaties inzake het ontwerpen, het berekenen en het uitvoeren van de werken en het gebruik van de producten. Deze verwijzing moet vergezeld gaan van de vermelding „of gelijkwaardig”.

5. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de mogelijkheid te verwijzen naar de in lid 3, eerste alinea, bedoelde specificaties, kunnen zij echter geen inschrijving afwijzen met als reden dat de aangeboden producten en diensten niet beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie, aan een internationale norm, of aan een nationale norm, aan een nationale technische specificatie of aan een nationale technische goedkeuring, wanneer de inschrijver in zijn inschrijving met elk passend middel aantoont dat de door hem voorgestelde oplossingen op gelijkwaardige wijze voldoen aan de eisen die zijn omschreven in de technische specificatie waarnaar wordt verwezen.

Een passend middel is een technisch dossier van de fabrikant of een beproevingsverslag van een als derde optredende organisatie.

6. Wanneer de aanbestedende diensten gebruik maken van de in lid 3, tweede alinea, geboden mogelijkheid specificaties uit het oogpunt van prestaties vast te stellen, mogen zij geen aanbod van producten of diensten afwijzen die beantwoorden aan een nationale norm waarin een Europese norm is omgezet, aan een Europese technische goedkeuring, aan een gemeenschappelijke technische specificatie of aan een internationale norm, wanneer deze normen en goedkeuringen betrekking hebben op dezelfde functionele eisen en prestatie-eisen en geschikt zijn.

De inschrijver dient in zijn inschrijving met elk passend middel, zoals een technisch dossier of een beproevingsverslag van een als derde optredende organisatie, aan te tonen dat de aan de norm beantwoordende producten of diensten aan de functionele eisen of prestatie-eisen van de aanbestedende dienst voldoen.

7. In de technische specificaties mag geen melding worden gemaakt van een bepaald fabrikaat of een bepaalde herkomst of van een volgens bijzondere werkwijzen verkregen fabrikaat, noch van een verwijzing naar een merk, een octrooi of een type, een bepaalde oorsprong of een bepaalde productie. Deze vermelding of verwijzing is bij wijze van uitzondering toegestaan wanneer een voldoende nauwkeurige en begrijpelijke beschrijving van het voorwerp van de opdracht niet mogelijk is door toepassing van de leden 3 en 4; deze vermelding of verwijzing moet vergezeld gaan van de woorden „of gelijkwaardig”.

*Artikel 35***Mededeling van de technische specificaties**

1. De aanbestedende diensten delen de belangstellende economische subjecten desgevraagd de technische specificaties mede die regelmatig in hun opdrachten voor leveringen, werken of diensten worden beoogd, of de technische specificaties die zij voornemens zijn toe te passen voor opdrachten waarover periodieke indicatieve aankondigingen in de zin van artikel 40, lid 1, worden gepubliceerd.

2. Indien deze technische specificaties gebaseerd zijn op documenten waarover belangstellende economische subjecten kunnen beschikken, kan ermee worden volstaan de vindplaats van deze documenten te vermelden.

*Artikel 36***Varianten**

1. Wanneer de economisch voordeligste inschrijving als gunningscriterium wordt gehanteerd, kunnen de aanbestedende diensten door de inschrijvers voorgestelde varianten in aanmerking nemen indien deze aan de door de aanbestedende diensten geëiste minimale prestaties of eisen voldoen.

De aanbestedende diensten vermelden in het bestek aan welke minimumeisen deze varianten moeten voldoen, alsmede hoe zij moeten worden ingediend. Wanneer varianten niet zijn toegestaan, vermelden de aanbestedende diensten dit in het bestek.

2. Artikel 34 is op de varianten van toepassing.

3. Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen mogen aanbestedende diensten die overeenkomstig lid 1 varianten hebben toegestaan, een variant niet afwijzen uitsluitend omdat hij, indien hij werd gekozen, veeleer tot een opdracht voor diensten dan tot een overheidsopdracht voor leveringen zou leiden.

Bij procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor diensten mogen de aanbestedende diensten die overeenkomstig lid 1 varianten hebben toegestaan, een variant niet afwijzen uitsluitend omdat hij, indien hij werd gekozen, veeleer tot een opdracht voor leveringen dan tot een overheidsopdracht voor diensten zou leiden.

*Artikel 37***Onderaanneming**

In het bestek kan de aanbestedende dienst de inschrijver verzoeken in zijn inschrijving aan te geven welk gedeelte van de opdracht hij eventueel voornemens is aan derden in onderaanneming te geven en welke onderaannemers hij heeft aangewezen. Deze mededeling laat de aansprakelijkheid van het leidende economische subject onverlet.

*Artikel 38***Verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden**

1. De aanbestedende dienst kan, al dan niet daartoe door een lidstaat verplicht, in het bestek aangeven bij welke dienst of diensten de inschrijvers de ter zake dienende informatie kunnen verkrijgen over de verplichtingen die ten aanzien van

de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden gelden in de lidstaat, het gebied of de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of waar de diensten moeten worden verleend, en die gedurende de uitvoering van de opdracht op de op de arbeidsplaats verrichte werken of verleende diensten van toepassing zullen zijn.

2. De aanbestedende dienst die de in lid 1 vermelde informatie verstrekt, verzoekt de inschrijvers of degenen die aan een aanbestedingsprocedure deelnemen, aan te geven dat zij bij de voorbereiding van hun inschrijving rekening hebben gehouden met de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake de arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden die gelden op de plaats waar de werken moeten worden uitgevoerd of waar de diensten moeten worden verleend.

Het bepaalde in de eerste alinea vormt geen beletsel voor de toepassing van artikel 55 inzake het onderzoek van abnormaal lage offertes.

HOOFDSTUK V

PROCEDURES*Artikel 39***Toepassing van openbare en niet-openbare procedures en van procedures van gunning door onderhandelingen**

1. Bij het plaatsen van opdrachten voor leveringen, werken en diensten passen de aanbestedende diensten procedures toe die met deze richtlijn overeenkomen.

2. De aanbestedende diensten kunnen een keuze maken uit de in artikel 1, lid 8, genoemde procedures, mits, behoudens het in lid 3 bepaalde, een oproep tot mededinging overeenkomstig artikel 41 is gedaan.

3. De aanbestedende diensten kunnen in de volgende gevallen van een procedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging gebruik maken:

- a) wanneer in het kader van een procedure met voorafgaande oproep tot mededinging geen inschrijving of geen geschikte inschrijvingen zijn ingediend, mits de oorspronkelijke voorwaarden van de opdracht niet wezenlijk zijn gewijzigd;
- b) wanneer een opdracht uitsluitend ten behoeve van onderzoek, proefneming, studie of ontwikkeling wordt geplaatst en niet met het doel de rendabiliteit te verzekeren dan wel de kosten van onderzoek en ontwikkeling te dekken en voorzover de plaatsing van een dergelijke opdracht niet verhindert dat een oproep tot mededinging wordt gedaan voor latere opdrachten die dit doel in het bijzonder beogen;
- c) wanneer de uitvoering van de opdracht om technische of artistieke redenen of om redenen van bescherming van uitsluitende rechten slechts aan één bepaald economisch subject kan worden toevertrouwd;
- d) in strikt noodzakelijke gevallen waarin dringende spoed, voortvloeiende uit gebeurtenissen die door de betrokken aanbestedende diensten niet konden worden voorzien, de inachtneming van de voor openbare en niet-openbare procedures gestelde termijnen onmogelijk maakt;

- e) in het geval van opdrachten voor leveringen ten behoeve van door de oorspronkelijke leverancier verrichte aanvullende leveringen die bestemd zijn hetzij voor de gedeeltelijke vernieuwing van veelvuldig gebruikte leveringen of installaties, hetzij voor de uitbreiding van bestaande leveringen of installaties, indien verandering van leverancier de aanbestedende dienst ertoe zou verplichten apparatuur aan te schaffen met andere technische eigenschappen, zodat onverenigbaarheid ontstaat of zich onevenredige technische moeilijkheden bij het gebruik en het onderhoud voordoen;
- f) voor aanvullende werken of diensten die noch in het oorspronkelijk gegunde ontwerp, noch in de eerste gegunde opdracht waren opgenomen, maar die ten gevolge van een onvoorziene omstandigheid voor de uitvoering van deze opdracht noodzakelijk zijn geworden, mits de gunning geschiedt aan de aannemer of dienstverlener die de eerste opdracht uitvoert:
- wanneer deze aanvullende werken of diensten technisch of economisch niet los van de hoofdopdracht kunnen worden uitgevoerd zonder de aanbestedende diensten grote ongemakken te bezorgen, of
  - wanneer deze aanvullende werken of diensten, hoewel zij van de uitvoering van de oorspronkelijke opdracht kunnen worden gescheiden, strikt noodzakelijk zijn om deze te vervolmaken;
- g) in het geval van opdrachten voor werken, wanneer het gaat om nieuwe werken bestaande uit de herhaling van soortgelijke werken die door dezelfde aanbestedende diensten opgedragen zijn aan de aannemer die belast is geweest met een eerdere opdracht, mits deze werken overeenstemmen met een basisproject en dit project het voorwerp vormde van een eerste opdracht die na een oproep tot mededinging werd geplaatst.
- De mogelijkheid deze procedure toe te passen, moet reeds in de oproep tot mededinging van de aanbesteding van het eerste project worden vermeld, en het totale voor de volgende werken geraamde bedrag dient door de aanbestedende diensten in aanmerking te worden genomen voor de toepassing van de artikelen 15 en 16 tot en met 19;
- h) voor op een goederenmarkt genoteerde en aangekochte goederen;
- i) voor opdrachten die op basis van een raamovereenkomst moeten worden geplaatst, voor zover aan de in artikel 13, lid 2, genoemde voorwaarde is voldaan;
- j) voor gelegenheidsaankopen, wanneer zich gedurende zeer korte tijd een bijzonder voordelige gelegenheid tot aankopen voordoet en de te betalen prijs aanzienlijk lager ligt dan normaal op de markt het geval is;
- k) voor de aankoop, onder bijzonder voordelige voorwaarden, hetzij bij een leverancier die zijn handelsactiviteiten staakt, hetzij bij de curator of de vereffenaar in geval van een faillissement, een gerechtelijk akkoord of een soortgelijke procedure van het nationale recht;

- l) wanneer de opdracht voor diensten voortvloeit uit een overeenkomstig deze richtlijn georganiseerde prijsvraag en volgens de toepasselijke voorschriften aan de winnaar of aan één van de winnaars van die prijsvraag moet worden gegund. In het laatstgenoemde geval moeten alle winnaars van de prijsvraag tot deelneming aan de onderhandelingen worden uitgenodigd.

HOOFDSTUK VI

REGELS VOOR DE BEKENDMAKING EN VOOR DE DOORZICHTIGHEID

Afdeling 1

Bekendmaking van de aankondigingen

Artikel 40

Periodieke indicatieve aankondigingen en aankondigingen betreffende het bestaan van een erkenningsregeling

1. De aanbestedende diensten maken door middel van een periodieke indicatieve aankondiging ten minste eenmaal per jaar het volgende bekend:

- a) in het geval van opdrachten voor leveringen: alle opdrachten per productensector die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen en waarvan de geraamde waarde, gelet op artikel 18, 750 000 EUR of meer bedraagt;
- b) in het geval van opdrachten voor werken: de hoofdkenmerken van de opdrachten die de aanbestedende diensten voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen en waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of meer bedraagt dan 5 300 000 EUR;
- c) in het geval van opdrachten voor diensten: het totaalbedrag van de opdrachten voor diensten voor elk van de in bijlage XVI A vermelde dienstencategorieën die zij voornemens zijn in de loop van de komende twaalf maanden te plaatsen en waarvan de geraamde totale waarde, gelet op artikel 19, gelijk is aan of meer bedraagt dan 750 000 EUR.

2. De aankondiging wordt overeenkomstig bijlage XIV opgesteld.

3. De aanbestedende diensten kunnen met name periodieke indicatieve aankondigingen over belangrijke projecten bekend maken, zonder de reeds eerder in een periodieke indicatieve aankondiging vervatte inlichtingen te herhalen, mits duidelijk wordt vermeld dat deze aankondigingen een aanvulling zijn.

4. Wanneer de aanbestedende diensten een erkenningsregeling overeenkomstig artikel 52 willen invoeren, moet aan gaande deze regeling een aankondiging worden opgesteld overeenkomstig bijlage XIII, waarin het doel van de regeling en de wijze waarop inzage in de regeling kan worden verkregen, worden aangegeven. Wanneer de regeling een geldigheidsduur van langer dan drie jaar heeft, moet de aankondiging jaarlijks worden bekendgemaakt. Wanneer de regeling een kortere duur heeft, volstaat een eenmalige aankondiging.

Artikel 41

Aankondigingen die als oproep tot mededinging dienen

1. Voor opdrachten voor leveringen, voor de uitvoering van werken of voor het verlenen van diensten kan de oproep tot mededinging geschieden:

- a) door een overeenkomstig bijlage XIV opgestelde indicatieve periodieke aankondiging, of
- b) door een overeenkomstig bijlage XIII opgestelde mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling, of
- c) door een overeenkomstig bijlage XII, deel A, B of C, opgestelde aankondiging.

2. Wanneer een oproep tot mededinging door middel van een indicatieve periodieke aankondiging geschiedt, moet de aankondiging

- a) specifiek verwijzen naar leveringen, werken of diensten waarop de te plaatsen opdracht betrekking heeft;
- b) vermelden dat deze opdracht zal worden geplaatst door middel van een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, waarbij achteraf geen oproep tot mededinging wordt bekendgemaakt, en wordt de belangstellende economische subjecten verzocht hun belangstelling schriftelijk kenbaar te maken; en
- c) ten minste twaalf maanden voor de in artikel 46, lid 3, vermelde verzenddatum van de uitnodiging overeenkomstig bijlage XIX worden bekendgemaakt.

De aanbestedende dienst houdt zich voorts aan de in artikel 44 vastgestelde termijnen.

Artikel 42

Aankondigingen van geplaatste opdrachten

1. De aanbestedende diensten die een opdracht hebben geplaatst, doen de Commissie binnen twee maanden na de plaatsing ervan onder de door de Commissie volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen voorwaarden, door middel van een overeenkomstig bijlage XV opgestelde aankondiging mededeling van het resultaat van de gunningsprocedure.

2. De overeenkomstig bijlage XV verstrekte en voor bekendmaking bestemde gegevens moeten overeenkomstig bijlage XIV worden bekendgemaakt. In dit verband eerbiedigt de Commissie het gevoelige commerciële karakter, betreffende het aantal inschrijvingen, de identiteit van de economische subjecten en de prijzen, waarop de aanbestedende diensten bij de verstrekking van deze gegevens wijzen.

3. Wanneer de aanbestedende diensten een opdracht voor onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten plaatsen volgens een procedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging overeenkomstig artikel 39, lid 3, onder b), mogen zij de overeenkomstig bijlage XV te verstrekken gegevens over de aard en de hoeveelheid van de verleende diensten beperken tot de vermelding „onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten”.

Wanneer de aanbestedende diensten een opdracht in verband met onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten plaatsen die overeenkomstig artikel 39, lid 3, onder b), niet volgens een procedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging kan worden geplaatst, mogen zij de overeenkomstig bijlage XV te verstrekken gegevens over de aard en de hoeveelheid van de verleende diensten beperken indien de bescherming van het zakelijke geheim zulks noodzakelijk maakt.

In deze gevallen zien zij erop toe dat de in dit punt verstrekte informatie ten minste even gedetailleerd is als die in de overeenkomstig artikel 41, lid 1, bekendgemaakte oproep tot mededinging.

Wanneer zij van een erkenningsregeling gebruik maken moeten de aanbestedende diensten er in dit geval op toezien dat deze informatie ten minste even gedetailleerd is als die in de desbetreffende categorie van de overeenkomstig artikel 52, lid 4, opgestelde lijst van erkende dienstverleners.

4. In het geval van opdrachten voor de in bijlage XVI B opgesomde diensten, vermelden de aanbestedende diensten in de aankondiging of zij met de bekendmaking daarvan instemmen.

5. De overeenkomstig bijlage XV verstrekte gegevens die niet voor bekendmaking zijn bestemd, worden overeenkomstig bijlage XIX om statistische redenen in vereenvoudigde vorm bekendgemaakt.

Artikel 43

Opstelling en regels voor de bekendmaking van aankondigingen

1. De in de artikelen 40 tot en met 42 bedoelde aankondigingen worden bekendgemaakt volgens de bepalingen van bijlage XIX.

Zij worden opgesteld overeenkomstig de standaardformulieren die de Commissie volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure heeft goedgekeurd en bevatten ten minste de in bijlage XII, XIII, XIV en XV vermelde inlichtingen.

Alleen de tekst in de oorspronkelijke taal is authentiek.

2. Aankondigingen die overeenkomstig bijlage XIX elektronisch zijn voorbereid en verzonden, worden binnen vijf dagen na hun verzending overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking bekendgemaakt.

Wanneer aankondigingen overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet met elektronische middelen zijn verzonden, worden zij binnen twaalf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

In uitzonderlijke gevallen in antwoord op een verzoek van de aanbestedende dienst en op voorwaarde dat de aankondiging bij fax of met elektronische middelen wordt verzonden, worden de in artikel 41, lid 1, onder c), bedoelde aankondigingen binnen een termijn van vijf dagen bekendgemaakt.

3. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen overeenkomstig bijlage XIX niet openbaar worden gemaakt vóór de datum waarop zij ter bekendmaking worden verzonden. Deze publicatie behoeft geen andere informatie dan de overeenkomstig bijlage XIX verzonden aankondigingen te bevatten.

4. De kosten van de bekendmaking van aankondigingen overeenkomstig bijlage XIX komen ten laste van de Gemeenschap.

5. De aanbestedende diensten mogen overeenkomstig bijlage XIX aankondigingen van opdrachten bekendmaken waarvoor de bekendmaking krachtens de bepalingen van de afdeling niet verplicht is.

6. De aanbestedende diensten moeten de verzenddatum van de aankondigingen kunnen aantonen.

Afdeling 2

Termijnen

Artikel 44

Aanvragen tot deelneming en ontvangst van de inschrijvingen

1. De door de aanbestedende diensten vastgestelde termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen en aanvragen tot deelneming moeten, rekening gehouden met de opdracht, lang genoeg zijn opdat de belangstellenden een redelijke en aan de opdracht aangepaste termijn beschikken om hun inschrijving voor te bereiden en in te dienen. Bij de vaststelling van deze termijnen moeten de aanbestedende diensten met name rekening houden met de complexiteit van de opdracht en met de voor de voorbereiding van de inschrijvingen benodigde tijd.

2. Voor openbare procedures bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen minimaal 52 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.

3. Bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met voorafgaande oproep tot mededinging, gelden de volgende regels:

- a) de termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming in antwoord op een uit hoofde van artikel 41, lid 1, onder c), bekendgemaakte aankondiging, of in antwoord op een uitnodiging van een aanbestedende dienst overeenkomstig artikel 46, lid 3, bedraagt in het algemeen ten minste zevenendertig dagen vanaf de datum van verzending van de aankondiging of van de uitnodiging, en mag in geen geval korter zijn dan tweeëntwintig dagen ingeval de aankondiging door andere middelen dan elektronische of dan bij fax ter bekendmaking wordt verzonden, en niet korter dan vijftien dagen ingeval de aankondiging wel met deze middelen wordt verzonden;
- b) de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen kan in onderling overleg tussen de aanbestedende dienst en de uitgekozen gegadigden worden vastgesteld, mits alle gegadigden evenveel tijd krijgen om hun inschrijving voor te bereiden en in te dienen;
- c) wanneer het niet mogelijk is overeenstemming te bereiken over de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen, stelt de aanbestedende dienst een termijn vast die in het algemeen ten minste 24 dagen en in geen geval minder dan tien dagen bedraagt, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving.

4. In de gevallen waarin de aanbestedende diensten overeenkomstig bijlage XIX een in artikel 40, lid 1, bedoelde periodieke indicatieve aankondiging hebben bekendgemaakt, bedraagt de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures in het algemeen ten minste 36 dagen en in geen geval minder dan 22 dagen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging.

Deze kortere termijnen zijn toegestaan, mits de periodieke indicatieve aankondiging alle in bijlage XIV vereiste informatie bevat, ingeval de aankondiging als oproep tot mededinging dient, en zij minimaal 52 dagen en maximaal 12 maanden vóór de in artikel 42, lid 1, onder c), bedoelde verzenddatum van de aankondiging van de opdracht overeenkomstig bijlage XIX ter bekendmaking is verzonden.

5. Wanneer de aankondigingen, overeenkomstig bijlage XIX, met elektronische middelen zijn opgesteld en verzonden, kan de termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen en de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures met zeven dagen worden bekort.

6. Behalve ingeval de termijn overeenkomstig lid 3, onder b), is in onderling overleg vastgesteld, kan de termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen bij openbare procedures, niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met nog eens vijf dagen worden bekort indien de aanbestedende dienst het volledige bestek en de eventuele aanvullende stukken vanaf de verzenddatum van de aankondiging die als oproep tot mededinging dient, overeenkomstig bijlage XIX vrij en rechtstreeks met elektronische middelen toegankelijk maakt.

7. Bij openbare procedures mag het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen in geen geval leiden tot een termijn van minder dan vijftien dagen voor de ontvangst van de inschrijvingen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.

Wanneer de aankondiging van de opdracht echter niet bij fax of met een elektronisch middel wordt verzonden, mag het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen bij openbare procedures in geen geval leiden tot een termijn van minder dan 22 dagen voor de ontvangst van de inschrijvingen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht.

8. Het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen mag in geen geval leiden tot een termijn van minder dan vijftien dagen voor de ontvangst van aanvragen tot deelneming in antwoord op een uit hoofde van artikel 41, lid 1, onder c), bekendgemaakte aankondiging, of in antwoord op een uitnodiging van een aanbestedende dienst overeenkomstig artikel 46, lid 3, te rekenen vanaf de verzenddatum van de aankondiging van de opdracht of van de uitnodiging.

Bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen mag het gecumuleerde effect van de in de leden 4, 5 en 6 bedoelde termijnkortingen in geen geval leiden tot een termijn van minder dan tien dagen voor de ontvangst van de inschrijvingen, te rekenen vanaf de verzenddatum van de uitnodiging tot inschrijving, behalve wanneer de termijn overeenkomstig lid 3, onder b), in onderling overleg wordt vastgesteld.

9. Wanneer de bestekken en de aanvullende stukken of nadere inlichtingen hoewel tijdig aangevraagd, om enigerlei reden niet binnen de in artikel 45 gestelde termijnen zijn verstrekt, of wanneer de inschrijvingen slechts na een aanwijzing ter plaatse, of na inzage ter plaatse van de bij het bestek behorende stukken kunnen worden gedaan, moeten de termijnen voor de ontvangst van de inschrijvingen op zodanige wijze worden verlengd dat de termijnen slechts ingaan nadat alle betrokken economische subjecten van alle nodige informatie voor de opstelling van de inschrijvingen kennis hebben genomen, behalve wanneer de termijn overeenkomstig lid 3, onder b), in onderling overleg wordt vastgesteld.

10. In bijlage XXI wordt een overzicht van de in dit artikel vastgestelde termijnen gegeven.

Artikel 45

Bestek en nadere inlichtingen

1. Wanneer de aanbestedende diensten overeenkomstig bijlage XIX het volledige bestek en de eventuele aanvullende stukken niet vrij en rechtstreeks met elektronische middelen toegankelijk maken, en wanneer deze stukken, bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen met oproep tot mededinging, niet bij de uitnodiging tot inschrijving zijn gevoegd, worden het bestek en de aanvullende stukken binnen zes dagen na ontvangst van de aanvraag aan de economische subjecten toegezonden, mits deze aanvraag tijdig voor de uiterste datum voor de indiening van de inschrijvingen is gedaan.

2. Nadere inlichtingen over het bestek worden, mits tijdig aangevraagd, uiterlijk zes dagen voor het verstrijken van de uiterste termijn voor de ontvangst van de inschrijvingen, door de aanbestedende diensten verstrekt.

Artikel 46

Verzendingswijze voor aanvragen tot deelneming en regels die van toepassing zijn voor uitnodigingen tot inschrijving

1. De aanvragen tot deelneming aan een procedure voor de plaatsing van een opdracht kunnen elektronisch, bij brief of bij fax geschieden.

Wanneer aanvragen bij fax zijn gedaan, kunnen de aanbestedende diensten eisen dat deze aanvragen vóór het verstrijken van de in artikel 44 bedoelde termijn bij brief of elektronisch worden bevestigd.

2. De aanbestedende diensten nodigen de daartoe uitgekoken gegadigden gelijktijdig en schriftelijk uit tot het doen van een inschrijving. In de uitnodiging van deze gegadigden wordt vermeld hoe zij toegang kunnen verkrijgen tot het bestek en de aanvullende stukken die rechtstreeks elektronisch toegankelijk zijn overeenkomstig bijlage XIX. Ingeval deze toegang niet is gewaarborgd, gaat de uitnodiging vergezeld van een exemplaar van het bestek en van de aanvullende stukken.

De uitnodiging bevat ten minste:

a) de uiterste datum waarop de eventuele aanvullende stukken kunnen worden gevraagd alsook het eventueel voor het verkrijgen van deze stukken te betalen bedrag en de wijze waarop het moet worden betaald;

- b) de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen, het adres waar deze moeten worden ingediend en de taal of talen waarin zij moeten worden gesteld;
- c) een verwijzing naar elke bekendgemaakte aankondiging van de opdracht;
- d) de aanduiding van de eventueel bij te voegen stukken;
- e) de gunningscriteria en het relatieve gewicht ervan indien dit niet in de aankondiging is vermeld;
- f) alle andere bijzondere voorwaarden voor deelneming aan de opdracht.

3. Wanneer er een oproep tot mededinging wordt gedaan aan de hand van een periodieke indicatieve aankondiging, verzoeken de aanbestedende diensten nadien alle gegadigden hun belangstelling te bevestigen aan de hand van nadere gegevens betreffende de betrokken opdracht, alvorens met de selectie van de inschrijvers of deelnemers aan de onderhandelingen te beginnen.

Het verzoek omvat ten minste de volgende gegevens:

- a) de aard en de hoeveelheid, met inbegrip van eventuele opties voor latere opdrachten en, indien mogelijk, een schatting van de termijn voor de uitoefening van deze opties; in het geval van periodiek terugkerende opdrachten, de aard en de hoeveelheid en, indien mogelijk, een schatting van de termijnen waarop de latere oproepen tot mededinging voor werken, leveringen of diensten worden bekendgemaakt;
- b) type aanbestedingsprocedure: niet-openbaar of door onderhandelingen;
- c) in voorkomend geval, de begin- of einddatum van de levering, de werken of de diensten;
- d) het adres en de uiterste datum voor de indiening van aanvragen om te worden uitgenodigd tot inschrijving alsmede de taal of talen waarin deze moeten worden gesteld;
- e) het adres van de instantie die de opdracht plaatst en de nodige informatie voor het verkrijgen van specificaties en andere documenten;
- f) de economische en technische eisen, de financiële waarborgen en de inlichtingen die van de economische subjecten worden verlangd;
- g) het te betalen bedrag voor het verkrijgen van de documentatie betreffende de aanbestedingsprocedure en de wijze van betaling;
- h) de contractvorm van de opdracht waarvoor inschrijvingen worden gevraagd: aankoop, leasing, huur of huurkoop, of verscheidene van deze vormen;
- i) de gunningscriteria en het gewicht ervan, indien dit niet in de enuntiatieve aankondiging is vermeld.

Afdeling 3

Communicatie en informatieverstrekking

Artikel 47

Communicatiemiddelen

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan naar keuze van de aanbestedende dienst, bij brief, bij fax of door elektronische middelen geschieden.

Richtlijn 99/93/EG en Richtlijn . . ./EG (betreffende bepaalde juridische aspecten van de elektronische handel in de interne markt) zijn op de elektronische overdracht van informatie van toepassing.

2. Deze mededeling en uitwisseling van informatie geschieden op zodanige wijze dat:

- a) de integriteit van de gegevens en de vertrouwelijkheid van de inschrijvingen en van alle door de economische subjecten doorgegeven informatie worden gewaarborgd, en
- b) de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de inschrijvingen van de inhoud ervan kennisnemen.

3. Wanneer de inschrijvingen door elektronische middelen worden doorgegeven, verbinden de inschrijvers zich in artikel 51, lid 2, en de artikelen 52 en 53 genoemde documenten, certificaten, verklaringen en getuigschriften uiterlijk de dag voor de opening van de inschrijvingen in te dienen.

4. De keuze voor een bepaalde wijze van doorgifte voor de inschrijvingen mag niet leiden tot belemmeringen voor de goede werking van de interne markt.

Artikel 48

Inlichting van verzoekers om erkenning, gegadigden en inschrijvers

1. De aanbestedende diensten stellen de deelnemende economische subjecten zo snel mogelijk en desgevraagd schriftelijk van de beslissingen betreffende de gunning van de opdracht in kennis.

2. De aanbestedende diensten delen zo snel mogelijk na de datum van ontvangst van een schriftelijk verzoek hiertoe, iedere afgewezen gegadigde of inschrijver de redenen voor de afwijzing mee, en aan iedere inschrijver die een aan de eisen beantwoordende inschrijving heeft gedaan, de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving, alsmede de naam van de begunstigde.

De aanbestedende diensten kunnen evenwel besluiten dat bepaalde, in de eerste alinea van dit lid genoemde gegevens betreffende de gunning van de opdracht, niet worden medegedeeld indien openbaarmaking van die gegevens de toepassing van de wet in de weg zou staan, met het openbaar belang in strijd zou zijn of aan de rechtmatige handelsbelangen van openbare of particuliere economische subjecten, met inbegrip van de belangen van het economische subject waaraan de opdracht is gegund, schade zou kunnen toebrengen dan wel de eerlijke mededinging tussen de economische subjecten zou kunnen schaden.

3. Aanbestedende diensten, die een erkenningsregeling invoeren en beheren, moeten de aanvragers binnen een redelijke termijn van het besluit inzake hun erkenning in kennis stellen.

Wanneer het erkenningsbesluit meer dan zes maanden vanaf de indiening van het verzoek om erkenning in beslag neemt, moet de aanbestedende dienst de verzoeker binnen twee maanden na deze indiening mededeling doen van de redenen waarom deze termijn langer moet zijn en van de datum waarop zijn verzoek zal worden aanvaard dan wel afgewezen.

4. Verzoekers om erkenning wie erkenning wordt geweigerd, worden van dit besluit en van de redenen voor deze weigering in kennis gesteld. Deze redenen moeten gebaseerd zijn op de in artikel 52, lid 2, vermelde erkenningscriteria.

5. De aanbestedende diensten, die een erkenningsregeling invoeren en beheren, kunnen de erkenning van een economisch subject slechts beëindigen om redenen gegrond op de in artikel 52, lid 2, vermelde criteria. Het voornemen een erkenning te beëindigen, alsmede de redenen daartoe, moeten het economische subject vooraf schriftelijk ter kennis worden gebracht.

Artikel 49

Over de geplaatste opdrachten te bewaren gegevens

1. De aanbestedende diensten bewaren met betrekking tot alle opdrachten de nodige gegevens opdat zij later de besluiten kunnen motiveren betreffende:

- a) de erkenning en de selectie van de economische subjecten en de gunning van de opdrachten;
- b) het gebruik van procedures zonder voorafgaande oproep tot mededinging overeenkomstig artikel 39, lid 3;
- c) de niet-toepassing van het bepaalde in de hoofdstukken III tot en met VI van de onderhavige titel krachtens de in hoofdstuk II van titel I en in hoofdstuk II van de onderhavige titel vervatte afwijkingen.

2. De gegevens worden gedurende ten minste vier jaar na de datum van gunning van de opdracht bewaard, opdat de aanbestedende dienst gedurende dat tijdvak aan de Commissie de noodzakelijke inlichtingen kan verstrekken, indien deze daarom verzoekt.

HOOFDSTUK VII

VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Artikel 50

Algemene bepalingen

1. De opdrachten worden gegund op grond van de in afdeling 2 vastgelegde gunningscriteria, met inachtneming van artikel 36 betreffende de varianten, na controle van de geschiktheid van de economische subjecten op grond van overeenkomstig artikel 53 opgestelde regels en criteria en rekening gehouden met artikel 51 betreffende de onderlinge erkenning.

2. Wanneer de oproep tot mededinging geschiedt door een mededeling inzake het bestaan van een in afdeling 1 bedoelde erkenningsregeling, worden de specifieke opdrachten waarop de oproep tot mededinging betrekking heeft gegund op grond van de in afdeling 2 vastgestelde gunningscriteria, met inachtneming van artikel 36 betreffende de varianten, na controle van de geschiktheid van de overeenkomstig artikel 52 betreffende de erkenningsregelingen erkende economische subjecten op grond van de overeenkomstig artikel 53 opgestelde regels en criteria en rekening gehouden met artikel 51 betreffende de onderlinge erkenning.

Afdeling 1

Erkenning en kwalitatieve selectie

Artikel 51

Onderlinge erkenning op het gebied van administratieve, technische of financiële voorwaarden en inzake certificaten, proeven en bewijzen

1. Wanneer de aanbestedende diensten de deelnemers aan een niet-openbare procedure of procedure van gunning door onderhandelingen kiezen, waarbij zij een besluit nemen over de erkenning, of wanneer de erkenningscriteria en erkenningsregels worden bijgewerkt, mogen de aanbestedende diensten niet:

- a) aan bepaalde economische subjecten administratieve, technische of financiële voorwaarden opleggen die niet aan andere worden opgelegd;
- b) proeven of bewijzen eisen die een doublure zouden vormen met reeds beschikbare objectieve bewijzen.

2. Ingeval de aanbestedende diensten de overlegging verlangen van een door een onafhankelijke instantie opgestelde verklaring dat het economische subject aan bepaalde kwaliteitsnormen voldoet, dient deze te verwijzen naar kwaliteitsbewakingsregelingen die op de Europese normenreeks op dit gebied zijn gebaseerd en die zijn gecertificeerd door instanties die aan de Europese normenreeks voor certificering voldoen.

De aanbestedende diensten erkennen gelijkwaardige verklaringen van in andere lidstaten gevestigde instanties. Zij aanvaarden eveneens andere bewijzen inzake gelijkwaardige maatregelen op het gebied van de kwaliteitsbewaking van economische subjecten die niet voor dergelijke verklaringen in aanmerking komen of die niet binnen de gestelde termijnen dergelijke verklaringen kunnen verkrijgen.

Artikel 52

Erkenningsregelingen

1. Desgewenst mogen de aanbestedende diensten een regeling voor de erkenning van economische subjecten invoeren en beheren.

De aanbestedende diensten die een erkenningsregeling invoeren of beheren, zorgen ervoor dat de economische subjecten te allen tijde een erkenning kunnen aanvragen.

2. De in lid 1 bedoelde regeling kan verscheidene fasen van erkenning van geschiktheid omvatten.

De regeling moet worden beheerd op basis van door de aanbestedende dienst omschreven objectieve criteria en regels.

Wanneer deze criteria en regels technische specificaties bevatten, is artikel 34 van toepassing. Deze criteria en regels kunnen zo nodig worden bijgewerkt.

3. De in lid 2 bedoelde criteria en regels worden de belangstellende economische subjecten desgevraagd ter beschikking gesteld. Wanneer deze criteria en regels worden bijgewerkt, wordt dit de belangstellende economische subjecten medegedeeld.

Wanneer een aanbestedende dienst van oordeel is dat de erkenningsregeling van bepaalde derde diensten of lichamen aan de voorwaarden voldoet, deelt zij de belangstellende economische subjecten de namen van deze derde diensten of lichamen mede.

4. Er wordt een lijst van de erkende economische subjecten bijgehouden, die volgens het type opdrachten waarvoor de erkenning geldt in categorieën kan worden ingedeeld.

5. Wanneer een oproep tot mededinging plaatsvindt door een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling, worden de inschrijvers bij een niet-openbare procedure of de deelnemers aan een procedure van gunning door onderhandelingen gekozen uit de volgens een dergelijke regeling in aanmerking komende gegadigden.

Artikel 53

Kwalitatieve selectiecriteria

1. De aanbestedende diensten die selectiecriteria bij een openbare procedure opstellen, doen dit volgens objectieve regels en criteria die de belangstellende economische subjecten ter beschikking worden gesteld.

2. De aanbestedende diensten die de gegadigden selecteren voor een niet-openbare aanbestedingsprocedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, doen dit in overeenstemming met de door hen omschreven objectieve regels en criteria, die de belangstellende economische subjecten ter beschikking worden gesteld.

3. Bij een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen kunnen de criteria gebaseerd zijn op de objectieve noodzaak voor de aanbestedende dienst de gegadigden te beperken tot een aantal dat door het noodzakelijke evenwicht tussen enerzijds de specifieke kenmerken van de aanbestedingsprocedure en anderzijds de daarvoor vereiste middelen wordt gerechtvaardigd. Bij de vaststelling van het aantal gegadigden dient echter rekening te worden gehouden met de noodzaak voldoende concurrentie te waarborgen.

4. De in de leden 1 en 2 bedoelde criteria kunnen de in artikel 46 van richtlijn .../EG (betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken) (genoemde) selectiecriteria omvatten.

Afdeling 2

Gunning van de opdracht

Artikel 54

Gunningscriteria

1. Onverminderd de nationale wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de vergoeding van bepaalde diensten, zijn de criteria aan de hand waarvan de aanbestedende diensten een opdracht gunnen:

a) hetzij, indien de gunning aan de inschrijver met de voor de aanbestedende diensten economisch voordeligste inschrijving plaatsvindt, verschillende criteria die rechtstreeks verband houden met het voorwerp van de opdracht, zoals de leveringstermijn, de uitvoeringstermijn, de gebruikskosten, de rentabiliteit, de kwaliteit, de esthetische en functionele kenmerken, de milieutechnische eigenschappen, de technische waarde, de klantenservice en technische bijstand, de verbintenissen met betrekking tot reserveonderdelen, de geaarborgde materiaalvoorziening en de prijs;

b) hetzij alleen de laagste prijs.

2. In het in lid 1, onder a), bedoelde geval specificiert de aanbestedende dienst het relatieve gewicht dat hij voor de bepaling van de economisch voordeligste inschrijving aan ieder van de gekozen criteria toekent.

Voor het uitdrukken van dit relatieve gewicht kan een marge worden vastgesteld waarbinnen de waarde van elk criterium zich zal bevinden.

3. Wanneer de oproep tot mededinging door een in artikel 41, lid 1, onder c), bedoelde aankondiging gebeurt, wordt het relatieve gewicht gepreciseerd:

a) bij openbare procedures in de aankondiging of in het bestek;

b) bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen, in de aankondiging.

In het onder b) genoemde geval kan dit gewicht in uitzonderlijke en naar behoren gerechtvaardigde gevallen die verband houden met de specifieke kenmerken van de markt, in het bestek of in de uitnodiging tot inschrijving worden gepreciseerd;

4. Wanneer bij niet-openbare procedures en procedures van gunning door onderhandelingen, de oproep tot mededinging door een mededeling inzake het bestaan van een erkenningsregeling geschiedt, wordt het relatieve gewicht gepreciseerd:

a) in de aankondiging van de oproep tot mededinging, als het gewicht bekend is op het ogenblik dat de aankondiging ter publicatie wordt verzonden,

b) zoniet, in het bestek of in de uitnodiging tot inschrijving.

5. Wanneer bij een niet-openbare procedure of een procedure van gunning door onderhandelingen, de oproep tot mededinging door een periodieke indicatieve aankondiging geschiedt, wordt de relatieve weging gepreciseerd:

a) in de aankondiging van de oproep tot mededinging, als het gewicht bekend is op het ogenblik dat de aankondiging ter publicatie wordt verzonden;

b) zoniet, in de in artikel 46, lid 3, bedoelde uitnodiging tot bevestiging van belangstelling of ten laatste in het bestek of in de uitnodiging tot inschrijving.

Artikel 55

Abnormaal lage offertes

Wanneer voor een bepaalde opdracht offertes worden gedaan die in verhouding tot de prestatie abnormaal laag lijken, zoekt de aanbestedende dienst, alvorens deze te kunnen afwijzen, schriftelijk om door hem dienstig geachte preciseringen over de bestanddelen van de inschrijving en onderzoekt hij deze bestanddelen, waarbij hij rekening houdt met de verstrekte motivering. Hij kan verlangen dat binnen een redelijke termijn wordt geantwoord.

De aanbestedende dienst moet motiveringen in aanmerking nemen die zijn gebaseerd op objectieve factoren, zoals de zuinigheid van het bouw- of productieproces, de gekozen technische oplossingen, uitzonderlijk gunstige omstandigheden waarvan de inschrijver voor de uitvoering van de opdracht kan profiteren of het oorspronkelijke karakter van het product of het werk dat de inschrijver aanbiedt.

Wanneer de aanbestedende dienst vaststelt dat een offerte abnormaal laag is omdat de inschrijver staatssteun heeft ontvangen, dan mag hij deze offerte pas afwijzen indien hij de inschrijver heeft geraadpleegd en deze niet binnen een door de aanbestedende dienst vastgestelde redelijke termijn kon bewijzen dat de Commissie overeenkomstig artikel 88, lid 3, van het Verdrag van deze steun in kennis werd gesteld en hiervoor toestemming voor heeft gegeven. De aanbestedende dienst die in deze omstandigheden een inschrijving afwijst, moet dit aan de Commissie medelen.

Afdeling 3

Inschrijvingen die producten uit derde landen bevatten en betrekkingen met deze landen

Artikel 56

Inschrijvingen die producten uit derde landen bevatten

1. Dit artikel is van toepassing op inschrijvingen die producten bevatten uit derde landen waarmee de Gemeenschap niet in multilateraal of bilateraal kader een overeenkomst heeft gesloten die de communautaire ondernemingen op vergelijkbare wijze daadwerkelijk toegang verschaft tot de markten van deze derde landen. Dit artikel laat de verplichtingen van de Gemeenschap of haar lidstaten jegens derde landen onverlet.

2. Iedere inschrijving die wordt ingediend met het oog op de gunning van een opdracht voor leveringen, kan worden afgewezen wanneer het aandeel van de uit derde landen afkomstige goederen, waarvan de oorsprong wordt vastgesteld overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad⁽¹⁾, meer dan 50 % uitmaakt van de totale waarde van de goederen waarop deze inschrijving betrekking heeft. Voor de toepassing van dit artikel worden de programmatuurtoepassingen die in telecommunicatienetten worden gebruikt, als producten beschouwd.

⁽¹⁾ PB L 302 van 19.10.1992, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 955/1999 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 119 van 7.5.1999, blz. 1).

3. Behoudens de tweede alinea wordt, wanneer twee of meer inschrijvingen volgens de gunningscriteria van artikel 54 gelijkwaardig zijn, de voorkeur gegeven aan de inschrijving die niet krachtens lid 2 kan worden afgewezen. Voor de toepassing van dit artikel wordt het bedrag van de offerte als gelijkwaardig beschouwd, indien het prijsverschil niet meer dan 3 % bedraagt.

Aan een inschrijving zal echter niet overeenkomstig de eerste alinea de voorkeur worden gegeven indien de aanbestedende dienst hierdoor genoodzaakt zou zijn apparatuur aan te schaffen met technische kenmerken die afwijken van de bestaande apparatuur, en dit tot onverenigbaarheid of tot technische moeilijkheden bij het gebruik of het onderhoud zou leiden of buitensporige kosten zou meebrengen.

4. Voor de toepassing van dit artikel worden voor de bepaling van het in lid 2 bedoelde aandeel van uit derde landen afkomstige goederen de derde landen buiten beschouwing gelaten ten gunste waarvan de toepassing van deze richtlijn bij een besluit van de Raad overeenkomstig lid 1 is uitgebreid.

5. De Commissie brengt jaarlijks, en voor de eerste keer tijdens de tweede helft van het eerste jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, aan de Raad verslag uit over de vooruitgang die is geboekt bij de multilaterale of bilaterale onderhandelingen over de toegang van de communautaire ondernemingen tot de markten van de derde landen op de onder deze richtlijn vallende gebieden, over alle ingevolge deze onderhandelingen bereikte resultaten alsmede over de daadwerkelijke toepassing van alle gesloten overeenkomsten.

In het licht van deze ontwikkelingen kan de Raad, op voorstel van de Commissie en met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, de bepalingen van dit artikel wijzigen.

Artikel 57

Betrekkingen met derde landen op het gebied van opdrachten voor diensten

1. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van alle algemene moeilijkheden die hun ondernemingen feitelijk of rechtens ondervinden om in derde landen opdrachten voor diensten toegewezen te krijgen.

2. De Commissie dient vóór 31 december . . . en vervolgens periodiek bij de Raad een verslag in betreffende de openstelling van opdrachten voor diensten in derde landen alsook betreffende de stand van de onderhandelingen die daarover, met name in het kader van de WTO, met deze landen worden gevoerd.

3. De Commissie beijvert zich ervoor bij het desbetreffende derde land een situatie te verhelpen, ten aanzien waarvan zij op grond van de in lid 2 bedoelde verslagen, of op basis van andere informatie, vaststelt dat met betrekking tot het plaatsen van opdrachten voor het verrichten van diensten:

- a) een derde land de ondernemingen van de Gemeenschap geen toegang verleent die vergelijkbaar is met die welke de Gemeenschap toekent aan ondernemingen van dat derde land;
- b) de ondernemingen van de Gemeenschap in een derde land niet dezelfde behandeling of dezelfde concurrentiemogelijkheden krijgen als de binnenlandse ondernemingen, of
- c) andere derde landen in het desbetreffende derde land een gunstiger behandeling krijgen dan de ondernemingen van de Gemeenschap.

4. In de in lid 3 genoemde gevallen kan de Commissie te allen tijde de Raad voorstellen te besluiten dat het gunnen van opdrachten voor diensten gedurende een in het besluit te bepalen periode wordt geschorst of beperkt ten aanzien van:

- a) ondernemingen waarop de wetgeving van het betrokken derde land van toepassing is;
- b) ondernemingen die met de onder a) bedoelde ondernemingen zijn verbonden en die hun statutaire zetel in de Gemeenschap hebben, maar die geen daadwerkelijke en directe band met de economie van een lidstaat hebben;
- c) ondernemingen die inschrijvingen indienen welke betrekking hebben op diensten die hun oorsprong hebben in het desbetreffende derde land.

De Raad neemt zijn besluit zo spoedig mogelijk en met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

De Commissie kan deze maatregelen uit eigen beweging of op verzoek van een lidstaat voorstellen.

5. Dit artikel laat de verplichtingen van de Gemeenschap ten aanzien van derde landen onverlet.

TITEL III

OP PRIJSVRAGEN TOEPASSELIJKE SPECIFIEKE REGELS

Artikel 58

Algemene bepalingen

1. De voorschriften voor het organiseren van een prijsvraag worden vastgesteld overeenkomstig lid 2 van dit artikel en de artikelen 59, 61, 62 en 63 en worden ter beschikking gesteld van degenen die belang stellen in deelneming aan de prijsvraag.

2. De toelating van deelnemers tot prijsvragen mag niet worden beperkt:

- a) tot het grondgebied van een lidstaat of een deel daarvan;
- b) op grond van het feit dat de deelnemers, ingevolge de wetgeving van de lidstaat waar de prijsvraag wordt uitgeschreven, natuurlijke personen, dan wel rechtspersonen moeten zijn.

*Artikel 59***Drempels**

1. Deze titel is van toepassing op de prijsvragen die worden georganiseerd in het kader van een procedure voor het plaatsen van opdrachten voor diensten waarvan de geraamde waarde exclusief BTW ten minste 400 000 EUR bedraagt.

2. Dit artikel is van toepassing op alle prijsvragen wanneer het totale bedrag aan prijzengeld en betalingen aan deelnemers ten minste gelijk is aan 400 000 EUR.

*Artikel 60***Uitgesloten prijsvragen**

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op prijsvragen waarmee de aanbestedende diensten iets anders beogen dan de uitoefening van hun in artikelen 3 tot en met 6 bedoelde activiteiten of voor de uitoefening van die activiteiten in een derde land, in omstandigheden waarbij er geen sprake is van de fysieke exploitatie van een net of van een geografisch gebied binnen de Gemeenschap.

2. De aanbestedende diensten doen de Commissie op haar verzoek mededeling van elke activiteit die volgens hen krachtens lid 1 is uitgezonderd. De Commissie kan ter informatie periodiek in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* de lijsten bekend maken van de categorieën activiteiten die zij als uitgezonderd beschouwt. Daarbij houdt de Commissie rekening met alle gevoelige commerciële aspecten waarop de aanbestedende diensten bij het verstrekken van informatie wijzen.

3. Deze richtlijn is niet van toepassing op prijsvragen waarvoor andere procedurevoorschriften gelden en die worden georganiseerd:

a) krachtens een tussen een lidstaat en een of meer derde landen overeengekomen het Verdrag gesloten internationale overeenkomst betreffende leveringen, werken, diensten of prijsvragen die bestemd zijn voor de gemeenschappelijke verwezenlijking of exploitatie van een project door de ondertekenende staten; elke overeenkomst wordt ter kennis gebracht van de Commissie, die het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten kan raadplegen;

b) krachtens een in verband met de legering van strijdkrachten gesloten internationale overeenkomst betreffende ondernemingen in een lidstaat of in een derde land;

c) volgens de specifieke procedure van een internationale organisatie.

4. Deze richtlijn is niet van toepassing op prijsvragen die worden georganiseerd om in de desbetreffende lidstaat een activiteit voort te zetten waarop artikel 29, lid 1, bij besluit van toepassing is of waarop artikel 29, lid 1, ingevolge artikel 29, lid 5, van toepassing wordt geacht.

*Artikel 61***Regels voor de bekendmaking en voor de doorzichtigheid**

1. De oproep tot mededinging gebeurt via een aankondiging die is opgesteld volgens de standaardformulieren die de Commissie overeenkomstig de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure heeft goedgekeurd.

Deze aankondiging bevat ten minste de in bijlage XVII vermelde gegevens en wordt volgens de voorwaarden van bijlage XIX bekendgemaakt.

Alleen de tekst in de oorspronkelijke taal is authentiek.

2. De aanbestedende diensten die een prijsvraag hebben georganiseerd, doen de Commissie binnen twee maanden na de sluiting ervan onder de door de Commissie overeenkomstig de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen voorwaarden, mededeling van de resultaten van de procedure door middel van een aankondiging.

Deze aankondiging wordt opgesteld overeenkomstig de standaardformulieren die de Commissie volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure heeft goedgekeurd en bevat ten minste de in bijlage XVIII vermelde gegevens.

3. De overeenkomstig bijlage XVIII verstrekte gegevens worden overeenkomstig bijlage XIX bekendgemaakt. De aanbestedende diensten zijn niet verplicht gevoelige commerciële informatie bekend te maken.

4. De aankondigingen die overeenkomstig bijlage XIX elektronisch zijn opgesteld en verzonden, worden binnen vijf dagen na hun verzending overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor bekendmaking bekendgemaakt.

De aankondigingen die overeenkomstig de in bijlage XIX opgenomen technische specificaties voor de bekendmaking niet elektronisch zijn verzonden, worden binnen twaalf dagen na hun verzending bekendgemaakt.

5. De aankondigingen en de inhoud ervan mogen overeenkomstig bijlage XIX niet openbaar worden gemaakt vóór de datum waarop zij ter publicatie worden verzonden. Deze publicatie mag geen andere informatie bevatten dan de overeenkomstig bijlage XIX verzonden aankondigingen.

6. De kosten van de bekendmaking van aankondigingen overeenkomstig bijlage XIX komen ten laste van de Gemeenschap.

*Artikel 62***Communicatiemiddelen**

1. Elke in deze titel genoemde mededeling en uitwisseling van informatie kan naar keuze van de aanbestedende dienst, bij brief, bij fax of elektronische geschieden.

Richtlijn 99/93/EG (betreffende bepaalde juridische aspecten van de elektronische handel in de interne markt) zijn op de elektronische overdracht van informatie van toepassing.

2. Deze mededeling en uitwisseling van informatie geschieden op zodanige wijze dat:

- a) de integriteit en de vertrouwelijkheid van alle door de dienstverleners doorgegeven informatie worden gewaarborgd;
- b) de aanbestedende diensten pas bij het verstrijken van de uiterste termijn voor de indiening van de plannen en projecten kennisnemen van de inhoud ervan.

3. Wanneer de plannen en projecten door elektronische middelen worden verzonden, verbinden de deelnemers aan de prijsvraag de eventueel door de aanbestedende diensten verlangde documenten, certificaten, verklaringen en getuigenschriften uiterlijk de dag voordat de jury van de plannen en projecten kennisneemt, op een passende wijze in te dienen.

4. De keuze voor de wijze van doorgifte van de plannen en projecten mag niet leiden tot discriminatie van bepaalde economische subjecten.

Artikel 63

De organisatie van prijsvragen, de selectie van deelnemers, de samenstelling en de jury

1. Voor het organiseren van hun prijsvragen passen de aanbestedende diensten procedures toe die aan de bepalingen van deze richtlijn zijn aangepast.

2. Bij prijsvragen met een beperkt aantal deelnemers stellen de aanbestedende diensten duidelijke en niet-discriminerende selectiecriteria vast. In alle gevallen moet het aantal kandidaten dat wordt uitgenodigd om aan de prijsvraag deel te nemen een daadwerkelijke mededinging waarborgen.

3. De jury bestaat uitsluitend uit natuurlijke personen die onafhankelijk zijn van de deelnemers aan de prijsvraag.

Wanneer van de deelnemers aan een prijsvraag een bijzondere beroepskwalificatie wordt geëist, moet ten minste een derde van de juryleden dezelfde kwalificatie of een gelijkwaardige kwalificatie hebben.

De jury is autonoom in haar besluiten en adviezen. Haar besluiten of adviezen worden genomen, respectievelijk uitgebracht op basis van anoniem voorgelegde projecten en uitsluitend op grond van de criteria die in de in bijlage XVII bedoelde aankondiging zijn vermeld.

TITEL IV

STATISTISCHE VERPLICHTINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 64

Statistische verplichtingen

1. De lidstaten zien erop toe, dat de Commissie ieder jaar op volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen wijze een statistisch overzicht krijgt betreffende de naar lidstaat en naar de in de bijlagen I tot en met IX genoemde activiteitscategoriën uitgesplitste totale waarde van de beneden de in artikel 15 genoemde drempels blijvende geplaatste opdrachten

die anders, met uitzondering van de drempels zelf, onder de toepassing van deze richtlijn zouden zijn gevallen.

2. Met betrekking tot de in de bijlagen I, II, VII, VIII en IX bedoelde activiteiten zien de lidstaten erop toe dat de Commissie op volgens de in van artikel 65, lid 2, bedoelde procedure te bepalen wijze een statistisch overzicht van de geplaatste opdrachten krijgt, uiterlijk op 31 oktober [...] over het voorafgaande jaar, en vervolgens elk jaar vóór 31 oktober. Dit overzicht bevat de gegevens die noodzakelijk zijn voor de controle op de juiste toepassing van de overeenkomst.

De in de eerste alinea bedoelde informatie heeft geen betrekking op de opdrachten in verband met diensten van categorie 8 van bijlage XVIA, telecommunicatiediensten van categorie 5 waarvan de posten in de CPV-nomenclatuur overeenkomen met de CPC-referentienummers 7524, 7525 en 7526, of diensten als genoemd in bijlage XVI B.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde uitvoeringsbepalingen worden zodanig vastgesteld dat:

- a) met het oog op administratieve vereenvoudiging de minder belangrijke opdrachten kunnen worden uitgesloten, voor zover de bruikbaarheid van de statistieken daardoor niet wordt aangetast;
- b) het vertrouwelijke karakter van de doorgegeven informatie wordt geëerbiedigd.

Artikel 65

Het Raadgevend Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door het bij artikel 1 van Besluit 71/306/EEG van de Raad (1) ingestelde Raadgevende Comité inzake overheidsopdrachten.

2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, wordt de in artikel 3 van Besluit 1999/468/EG bedoelde raadplegingsprocedure, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dit besluit toegepast.

Artikel 66

Herziening van de drempels

1. De Commissie herziert, volgens de in artikel 65, lid 2 bedoelde procedure iedere twee jaar de in artikel 15, lid 1, vastgestelde drempels, met ingang van 1 januari 2000, voorzover deze herziening nodig is om te waarborgen dat de in bijzondere trekkingsrechten (BTR) uitgedrukte drempels die zijn vastgesteld in de in het kader van de Wereldhandelsorganisatie gesloten Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, worden geëerbiedigd.

De waarde van deze drempels wordt berekend op basis van de gemiddelde dagwaarde van de euro uitgedrukt in BTR over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van de maand augustus onmiddellijk voorafgaande aan de eerste januari waarop de herziening plaatsvindt. De waarde van de aldus herziene drempels wordt, indien noodzakelijk, naar beneden afgerond op het dichtstbijzijnde veelvoud van tienduizend euro.

(1) PB L 185 van 16.8.1971, blz. 15. Besluit gewijzigd bij Besluit 77/63/EEG (PB L 13 van 15.1.1977, blz. 15).

2. Bij de in lid 1 bedoelde herziening stemt de Commissie ook de in artikel 59 (prijsvragen) genoemde drempels af op de herziene drempel die van toepassing is op opdrachten voor diensten.

De tegenwaarde van de overeenkomstig lid 1 vastgestelde drempels in de nationale valuta van de lidstaten die niet aan de monetaire unie deelnemen, worden in beginsel iedere twee jaar met ingang van 1 januari 2002 herzien. Deze waarden worden berekend op grond van het gemiddelde van de dagelijkse waarden van de genoemde valuta in euro's over de periode van 24 maanden die eindigt op de laatste dag van augustus onmiddellijk voorafgaande aan de eerste januari waarop de herziening plaatsvindt.

In voorkomend geval herziet de Commissie ook de in lid 1 en lid 2, tweede alinea, vastgestelde berekeningswijzen.

3. De in lid 1 bedoelde herziene drempels, hun tegenwaarde in de nationale valuta en de aangepaste drempels bedoeld in lid 1 en in lid 2, tweede alinea, worden aan het begin van de maand november die volgt op de herziening door de Commissie in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekendgemaakt.

Artikel 67

Wijzigingen

1. De Commissie kan, volgens de in artikel 65, lid 2, bedoelde procedure wijzigingen aanbrengen in:

- a) de in de bijlagen I tot IX opgenomen lijst van aanbestedende diensten zodat zij aan de in artikel 2 tot en met 6 vastgestelde criteria voldoen;
- b) de voorwaarden voor de presentatie, verzending, inontvangstneming, vertaling, bewaring en verspreiding van de in de artikelen 40, 41 en 42 alsmede in artikel 61 genoemde aankondigingen;
- c) de in de bijlagen XVI A en XVI B opgenomen nomenclatuur, voorzover hierdoor niet het toepassingsgebied van de richtlijn wordt gewijzigd, en de verwijzing naar specifieke posten van de nomenclatuur in de aankondigingen;

d) de in bijlage XI vastgestelde nomenclatuur, voorzover hierdoor niet het toepassingsgebied van de richtlijn wordt gewijzigd;

e) de bijlagen X en XIX.

2. De krachtens lid 1 genomen beslissingen worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 68

Tenuitvoerlegging

De lidstaten doen de nodige wettelijke, bestuursrechtelijke en administratieve bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2002 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 69

Intrekkingen

Richtlijn 93/38/EEG wordt ingetrokken, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten wat de in bijlage XXII aangegeven termijnen voor omzetting en toepassing betreft.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage XXIII.

Artikel 70

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 71

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

BIJLAGE I

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DE PRODUCTIE, HET VERVOER OF DE DISTRIBUTIE VAN DRINKWATER

BELGIË

Dienst ingesteld ingevolge het décret du 2 juillet 1987 de la région wallonne érigeant en entreprise régionale de production et d'adduction d'eau le service du ministère de la région chargé de la production et du grand transport d'eau.

Dienst ingesteld ingevolge het arrêté du 23 avril 1986 portant constitution d'une société wallonne de distribution d'eau.

Dienst ingesteld ingevolge het Besluit van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1985 houdende vaststelling van de statuten van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Diensten voor de productie of de distributie van water ingesteld ingevolge de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.

Diensten voor de productie of distributie van water ingesteld ingevolge de gemeentewet, artikel 147 bis, ter en quater inzake gemeentebedrijven.

DENEMARKEN

Diensten voor de productie of distributie van water, bedoeld in artikel 3, lid 3, van Lovbekendtgørelse om vandforsyning m.v. af 4. juli 1985.

DUITSLAND

Diensten voor de productie of distributie van water bedoeld in de Eigenbetriebsverordnungen of Eigenbetriebsgesetze van de deelstaten (Kommunale Eigenbetriebe).

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Gesetze über die Kommunale Gemeinschaftsarbeit oder Zusammenarbeit van de deelstaten.

Diensten voor de productie van water overeenkomstig het Gesetz über Wasser- und Bodenverbände vom 10. Februar 1937 en de erste Verordnung über Wasser- und Bodenverbände vom 3. September 1937.

(Regiebetriebe) voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Kommunalgesetze, en in het bijzonder de Gemeindeordnungen der Länder.

Diensten ingesteld overeenkomstig het Aktiengesetz vom 6. September 1965, laatstelijk gewijzigd op 19 december 1985, of het GmbH-Gesetz vom 20. Mai 1898, laatstelijk gewijzigd op 15 mei 1986, of die de rechtsvorm hebben van een Kommanditgesellschaft, voor de productie of distributie van water op grond van een speciale overeenkomst met de regionale of lokale overheden.

GRIEKENLAND

Het waterleidingbedrijf van Athene (Etaireia Ydrefseos — Apochetefseos Protevoysis) ingesteld overeenkomstig wet 1068/80 van 23 augustus 1980.

Het waterleidingbedrijf van Thessaloniki (Organismos Ydrefseos Thessalonikis) dat zijn bedrijvigheid uitoefent overeenkomstig Presidentieel Besluit 61/1988.

Het waterleidingbedrijf van Volos (Etaireia Ydrefseos Voloy) dat zijn bedrijvigheid uitoefent overeenkomstig wet 890/1979.

Gemeentebedrijven (Dimotikes Epicheiriseis ydrefseos-apochetefseos) voor de productie of distributie van water, ingesteld overeenkomstig wet 1069/80 van 23 augustus 1980.

Samenwerkingsverbanden van lagere overheden (Syndesmoi ydrefsis) die hun bedrijvigheid uitoefenen op grond van de wet op de lagere overheden (Kodikas Dimon kai Koinotiton) uitgevoerd op grond van Presidentieel Besluit 76/1985.

SPANJE

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig Ley n° 7/1985 de 2 de abril de 1985. Reguladora de las Bases del Régimen local en het Decreto Real n° 781/1986 Texto Refundido Régimen local.

— Canal de Isabel II, Ley de la Comunidad Autónoma de Madrid de 20 de diciembre de 1984.

— Mancomunidad de los Canales de Taibilla, Ley de 27 de abril de 1946.

FRANKRIJK

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de:

dispositions générales sur les régies, code des communes L 323-1 à L 328-8, R 323-1 à R 323-6 (dispositions générales sur les régies); of

code des communes L 323-8 R 323-4 (régies directes (ou de fait)); of

décret-loi du 28 décembre 1926, règlement d'administration publique du 17 février 1930, code des communes L 323-10 à L 323-13, R 323-75 à 323-132 (régies à simple autonomie financière); of

code des communes L 323-9, R 323-7 à R 323-74, décret du 19 octobre 1959 (régies à personnalité morale et à autonomie financière); of

code des communes L 324-1 à L 324-6, R 324-1 à R 324-13 (gestion déléguée, concession et affermage); of

jurisprudence administrative, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (gérance); of

code des communes R 324-6, circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (régie intéressée); of

circulaire intérieure du 13 décembre 1975 (exploitation aux risques et périls); of

décret du 20 mai 1955, loi du 7 juillet 1983 sur les sociétés d'économie mixte (participation à une société d'économie mixte); of

code des communes L 322-1 à L 322-6, R 322-1 à R 322-4 (dispositions communes aux régies, concessions et affermagés).

IERLAND

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Local Government (Sanitary Services) Act 1878 to 1964.

ITALIË

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 en het Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986.

Ente Autonomo Acquedotto Pugliese ingesteld overeenkomstig RDL 19 ottobre 1919, n. 2060.

Ente Acquedotti Siciliani ingesteld overeenkomstig leggi regionali 4 settembre 1979, n. 2/2 e 9 agosto 1980, n. 81.

Ente Sardo Acquedotti e Fognature ingesteld overeenkomstig legge 5 luglio 1963, n. 9.

LUXEMBURG

De territoriale instanties voor watervoorziening.

Samenwerkingsverbanden van territoriale instanties voor de productie of distributie van water ingesteld overeenkomstig de loi du 14 février 1900 concernant la création des syndicats de communes telle qu'elle a été modifiée et complétée par la loi du 23 décembre 1958 et par la loi du 29 juillet 1981 en overeenkomstig de loi du 31 juillet 1962 ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable du grand-duché du Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre.

NEDERLAND

Diensten voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Waterleidingwet van 6 april 1957, gewijzigd bij de wetten van 30 juni 1967, 10 september 1975, 23 juni 1976, 30 september 1981, 25 januari 1984, 29 januari 1986.

OOSTENRIJK

Gemeentelijke (Gemeinden) en intercommunale diensten (Gemeindeverbände) voor de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater overeenkomstig de Wasserversorgungsgesetze van de negen deelstaten.

PORTUGAL

Empresa Pública das Águas Livres voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 190/81 de 4 de Julho de 1981.

Plaatselijke instanties voor de productie of distributie van water.

FINLAND

Diensten voor de productie, het vervoer en de distributie van drinkwater overeenkomstig artikel 1 van Laki yleisistä vesija viemärlaitoksista (982/77) van 23 december 1977.

ZWEDEN

Gemeenten en gemeentelijke bedrijven voor de productie, het vervoer of de distributie van drinkwater, overeenkomstig lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

VERENIGD KONINKRIJK

Water Companies voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water Acts 1945 en 1989.

Central Scotland Water Development Board, die water produceert en de Water Authorities voor de productie of distributie van water overeenkomstig de Water (Scotland) Act 1980.

Het Department of the Environment for Northern Ireland dat belast is met de productie en distributie van water overeenkomstig de Water and Sewerage (Northern Ireland) Order 1973.

BIJLAGE II**AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DE PRODUCTIE, HET VERVOER OF DE DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT**

BELGIË

Diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit overeenkomstig artikel 5 betreffende gemeentelijke en intercommunale bedrijven van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925.

Diensten op het gebied van het vervoer of de distributie van elektriciteit overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.

EBES, Intercom, Unerg en andere diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit aan wie een concessie is verleend voor de distributie overeenkomstig artikel 8 van de gemeentelijke en intercommunale vergunningen van de wet op de elektriciteitsvoorziening van 10 maart 1925.

De Openbare Elektriciteitsmaatschappij (Société publique de production d'électricité (SPE)).

DENEMARKEN

Diensten op het gebied van de productie of het vervoer van elektriciteit op basis van een licentie overeenkomstig paragraaf 3, stk. 1, van de lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 607 af 17. december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesområde.

Diensten op het gebied van de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 3, stk. 2, van de lov nr. 54 af 25. februar 1976 om elforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 607 af 17. december 1976 om elforsyningslovens anvendelsesområde op basis van machtiging tot onteigening overeenkomstig de artikelen 10 t/m 15 van de lov om elektriske stærkstrømsanlæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 669 af 28. december 1977.

DUITSLAND

Diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit, als bedoeld in paragraaf 2, lid 1, van het Gesetz zur Förderung der Energiewirtschaft (Energiewirtschaftsgesetz) vom 13. Dezember 1935, laatstelijk gewijzigd door het Gesetz vom 19.12.1977, en eigen elektriciteitsproductie voor zover deze is onderworpen aan de werking van artikel 2, lid 5, van de richtlijn.

GRIEKENLAND

De Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy (Openbare Energiemaatschappij). Ingesteld overeenkomstig wet 1468 van 2 augustus 1950, Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Ilektrismoy, en werkzaam op grond van wet 57/85, Domi, rolos kai tropos dioikisis kai leitoyrgias tis koinonikopoiimenis Dimosias Epicheirisis Ilektrismoy.

SPANJE

De diensten werkzaam op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit ingevolge artikel 1 van de Decreto, de 12 de marzo de 1954, dat de Reglamento de verificaciones eléctricas y regularidad en el suministro de energía goedkeurt, en van de Decreto 2617/1966, de 20 de octubre, sobre autorización administrativa en materia le instalaciones eléctricas.

Red Eléctrica de España SA, opgericht ingevolge de Real Decreto 91/1985 de 23 de enero.

FRANKRIJK

Électricité de France, ingesteld bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Diensten (sociétés d'économie mixte of régies) op het gebied van de distributie van elektriciteit als bedoeld in artikel 23 van de loi 48/1260 de 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Compagnie nationale du Rhône

IERLAND

The Electricity Supply Board (ESB) ingesteld bij en werkzaam op grond van de Electricity Supply Act 1927.

ITALIE

Ente nazionale per l'energia elettrica ingesteld bij de legge n. 1643, 6 dicembre 1962 e approvato con Decreto n. 1720, 21 dicembre 1965.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4, leden 5 of 8, van legge 6 dicembre 1962, n. 1643 — Istituzione dell'Ente nazionale per la energia elettrica e trasferimento ad esso delle imprese esercenti le industrie elettriche.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 20 van de Decreto del Presidente delle Repubblica 18 marzo 1965, n. 342 — Norme integrative della legge 6 dicembre 1962, n. 1643 e norme relative al coordinamento e all'esercizio delle attività elettriche esercitate da enti ed imprese diverse dell'Ente nazionale per l'energia Elettrica.

LUXEMBURG

Compagnie grand-ducale d'électricité de Luxembourg, die elektriciteit produceert of distribueert overeenkomstig de convention du 11 novembre 1927 concernant l'établissement et l'exploitation des réseaux de distribution d'énergie électrique dans le grand-duché du Luxembourg approuvée par la loi du 4 janvier 1928.

Société électrique de l'Our (SEO).

Syndicat de communes SIDOR.

NEDERLAND

Elektriciteitsproductie Oost-Nederland.

Elektriciteitsbedrijf Utrecht-Noord-Holland-Amsterdam (UNA).

Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland (EZH).

Elektriciteitsproductiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ).

Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM).

Samenwerkende Elektriciteitsbedrijven (SEP).

Diensten op het gebied van de distributie van elektriciteit op basis van een vergunning van de provinciale overheid overeenkomstig de Provinciewet.

OOSTENRIJK

Diensten op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit overeenkomstig het tweede Verstaatlichungsgesetz (BGBl. n° 81/1947), en het Elektrizitätswirtschaftsgesetz (BGBl. n° 260/1975), met inbegrip van de Elektrizitätswirtschaftsgesetze van de negen deelstaten.

PORTUGAL

Electricidade de Portugal ingesteld bij Decreto-Lei n.º 502/76 van de 30 de Junho de 1976.

Diensten op het gebied van de distributie van elektriciteit ingevolge artigo 1.º do Decreto-Lei n.º 344-B/82 de 1 de Setembro de 1982 gewijzigd door Decreto-Lei n.º 297/86 de 19 de Setembro de 1986

Diensten op het gebied van de productie van elektriciteit overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 189/88 27 de Maio de 1988.

Onafhankelijke elektriciteitsproducenten overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 189/88 de 27 de Maio de 1988.

Empresa de Electricidade dos Açores — EDA, EP, opgericht overeenkomstig Decreto Regional n.º 16/80 de 21 de Agosto de 1980

Empresa de Electricidade da Madeira, EP, opgericht overeenkomstig Decreto-Lei n.º 12/74 de 17 de Janeiro de 1974 en geregionaliseerd overeenkomstig Decreto-Lei n.º 31/79 de 24 de Fevereiro de 1979, en Decreto-Lei n.º 91/79 de 19 de Abril de 1979

FINLAND

Diensten voor de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig artikel 27 van Sähkölaki (319/79) van 16 maart 1979.

ZWEDEN

Diensten voor het vervoer of de distributie van elektriciteit krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1902:71 s. 1) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar.

VERENIGD KONINKRIJK

De Central Electricity Generating Board (CEGB) en de Area Electricity Boards, die werkzaam zijn op het gebied van de productie, het vervoer of de distributie van elektriciteit ingevolge de Electricity Act 1947 en de Electricity Act 1957.

De North of Scotland Hydro-Electricity Board (NSHB), werkzaam op het gebied van de productie, het vervoer en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979.

De South of Scotland Electricity Board (SSEB), werkzaam op het gebied van de productie, het vervoer en de distributie van elektriciteit overeenkomstig de Electricity (Scotland) Act 1979.

De Northern Ireland Electricity Service (NIES), opgericht ingevolge de Electricity Supply (Northern Ireland) Order 1972.

BIJLAGE III

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN HET VERVOER, DE OPSLAG OF DE DISTRIBUTIE VAN GAS OF WARMTE

BELGIË

Distrigaz SA, werkzaam op grond van de wet van 29 juli 1983.

Diensten op het gebied van het vervoer van gas (op basis van een vergunning of concessie) overeenkomstig de wet van 12 april 1965, als gewijzigd bij de wet van 28 juli 1987.

Diensten op het gebied van de distributie van gas en werkzaam overeenkomstig de wet betreffende de intercommunales van 22 december 1986.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

DENEMARKEN

Dansk Olie og Naturgas A/S, werkzaam op basis van een exclusief recht, verleend overeenkomstig de bekendtgørelse nr. 869 af 18. juni 1979 om eneretsbevilling til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas.

Diensten die werkzaam zijn overeenkomstig lov nr. 294 af 7. juni 1972 om naturgasforsyning.

Diensten die werkzaam zijn op het gebied van de distributie van gas of warmte op grond van een vergunning overeenkomstig hoofdstuk IV van lov om varmeforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 330 af 29. juni 1983.

Diensten op het gebied van het vervoer van gas op grond van een vergunning overeenkomstig bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter (het installeren van pijpleidingen op het continentaal plat voor het vervoer van koolwaterstoffen).

DUITSLAND

Diensten voor het vervoer of de distributie van gas als bedoeld in paragraaf 2, lid 2, van het Gesetz zur Förderung der Energiewirtschaft vom 13. Dezember 1935 (Energiewirtschaftsgesetz), laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19.12.1977.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

GRIEKENLAND

DEP, die zich bezighoudt met vervoer of distributie van gas overeenkomstig Ministerieel Besluit 2583/1987 (Anathesi sti Dimosia Epicheirisi Petrelaioy armodiotiton schetikon me to fysiko aerio) Systasi tis DEPA AE (Dimosia Epicheirisi Aerioy, Anonymos Etaireia). Gemeentelijk Gasbedrijf van Athene NV, DEFA dat belast is met het vervoer of de distributie van gas.

SPANJE

Diensten die werkzaam zijn op grond van Ley n° 10 de 15 de junio de 1987.

FRANKRIJK

Société nationale des gaz du Sud-Ouest, die belast is met het vervoer van gas.

Gaz de France, ingesteld bij en werkzaam op grond van de loi 46/6288 du 8 avril 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Diensten (sociétés d'économie mixte voor de distributie van elektriciteit als genoemd in artikel 23 van de loi 48/1260 du 12 août 1948 portant modification des lois 46/6288 du 8 avril 1946 et 46/2298 du 21 octobre 1946 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz.

Compagnie française du méthane, die belast is met het vervoer van gas.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

IERLAND

Irish Gas Board werkzaam op grond van de Gas Act 1976 to 1987 en andere diensten geregeld bij statuut.

Dublin Corporation, die openbare warmtevoorziening verzorgt.

ITALIË

SNAM en SGM e Montedison, die belast zijn met het vervoer van gas.

Diensten op het gebied van de distributie van gas overeenkomstig de Testo unico delle leggi sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province approvato con Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 en het Decreto del P.R. n. 902 del 4 ottobre 1986.

Diensten voor openbare warmtevoorziening overeenkomstig de Legge 29 maggio 1982, n. 308 — Norme sul contenimento dei consumi energetici, lo sviluppo delle fonti rinnovabili di energia, l'esercizio di centrali elettriche alimentate con combustibili diversi dagli idrocarburi.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

LUXEMBURG

Société de transport de gaz SOTEG SA.

Gaswerk Esch-Uelzecht SA.

Service industriel de la commune de Dudelange.

Service industriel de la commune de Luxembourg.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

NEDERLAND

NV Nederlandse Gasunie.

Diensten op het gebied van het vervoer of de distributie van gas op basis van een door de plaatselijke overheden overeenkomstig de Gemeentewet verleende vergunning.

Plaatselijke en provinciale instanties voor het vervoer of de distributie van gas overeenkomstig de Gemeentewet en de Provinciewet.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden.

OOSTENRIJK

Gas: aanbestedende diensten voor het vervoer of de distributie van gas of warmte overeenkomstig het Energiewirtschaftsgesetz 1935, dRGL. I S 1451/1935, laatstelijk gewijzigd bij dRGL. I S 4671/1941.

Warmte: aanbestedende diensten voor het vervoer of de distributie van warmte, krachtens vergunningen overeenkomstig de Oostenrijkse wet tot regeling van ambacht, handel en industrie (Gewerbeordnung, BGBl. nr. 50/1974).

PORTUGAL

Petroquímica e Gás de Portugal, EP overeenkomstig Decreto-Lei n.º 346-A/88 de 29 de Setembro de 1988.

FINLAND

Gemeentelijke energiebedrijven, of verenigingen daarvan, dan wel andere diensten voor het vervoer of de distributie van gas of warmte, krachtens een door de gemeentelijke overheid verleende concessie.

ZWEDEN

Diensten die gas of warmte vervoeren of distribueren krachtens een concessie overeenkomstig lagen (1978:160) om vissa rörledninggar.

VERENIGD KONINKRIJK

British Gas plc en andere diensten die werkzaam zijn op grond van de Gas Act 1986.

Plaatselijke overheden, of verenigingen daarvan, die verwarming aan het publiek aanbieden, overeenkomstig de Local Government (Miscellaneous Provisions) Act 1976.

Electricity Boards voor de distributie van verwarming, overeenkomstig de Electricity Act 1947.

BIJLAGE IV

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN EXPLORATIE EN WINNING VAN AARDOLIE EN AARDGAS

De diensten aan wie machtiging, vergunning, licentie of concessie werd verleend voor de exploratie of winning van aardolie en aardgas overeenkomstig de volgende wettelijke bepalingen:

BELGIË

Wet van 1 mei 1939, aangevuld bij Koninklijk Besluit nr. 83 van 28 november 1939 betreffende het opsporen en de winning van aardolie en aardgas.

Koninklijk Besluit van 15 november 1919.

[Koninklijk Besluit van 7 april 1953]

Koninklijk Besluit van 15 maart 1960 (Wet inzake het continentaal plat van 15 juni 1969).

Arrêté de l'exécutif régional wallon van 29 september 1982.

Besluit van de Vlaamse Executieve van 30 mei 1984.

DENEMARKEN

Lov nr. 293 af 10. juni om anvendelse af Danmarks undergrund.

Lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 1. maj 1979.

DUITSLAND

Bundesberggesetz vom 13. August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.

GRIEKENLAND

Wet 87/1975 tot instelling van DEP EKY (Peri idryseos Dimosias Epicheiriseos Petrelaiou).

SPANJE

Ley sobre Investigación y Explotación de Hidrocarburos de 27 de junio de 1974 en de toepassingsbesluiten daarvan.

FRANKRIJK

Code minier (décret 56-838 du 16 août 1956), als gewijzigd bij de loi 56-1327 du 29 décembre 1956, ordonnance 58-1186 du 10 décembre 1958, décret 60-800 du 2 août 1960, loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 du 11 mars 1980.

IERLAND

Continental Shelf Act 1960.

Petroleum and Other Minerals Development Act 1960.

Ireland Exclusive Licensing Terms 1975.

Revised Licensing Terms 1987.

Petroleum (Production) Act (NI) 1964.

ITALIË

Legge 10 febbraio 1953, n. 136.

Legge 11 gennaio 1957, n. 6, als gewijzigd bij Legge 21 luglio 1967, n. 613.

LUXEMBURG

—

NEDERLAND

Mijnwet nr. 285 van 21 april 1810.

Wet opsporing delfstoffen nr. 258 van 3 mei 1967.

Mijnwet continentaal plat 1965, nr. 428 van 23 september 1965

OOSTENRIJK

Diensten in de zin van het Berggesetz 1975 (BGBl. nr. 259/1975), laatstelijk gewijzigd bij BGBl. nr. 193/1993.

PORTUGAL

Boven water:

Decreto-Lei n.º 543/74 de 16 de Outubro de 1974, n.º 168/77, de 23 de Abril de 1977, n.º 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n.º 174/85 de 21 de Maio de 1985 en Despacho n.º 22 de 15 de Março de 1979.

Onder water:

Decreto-Lei n.º 47973 de 30 de Setembro de 1967, n.º 49369 de 11 de Novembro de 1969, n.º 97/71 de 24 de Março de 1971, n.º 96/74 de 13 de Março de 1974, n.º 266/80 de 7 de Agosto de 1980, n.º 2/81 de 7 de Janeiro de 1981 en n.º 245/82 de 22 de Junho de 1982.

FINLAND

—

ZWEDEN

Diensten die aardolie of aardgas exploreren of winnen op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig lagen (1966:314) om kontinentalsokkeln.

VERENIGD KONINKRIJK

Petroleum (Production) Act 1934, als aangevuld bij de Continental Shelf Act 1964.

Petroleum (Production) Act (Northern Ireland) 1964.

---

*BIJLAGE V***AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN DE EXPLORATIE EN WINNING VAN STEENKOOL EN ANDERE VASTE BRANDSTOFFEN**

BELGIË

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool en andere vaste brandstoffen overeenkomstig het arrêté du Régent du 22 août 1948 en de loi du 22 avril 1980.

DENEMARKEN

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de lovbekendtgørelse nr. 531 af 10. oktober 1984.

DUITSLAND

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig het Bundesberggesetz vom 13. August 1980, laatstelijk gewijzigd op 12 februari 1990.

GRIEKENLAND

Openbaar energiebedrijf Dimosia Epicheirisi Ilektrismoy, dat is belast met de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de Mijnwet van 1973, als gewijzigd bij de wet van 27 april 1976.

SPANJE

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool of andere vaste brandstoffen ingevolge Ley 22/1973, de 21 de julio, de Minas, gewijzigd bij Ley 54/1980 de 5 de noviembre de 1980 en bij Real Decreto Legislativo 1303/1986 de 28 de junio de 1986.

FRANKRIJK

Diensten op het gebied van de exploratie en winning van steenkool of andere vaste brandstoffen overeenkomstig de code minier (décret 58-863 du 16 août 1956), als gewijzigd bij loi 77-620 du 16 juin 1977, décret 80-204 en het arrêté du 11 mars 1980.

IERLAND

Bord na Mona.

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van steenkool overeenkomstig de Minerals Development Acts, 1940 to 1970.

ITALIË

Carbo Sulcis SpA.

LUXEMBURG

—

NEDERLAND

—

OOSTENRIJK

Diensten die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen overeenkomstig het Berggesetz 1975 (BGBl. Nr. 259/1975, zoals laatstelijke gewijzigd bij (BGBl. Nr. 193/1993).

PORTUGAL

Empresa Carbonifera do Douro.

Empresa Nacional de Urânio.

FINLAND

Diensten die steenkool of andere vaste brandstoffen exploreren of winnen en die werken op basis van een exclusief recht overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Laki oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia (687/78).

ZWEDEN

Diensten op het gebied van de exploratie en winning van steenkool of andere vaste brandstoffen die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig minerallagen (1991:45) of lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheterlagen (1966:314) of waaraan machtiging is verleend overeenkomstig lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

VERENIGD KONINKRIJK

British Coal Corporation (BCC), ingesteld overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946.

Diensten aan welke een vergunning is verleend door de BCC overeenkomstig de Coal Industry Nationalization Act 1946.

Diensten op het gebied van de exploratie of winning van vaste brandstoffen overeenkomstig de Mineral Development Act (Northern Ireland) 1969.

BIJLAGE VI

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN VERVOERDIENSTEN PER TREIN

BELGIË

Société nationale des chemins de fer belges/Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

DENEMARKEN

Danske Statsbaner (DSB).

Diensten werkzaam op grond van/ingesteld bij lov nr. 295 af 6. juni 1984 om privatbanerne, jf. lov nr. 245 af 6. august 1977.

DUITSLAND

Deutsche Bundesbahn.

Andere openbare vervoerdiensten per trein, als genoemd in paragraaf 2, lid 1, van het Allgemeine Eisenbahngesetz vom 29. März 1951.

GRIEKENLAND

Organismos Sidirodromon Ellados (OSE)/Griekse spoorwegmaatschappij.

SPANJE

Red Nacional de Los Ferrocarriles Españoles Ferrocarriles de Vía Estrecha (FEVE).

Ferrocarriles de la Generalitat de Catalunya (FGC).

Eusko Trenbideak (Bilbao).

Ferrocarriles de la Generalitat Valenciana (FGV).

FRANKRIJK

Société nationale des chemins de fer français en andere réseaux ferroviaires ouverts au public, als bedoeld in de loi d'orientation des transports intérieurs du 30 décembre 1982, titre II, chapitre 1er du transport ferroviaire.

IERLAND

Iarnrod Éireann (Irish Rail).

ITALIË

Ferrovie dello Stato.

Spoorwegdiensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 10 van de Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse dall'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een door de Staat overeenkomstig speciale wetten verleende concessie, cf. Titolo XI, Capo II, Sezione I a del Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.

Spoorwegdiensten die werkzaam zijn op grond van een concessie overeenkomstig artikel 4 van de Legge 14 giugno 1949, n. 410 — Concorso dello Stato per la reattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione.

Spoorwegdiensten of plaatselijke overheden die spoorwegdiensten verzorgen op grond van een concessie overeenkomstig artikel 14 van de Legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.

LUXEMBURG

Chemins de fer du Luxembourg (CFL).

NEDERLAND

Nederlandse Spoorwegen NV.

OOSTENRIJK

Diensten die spoorwegdiensten verzorgen overeenkomstig het Eisenbahngesetz 1957 (BGBl. nr. 60/1957).

PORTUGAL

Caminhos de Ferro Portugueses.

FINLAND

Valtionrautatiet/Statsjärnvägarna (Staatsspoorwegen).

ZWEDEN

Openbare diensten die spoorwegdiensten verzorgen overeenkomstig förordningen (1988:1379) om statens spåranläggningar en lagen (1990:1157) om järnvägssäkerhet.

Regionale en plaatselijke openbare diensten die regionale of plaatselijke spoorwegverbindingen verzorgen op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik.

Particuliere diensten die spoorwegdiensten verzorgen op grond van een vergunning overeenkomstig förordningen (1988:1379) om statens spåranläggningar indien deze vergunning overeenkomt met artikel 2, lid 3, van de richtlijn.

VERENIGD KONINKRIJK

British Railways Board.

Northern Ireland Railways.

BIJLAGE VII

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN STADSSPOORWEG-, TRAM-, TROLLEY- OF BUSVERBINDINGEN

BELGIË

Société nationale des chemins de fer vicinaux (SNCV)/Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen (NMB).

Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een overeenkomst met de NMB overeenkomstig de artikelen 16 en 21 van de besluitwet van 30 december 1946 betreffende het betaald vervoer van personen over de weg per autobus of autocar.

Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB).

Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Antwerpen (MIVA).

Maatschappij van het Intercommunaal Vervoer te Gent (MIVG).

Société des transports intercommunaux de Charleroi (STIC).

Société des transports intercommunaux de la région liégeoise (STIL).

Société des transports intercommunaux de l'agglomération verviétoise (STIAV), en andere diensten die ingesteld zijn overeenkomstig de loi relative à la création de sociétés de transports en commun urbains/Wet betreffende de oprichting van maatschappijen voor stedelijk gemeenschappelijk vervoer van 22 februari 1962.

Openbare vervoerdiensten krachtens een overeenkomst met de MIVB overeenkomstig artikel 10 of met andere vervoerdiensten overeenkomstig artikel 11 van Koninklijk Besluit 140 van 30 december 1982 betreffende de saneringsmaatregelen toepasselijk op sommige instellingen van openbaar nut, behorend tot het Ministerie van Verkeerswezen.

DENEMARKEN

Danske Statsbaner (DSB).

Openbare busdiensten die werkzaam zijn (almindeijk rutekørsel) op basis van een vergunning overeenkomstig lov nr. 115 af 29. marts 1978 om buskørsel.

DUITSLAND

Openbare vervoerdiensten (öffentlicher Personennahverkehr) overeenkomstig het Personenbeförderungsgesetz vom 21. März 1961, laatstelijk gewijzigd per 25 juli 1989.

GRIEKENLAND

Ilektrokinita Leoforeia Periochis Athinon-Peiraios (trolleybussen in de regio Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van decreet 768/1970 en wet 588/1977.

Ilektrikoi Sidirodromoi Athinon-Peiraios (elektrische spoorwegen Athene-Piraeus) die werkzaam zijn op grond van de wetten 352/1976 en 588/1977.

Epicheirisi Astikon Sygkoinonion (stadsvervoermaatschappij) werkzaam overeenkomstig wet 588/1977.

Koino Tameio Eisprazeos Leoforeion (Gemeenschappelijk Fonds voor busexploitatie) dat werkzaam is op grond van decreet 102/1973.

RODA (Dimotiky Epicheirisi Leoforeion Rodoy) (RODA: gemeentelijk busbedrijf op Rhodos).

Organismos Astikon Sygkoinonion Thessalonikis (stadsvervoerbedrijf van Thessaloniki) dat werkzaam is op grond van decreet 3721/1957 en wet 716/1980.

SPANJE

Diensten voor openbaar vervoer per bus overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Régimen Local Corporación metropolitana de Madrid.

Corporación metropolitana de Barcelona.

Diensten voor openbaar vervoer per bus, overeenkomstig artikel 71 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987.

Openbare stads- en streekbusdiensten overeenkomstig de artikelen 113 t/m 118 van de Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1987.

FEVE, RENFE (of Empresa Nacional de Transportes de Viajeros por Carretera) die openbare busdiensten exploiteren overeenkomstig de Disposiciones adicionales, Primera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres de 31 de julio de 1957.

Diensten voor openbaar busvervoer overeenkomstig de Disposiciones Transitorias, Tercera, de la Ley de Ordenación de Transportes Terrestres, de 31 de julio de 1957.

FRANKRIJK

Openbare vervoerdiensten als bedoeld in artikel 7-II van de loi 82-1153 du 30 décembre 1982 (transports intérieurs, orientation).

Régie autonome des transports parisiens, Société nationale des chemins de fer français, APTR en andere openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op grond van een vergunning van het syndicat des transports parisiens krachtens de ordonnance de 1959 et ses décrets d'application relatifs à l'organisation des transports de voyageurs dans la région parisienne.

IERLAND

Iarnrod Éireann (Irish Rail).

Bus Éireann (Irish Bus).

Bus Átha Alath (Dublin Bus).

Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de gewijzigde Road Transport Act 1932.

ITALIË

Openbare vervoerdiensten die werkzaam zijn op basis van een concessie overeenkomstig de Legge 28 settembre 1939, n. 1822 — Disciplina degli autoservizi di linea (autolinee per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata) — artikel 1, als gewijzigd bij artikel 45 van het Decreto del Presidente della Repubblica 28 giugno 1955, n. 771.

Openbare vervoerdiensten in de zin van artikel 1, n. 15, van Regio Decreto 15 ottobre 1925, n. 2578 — Approvazione del Testo unico della legge sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province (stadsbusdiensten).

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 242 of 256 van Regio Decreto 9 maggio 1912, n. 1447, che approva il Testo unico delle disposizioni di legge per le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili (streektrams).

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 4 van Legge 14 giugno 1949, n. 410, concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione.

Diensten die werkzaam zijn op grond van een concessie in de zin van artikel 14 van Legge 2 agosto 1952, n. 1221 — Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.

LUXEMBURG

Chemins de fer du Luxembourg (CFL).

Service communal des autobus municipaux de la ville de Luxembourg.

Transports intercommunaux du canton d'Esch-sur-Alzette (TICE).

Autobusondernemers werkzaam op grond van het Règlement grand-ducal du 3 février 1978 concernant les conditions d'octroi des autorisations d'établissement et d'exploitation des services de transports routiers réguliers de personnes rémunérées.

NEDERLAND

Openbare vervoerdiensten overeenkomstig hoofdstuk II (Openbaar vervoer) van de Wet Personenvervoer van 12 maart 1987.

OOSTENRIJK

Diensten die vervoer verzorgen overeenkomstig het Eisenbahngesetz 1957 (BGBl. nr. 60/1957) en het Kraftfahrlineingesetz 1952 (BGBl. Nr. 84/1952).

PORTUGAL

Rodoviária Nacional, EP.

Companhia Carris de ferro de Lisboa.

Metropolitano de Lisboa, EP.

Serviços de Transportes Colectivos do Porto.

Serviços Municipalizados de Transporte do Barreiro.

Serviços Municipalizados de Transporte de Aveiro.

Serviços Municipalizados de Transporte de Braga.

Serviços Municipalizados de Transporte de Coimbra.

Serviços Municipalizados de Transporte de Portalegre.

FINLAND

Openbare of particuliere busondernemingen die werkzaam zijn op grond van Laki (343/91) luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä en Helsingin kaupungin liikennelaitos/Helsingfors stads trafikverk (Vervoersraad van Helsinki), die bus- en tramvervoer aan het publiek bieden.

ZWEDEN

Openbare stadsspoorweg- of tramdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik en lagen (1990:1157) om järnvägssäkerhet.

Openbare of particuliere trolleybus- of busdiensten die werkzaam zijn op grond van lagen (1978:438) om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik en lagen (1983:293) om yrkestrafik.

VERENIGD KONINKRIJK

Openbare vervoerdiensten overeenkomstig de London Regional Transport Act 1984.

Glasgow Underground.

Greater Manchester Rapid Transit Company.

Docklands Light Railway.

London Underground Ltd.

British Railways Board.

Tyne and Wear Metro.

BIJLAGE VIII

AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN LUCHTHAVENFACILITEITEN

BELGIË

Regie der Luchtwegen ingesteld bij de Besluitwet van 20 november 1946 houdende instelling van de Regie der Luchtwegen, gewijzigd bij Koninklijk Besluit van 5 oktober 1970 houdende wijziging van het statuut van de Regie der Luchtwegen.

DENEMARKEN

Luchthavens werkzaam op basis van een vergunning ingevolge paragraaf 55, lid 1, van de lov om luftfart, jf. lov bekendtgørelse nr. 408 af 11. september 1985.

DUITSLAND

Luchthavens bedoeld in paragraaf 38, lid 2, punt 1, van de Luftverkehrszulassungsordnung vom 19. März 1979, zuletzt geändert durch die Verordnung vom 21. Juli 1986.

GRIEKENLAND

Luchthavens werkzaam ingevolge wet 517/1931 tot instelling van de burgerluchtvaart (Ypiresia Politikis Aeroporias (YPA)).

Internationale luchthavens werkzaam ingevolge Presidentieel Besluit 647/981.

SPANJE

Luchthavens in beheer bij Aeropuertos Nacionales werkzaam ingevolge het Real Decreto 278/1982 de 15 de octubre de 1982.

FRANKRIJK

Aéroports de Paris werkzaam overeenkomstig titre V, articles L 251-1 à 252-1 van de code de l'aviation civile.

Aéroport de Bâle/Mulhouse, ingesteld op grond van de convention franco-suisse du 4 juillet 1949.

Luchthavens als bedoeld in article L 270-1, code de l'aviation civile.

Luchthavens die werkzaam zijn overeenkomstig het cahier de charges type d'une concession d'aéroport, décret du 6 mai 1955.

Luchthavens die werkzaam zijn op basis van een convention d'exploitation overeenkomstig article L/221 van de code de l'aviation civile.

IERLAND

Luchthavens van Dublin, Cork en Shannon onder beheer van Aer Rianta-Irish Airports.

Luchthavens die werkzaam zijn op grond van een public use license die is verleend ingevolge de Air Navigation and Transport Act No 40/1936, de Transport Fuel and Power Transfer of Departmental, Administration and Ministerial Functions Order 1959 (SI No 125 of 1959) en de Air Navigation (Aerodrome and Visual Ground Aids) Order 1970 (SI No 291 of 1970).

ITALIË

Nationale burgerluchthavens (aerodromi civili istituiti dallo Stato) die werkzaam zijn overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327, cf. artikel 692.

Luchthavens die worden geëxploiteerd op basis van een concessie die is verleend overeenkomstig artikel 694 van de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327.

LUXEMBURG

Aéroport de Findel.

NEDERLAND

Burgerluchthavens die geëxploiteerd worden op basis van de artikelen 18 e.v. van de Luchtvaartwet van 15 januari 1958 (stbld. 47), als gewijzigd op 7 juni 1978.

OOSTENRIJK

Austro Control GmbH.

Diensten bedoeld in de artikelen 60 t/m 80 van het Luftfahrtgesetz 1957 (BGBl. nr. 253/1957).

PORTUGAL

Luchthavens onder het beheer van Aeroportos de Navegação Aérea (ANA), EP overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 246/79.

Aeroporto do Funchal en Aeroporto de Porto Santo, onder regionaal bestuur gesteld overeenkomstig de Decreto-Lei n.º 284/81.

FINLAND

Luchthavens in beheer bij „Ilmailulaitos/Luffartsverket” overeenkomstig Ilmailulaki (595/64).

ZWEDEN

Nationale luchthavens onder nationaal beheer die werkzaam zijn overeenkomstig lagen (1957:297) om lufvaart.

Particuliere luchthavens onder particulier beheer die werkzaam zijn op grond van een wettelijke exploitatievergunning, indien deze vergunning voldoet aan de criteria van artikel 2, lid 3, van de richtlijn.

VERENIGD KONINKRIJK

Luchthavens onder beheer van British Airports Authority plc.

Luchthavens die public limited companies (plc's) zijn, ingevolge de 1986 Airports Act.

---

*BIJLAGE IX***AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN ZEEHAVEN-, BINNENHAVEN- OF ANDERE AANLANDINGSFACILITEITEN**

BELGIË

Naamloze vennootschap van het Kanaal en van de Brusselse haveninrichtingen.

Port autonome de Liège.

Port autonome de Namur.

Port autonome de Charleroi.

Haven van de stad Gent.

Maatschappij der Brugse haveninrichtingen — Compagnie des installations maritimes de Bruges.

Intercommunale maatschappij van de linker Scheldeoever (Haven van Antwerpen) — Société intercommunale de la rive gauche de l'Escaut.

Haven van Nieuwpoort.

Haven van Oostende.

DENEMARKEN

Havens als bedoeld in artikel 1, I t/m III, van de bekendgørelse nr. 604 af 16. december 1985 om hvilke havne der er omfattet af lov om trafikhavne, jf. lov nr. 239 af 12. maj 1976 om trafikhavne.

DUITSLAND

Zeehavens die geheel of gedeeltelijk onder territoriale overheden (Länder, Kreise, Gemeinden) ressorteren.

Binnenhavens die overeenkomstig de Wassergesetze van de deelstaten ressorteren onder de Hafенordnung.

GRIEKENLAND

Haven van Piraeus (Organismos Limenos Peiraios) ingesteld overeenkomstig Noodwet 1559/1950 en Wet 1630/1951.

Haven van Thessaloniki (Organismos Limenos Thessalonikis) ingesteld overeenkomstig Besluit NA. 2251/1953.

Andere havens beheerd overeenkomstig Presidentieel Besluit 649/1977 M.A. 649/1977 Epopoteia, organosi leitoyrgias kai dioikitikos elenchos limenon (toezichthoudende instantie voor exploitatie en beheer).

SPANJE

Puerto de Huelva, opgericht overeenkomstig Decreto de 2 de octubre de 1969, n° 2380/69. Puertos y Faros. Otorga Régimen de Estatuto de Autonomía al Puerto de Huelva.

Puerto de Barcelona, opgericht overeenkomstig Decreto de 25 de agosto de 1978, n° 2407/78. Puertos y Faros. Otorga al de Barcelona Régimen de Estatuto de Autonomía.

Puerto de Bilbao, opgericht overeenkomstig Decreto 25 de agosto de 1978, n° 2408/78. Puertos y Faros. Otorga al de Bilbao Régimen de Estatuto de Autonomía.

Puerto de Valencia, opgericht overeenkomstig Decreto 25 de agosto de 1978, n° 2409/78. Puertos y Faros. Otorga al de Valencia Régimen de Estatuto de Autonomía.

Juntas de Puertos, werkzaam ingevolge de Ley 27/68 de 20 de junio de 1968; Puertos y Faros. Juntas de Puertos y Estatutos de Autonomía en de Decreto de 9 de abril de 1970, n° 1350/70. Juntas de Puertos. Havens die worden beheerd door de Comisión Administrativa de Grupos de Puertos, en werkzaam zijn ingevolge de Ley 27/68 de 20 de junio de 1968, Decreto 1958/78 de 23 de junio de 1978 en Decreto 571/81 de 6 de mayo de 1981.

Havens die zijn vermeld in de Real Decreto 989/82 de 14 de mayo de 1982. Puertos. Clasificación de los de interés general.

FRANKRIJK

Port autonome de Paris ingesteld overeenkomstig loi 68/917 du 24 octobre 1968 relative au port autonome de Paris.

Port autonome de Strasbourg ingesteld overeenkomstig de convention du 20 mai 1923 entre l'État et la ville de Strasbourg relative à la construction du port rhénan de Strasbourg et à l'exécution de travaux d'extension de ce port, goedgekeurd bij de loi du 26 avril 1924.

Andere binnenhavens ingesteld of beheerd overeenkomstig article 6 (navigation intérieure) van het décret 69-140 du 6 février 1969 relatif aux concessions d'outillage public dans les ports maritimes.

Ports autonomes werkzaam overeenkomstig articles L 111-1 et suivants van de code des ports maritimes.

Ports non autonomes werkzaam overeenkomstig articles R 121-1 et suivants van de code des ports maritimes.

Havens die worden beheerd door regionale autoriteiten (départements) of werkzaam zijn overeenkomstig een door de regionale autoriteiten (départements) overeenkomstig article 6 van de loi 86-663 du 22 juillet 1983 complétant la loi 83-8 du 7 janvier 1983 relative à la répartition de compétences entre les communes, départements et l'État.

IERLAND

Havens die overeenkomstig de Harbour Acts 1946 to 1976 worden geëxploiteerd.

Haven van Dun Laoghaire geëxploiteerd overeenkomstig de State Harbours Act 1924.

Haven van Rosslare Harbour geëxploiteerd overeenkomstig de Finguard and Rosslare Railways and Harbours Act 1899.

ITALIË

Nationale havens en andere havens die overeenkomstig de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 32 ressorteren onder de Capitaneria di Porto.

Autonome havens (enti portuali) die worden bestuurd door diensten welke overeenkomstig artikel 19 van de Codice della navigazione, Regio Decreto 30 marzo 1942, n. 327 bij wet zijn ingesteld.

LUXEMBURG

Port de Mertert, ingesteld en geëxploiteerd overeenkomstig de loi du 22 juillet 1963 relative à l'aménagement et à l'exploitation d'un port fluvial sur la Moselle.

NEDERLAND

Havenbedrijven, opgericht en werkzaam ingevolge de Gemeentewet van 29 juni 1851.

Havenschap Vlissingen, opgericht bij de wet van 10 september 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Vlissingen.

Havenschap Terneuzen, opgericht bij de wet van 8 april 1970 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Terneuzen.

Havenschap Delfzijl, opgericht bij de wet van 31 juli 1957 houdende een gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Havenschap Delfzijl.

Industrie- en havenschap Moerdijk, opgericht bij de gemeenschappelijke regeling tot oprichting van het Industrie- en havenschap Moerdijk van 23 oktober 1970, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit nr. 23 van 4 maart 1972.

OOSTENRIJK

Binnenhavens die geheel of gedeeltelijk onder de Länder en/of Gemeinden ressorteren.

PORTUGAL

Porto do Lisboa ingesteld overeenkomstig het Decreto Real de 18 de Fevereiro 1907 en werkzaam op grond van Decreto-Lei n.º 36976 de 20 de Julho de 1948.

Porto do Douro e Leixões ingesteld overeenkomstig Decreto-Lei n.º 36977 de 20 de Julho de 1948.

Porto do Sines ingesteld overeenkomstig Decreto-Lei n.º 508/77 do 14 de Dezembro de 1977.

Portos de Setúbal, Aveiro, Figueira da Foz, Viana do Castelo, Portimao e Faro die werkzaam zijn op grond van Decreto-Lei n.º 37754 de 18 de Fevereiro de 1950.

FINLAND

Havens die werkzaam zijn overeenkomstig Laki kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista (955/76).

Kanaal van Saimaa (Saimaan kanavan hoitokunta).

ZWEDEN

Openbare en/of onder openbaar beheer staande havens en aanlandingsfaciliteiten overeenkomstig lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn, à förordningen (1983:744) om trafiken på Göta kanal.

VERENIGD KONINKRIJK

Havendiensten in de zin van section 57 van de Harbours Act 1964 die havenfaciliteiten verlenen aan zee- of binnenvrachtschepen.

BIJLAGE X

LIJST VAN DE IN ARTIKEL 29, LID 3, BEDOELDE WETGEVING

A. PRODUCTIE, VERVOER OF DISTRIBUTIE VAN DRINKWATER

—

B. PRODUCTIE, VERVOER OF DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT

Richtlijn 96/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 1996 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit ⁽¹⁾

C. VERVOER, OPSLAG OF DISTRIBUTIE VAN GAS OF WARMTE

Richtlijn 98/30/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas ⁽²⁾

D. EXPLORATIE EN WINNING VAN AARDOLIE OF AARDGAS

Richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruik maken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen ⁽³⁾

E. EXPLORATIE EN WINNING VAN STEENKOOL OF ANDERE VASTE BRANDSTOFFEN

—

F. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN VERVOERDIENSTEN PER TREIN

—

G. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN STADSSPOORWEG-, TRAM-, TROLLEYBUS- OF BUSVERBINDINGEN

—

H. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN LUCHTHAVENFACILITEITEN

—

I. AANBESTEDENDE DIENSTEN OP HET GEBIED VAN ZEEHAVEN-, BINNENHAVEN- OF ANDERE AANLANDINGSFACILITEITEN

—

—

⁽¹⁾ PB L 27 van 30.1.1997, blz. 20.

⁽²⁾ PB L 204 van 21.7.1998, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 164 van 30.6.1994, blz. 3.

BIJLAGE XI

LIJST VAN DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 1, LID 2, ONDER b)

NACE ⁽¹⁾

SECTIE F — BOUWNIJVERHEID

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
45			Bouwnijverheid	Deze afdeling omvat: — nieuwbouw, restauratiewerk en gewone reparaties	45000000
	45.1		Het bouwrijp maken van terreinen		45100000
		45.11	Slopen van gebouwen; grondverzet	Deze klasse omvat: — het slopen van gebouwen en andere bouwwerken; — het ruimen van bouwterreinen; — het grondverzet: graven, ophogen, egaliseren en nivelleren van bouwterreinen, graven van sleuven en geulen, verwijderen van rotsen, grondverzet met behulp van explosieven enz.; — het geschikt maken van terreinen voor mijnbouw verwijderen van deklagen en overige werkzaamheden in verband met de ontsluiting van delfstoffen en de voorbereiding van de ontginning Deze klasse omvat voorts: — de drainage van bouwterreinen; — de drainage van land- en bosbouwgrond	45110000
		45.12	Proefboren en boren	Deze klasse omvat: — het proefboren en het nemen van bodemonsters ten behoeve van de bouw of voor geofysische, geologische of dergelijke doeleinden Deze klasse omvat niet: — het boren van putten voor de aardolie- of aardgaswinning, zie 11.20; — het boren van waterputten, zie 45.25; — het delven van mijnschachten, zie 45.25; — de aardolie- en aardgasexploratie en geofysisch, geologisch en seismisch onderzoek, zie 74.20	45120000
	45.2		Burgerlijke en utiliteitsbouw; wegen en waterbouw		45200000
		45.21	Algemene bouwkundige en civieltechnische werken	Deze klasse omvat: — de bouw van alle soorten gebouwen; — de uitvoering van civieltechnische werken bruggen, inclusief die voor verhoogde wegen, viaducten, tunnels en ondergrondse doorgangen, — pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen over lange afstand,	45210000

⁽¹⁾ Verordening (EEG) nr. 3037/90 van de Raad van 9 oktober 1990 betreffende de statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap (PB L 293 van 24.10.1990, blz. 1), gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 761/93 van de Commissie van 24 maart 1993 (PB L 83 van 3.4.1993, blz. 1).

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				<ul style="list-style-type: none"> — pijpleidingen, kabels en hoogspanningsleidingen in de bebouwde kom, bijkomende werken; — het monteren en optrekken van geprefabriceerde constructies ter plaatse. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — diensten in verband met de aardolie- en de aardgaswinning, zie 11.20; — het optrekken van volledige geprefabriceerde constructies van zelf vervaardigde onderdelen, niet van beton, zie 20, 26, 28; — bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen, zie 45.23; — installatiewerkzaamheden, zie 45.3; — de afwerking van gebouwen, zie 45.4; — architecten en ingenieurs, zie 74.20; — projectbeheer voor de bouw, zie 74.20 	
		45.22	Dakbedekking en bouw van dakconstructies	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de bouw van daken; — dakbedekking; — het waterdicht maken 	45220000
		45.23	Bouw van wegen, straten, luchthavens en sportaccommodaties	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de bouw van autowegen, straten en andere wegen en paden voor voertuigen en voetgangers; — de bouw van spoorwegen; — de bouw van start- en landingsbanen; — bouwwerkzaamheden aan of in stadions, zwembaden, sporthallen, tennisbanen, golfterreinen en andere sportaccommodaties, andere dan het optrekken van gebouwen; — het schilderen van markeringen op wegen en parkeerplaatsen. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — voorafgaand grondverzet, zie 45.11 	45230000
		45.24	Waterbouw	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de aanleg van: <ul style="list-style-type: none"> — waterwegen, haven- en rivierwerken, jachthavens, sluizen enz.; — dammen en dijken; — baggerwerk; — werkzaamheden onder water 	45240000
		45.25	Overige gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gespecialiseerde bouwwerkzaamheden ten behoeve van diverse bouwwerken, waarvoor specifieke ervaring of een speciale uitrusting nodig is: <ul style="list-style-type: none"> — bouw van funderingen, inclusief heien; 	45250000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				<ul style="list-style-type: none"> — boren en aanleggen van waterputten, delven van mijnschachten; — opbouw van niet zelf vervaardigde elementen van staal; — buigen van staal; — metselen, inclusief zetten van natuursteen; — optrekken en afbreken van steigers en werkplatforms, inclusief verhuur van steigers en werkplatforms; — bouw van schoorstenen en industriële ovens. <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de verhuur van steigers zonder optrekken en afbreken, zie 71.32 	
	45.3		Bouwinstallatie		45300000
		45.31	Elektrische installatie	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: <ul style="list-style-type: none"> — elektrische bedrading en toebehoren; — telecommunicatiesystemen; — elektrische verwarmingssystemen; — antennes; — apparatuur voor brandalarm; — alarminstallaties tegen diefstal; — liften en roltrappen; — bliksemafleiders enz. 	45310000
		45.32	Isolatie	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van isolatiemateriaal (warmte, geluid, trillingen). <p>Deze klasse omvat niet:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het waterdicht maken, zie 45.22 	45320000
		45.33	Loodgieterswerk	<p>Deze klasse omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de installatie in gebouwen en andere bouwwerken van: <ul style="list-style-type: none"> — waterleidingen en artikelen voor sanitair gebruik; — gasaansluitingen; — apparatuur en leidingen voor verwarming, ventilatie, koeling en klimaatregeling; — sprinklerinstallaties. 	45330000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
				Deze klasse omvat niet: — de installatie en reparatie van elektrische verwarmingsinstallaties, zie 45.31	
		45.34	Overige bouwinstallatie	Deze klasse omvat: — de installatie van verlichtings- en signaleringssystemen voor wegen, spoorwegen, luchthavens en havens; — de installatie in en aan gebouwen en andere bouwwerken van toebehoren, n.e.g.	45340000
	45.4		Afwerking van gebouwen		45400000
		45.41	Stukadoorswerk	Deze klasse omvat: — het aanbrengen van pleister- en stukadoorswerk (incl. het aanbrengen van een hechtgrond) aan de binnen- of buitenzijde van gebouwen en andere bouwwerken	45410000
		45.42	Schrijnwerk	Deze klasse omvat: — het plaatsen van niet zelf vervaardigde deuren, vensters, kozijnen, inbouwkeukens, trappen, winkelrichtingen en dergelijke, van hout of van ander materiaal; — de binnenaafwerking, zoals plafonds, wandbekleding van hout, verplaatsbare tussenwanden enz. Deze klasse omvat niet: — het leggen van parket of andere houten vloerbedekking, zie 45.43	45420000
		45.43	Vloerafwerking en behangen	Deze klasse omvat: — het aanbrengen in gebouwen en andere bouwwerken van: — vloer- of wandtegels van keramische stoffen, beton of gehouwen steen; — parket en andere houten vloerbedekking; — tapijt en vloerbedekking van linoleum, rubber of kunststof; — vloerbedekking en wandbekleding van terrazzo, marmer, graniet of lei; behang	45430000
		45.44	Schilderen en glaszetten	Deze klasse omvat: — het schilderen van het binnen- en buitenwerk van gebouwen; — het schilderen van wegen- en waterbouwkundige werken; — het aanbrengen van glas, spiegels enz. Deze klasse omvat niet: — de installatie van vensters, zie 45.42	45440000

Afdeling	Groep	Klasse	Omschrijving	Toelichting	CPV-code
		45.45	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	Deze klasse omvat: — de installatie van particuliere zwembaden; — gevelreiniging met behulp van stoom, door middel van zandstralen enz.; — overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen, n.e.g. Deze klasse omvat niet: — het reinigen van het interieur van gebouwen en andere bouwwerken, zie 74.70	45450000
	45.5		Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel		45500000
		45.50	Verhuur van bouw- of sloopmachines met bedieningspersoneel	Deze klasse omvat niet: — de verhuur van bouw- en sloopmachines zonder bedieningspersoneel, zie 71.32	

BIJLAGE XII

INLICHTINGEN DIE IN AANKONDIGINGEN VAN OPDRACHTEN MOET WORDEN OPGENOMEN**A. OPENBARE PROCEDURES**

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).

Categorie van de dienst in de zin van bijlage XVI A of XVI B en beschrijving ervan (classificatie).

Indien van toepassing, vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.

3. Plaats van levering, uitvoering of dienstverlening.
4. Voor leveringen en werken:
  - a) Aard en hoeveelheid van de te leveren producten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste producten of de aard en omvang van de prestaties en de algemene kenmerken van de werken.
  - b) Vermelding of leveranciers de mogelijkheid hebben om voor delen en/of voor het geheel van de gevraagde leveringen in te schrijven.

Indien, bij opdrachten voor werken, het werk of de opdracht in meerdere percelen is verdeeld, vermelding van de orde van grootte van de percelen en van de mogelijkheid om voor één, meerdere of alle percelen in te schrijven.
  - c) Bij opdrachten voor werken: gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen.

5. Voor diensten:

- a) Aard en hoeveelheid van de te verlenen diensten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste diensten.

- b) Vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.
  - c) Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.
  - d) Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de diensten wordt belast, dienen op te geven.
  - e) Vermelding of de dienstverleners een inschrijving voor een gedeelte van de diensten mogen indienen.
6. Indiening variant(en) toegestaan.
  7. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht voor diensten en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.
  8. a) Adres waar het bestek en aanvullende documentatie kunnen worden aangevraagd.
b) Indien van toepassing, het bedrag dat voor het verkrijgen van de genoemde documentatie moet worden betaald en wijze van betaling.
  9. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen.
b) Adres waar zij moeten worden ingediend.
c) Taal of talen waarin ze moeten worden gesteld.
  10. a) Indien van toepassing, personen die bij de opening van de inschrijvingen worden toegelaten.
b) Dag, uur en plaats van de opening.
  11. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen.
  12. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waar deze te vinden zijn.
  13. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van economische subjecten waaraan de opdracht wordt gegund.
  14. Minimumvereisten van economische en technische aard waaraan het economische subject aan wie de opdracht wordt gegund, moet voldoen.
  15. Termijn gedurende welke de inschrijver zijn inschrijving gestand moet doen.
  16. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.
  17. Gunningscriteria. Vermelding van de criteria, behalve de laagste prijs, en hun relatieve gewicht indien ze niet in het bestek zijn opgenomen.
  18. Andere inlichtingen.
  19. Indien van toepassing, verwijzing naar de bekendmaking van de periodieke aankondiging waarop de opdracht betrekking heeft in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
  20. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
  21. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).

B. NIET-OPENBARE PROCEDURES

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).

Categorie van de dienst in de zin van bijlage XVI A of XVI B en beschrijving ervan (classificatie).

Indien van toepassing, vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.

3. Plaats van levering, uitvoering of dienstverlening.

4. Voor leveringen en werken:

a) Aard en hoeveelheid van de te leveren producten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste producten of de aard en omvang van de prestaties en dealgemene kenmerken van het werken.

b) Vermelding of leveranciers de mogelijkheid hebben om voor delen en/of voor het geheel van de gevraagde leveringen in te schrijven.

Indien, bij opdrachten voor werken, het werk of de opdracht in meerdere percelen is verdeeld, vermelding van de orde van grootte van de percelen en van de mogelijkheid om voor één, meerdere of alle percelen in te schrijven.

c) Bij opdrachten voor werken: gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen.

5. Voor diensten:

a) Aard en hoeveelheid van de te verlenen diensten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste diensten.

b) Vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.

c) Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.

d) Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de dienst wordt belast, dienen op te geven.

e) Vermelding of de dienstverleners een inschrijving voor een gedeelte van de diensten mogen indienen.

6. Indiening variant(en) toegestaan.

7. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht voor diensten en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.

8. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van economische subjecten waaraan de opdracht wordt gegund.

9. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming.

b) Adres waar zij moeten worden ingediend.

c) Taal of talen waarin ze moeten worden gesteld.

10. Uiterste datum voor de verzending van de uitnodigingen tot inschrijving.

11. Indien van toepassing, verlangde borgsommen en waarborgen.

12. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waar deze te vinden zijn.

13. Gegevens over de situatie van het economische subject en minimumvereisten van economische en technische aard waaraan hij moet voldoen.

14. Gunningscriteria. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 54, lid 3, tweede alinea, vermelding van de criteria, behalve de laagste prijs, en hun relatieve gewicht.

15. Andere inlichtingen.

16. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.

17. Indien van toepassing, verwijzing naar de bekendmaking van de periodieke aankondiging waarop de opdracht betrekking heeft in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.
18. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
19. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).

C. PROCEDURES VAN GUNNING DOOR ONDERHANDELINGEN

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).

Categorie van de dienst in de zin van bijlage XVI A of XVI B en beschrijving ervan (CPV-classificatie).

Indien van toepassing, vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.

3. Plaats van levering, uitvoering of dienstverlening.
4. Voor leveringen en werken:
  - a) Aard en hoeveelheid van de te leveren producten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste producten of de aard en omvang van de prestaties en de algemene kenmerken van het werken.
  - b) Vermelding of leveranciers de mogelijkheid hebben om voor delen en/of voor het geheel van de gevraagde leveringen in te schrijven.

Indien, bij opdrachten voor werken, het werk of de opdracht in meerdere percelen is verdeeld, vermelding van de orde van grootte van de percelen en van de mogelijkheid om voor één, meerdere of alle percelen in te schrijven.

- c) Bij opdrachten voor werken: gegevens betreffende het doel van het werk of de opdracht wanneer deze ook betrekking heeft op de opstelling van ontwerpen.
5. Voor diensten:
  - a) Aard en hoeveelheid van de te verlenen diensten. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen en, indien mogelijk, een voorlopig tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding, indien mogelijk, van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging voor de vereiste diensten.
  - b) Vermelding of het verlenen van de dienst ingevolge wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.
  - c) Verwijzing naar de desbetreffende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen.
  - d) Vermelding of rechtspersonen de namen en beroepskwalificaties van het personeel dat met het verlenen van de dienst wordt belast, dienen op te geven.
  - e) Vermelding of dienstverleners voor een gedeelte van de diensten kunnen inschrijven.

6. Indiening variant(en) toegestaan.
7. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht voor diensten en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.
8. Indien van toepassing, de vereiste rechtsvorm van de combinatie van economische subjecten waaraan de opdracht wordt gegund.
9. a) Uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming.
  - b) Adres waar zij moeten worden ingediend.
  - c) Taal of talen waarin ze moeten worden gesteld.
10. Indien van toepassing, verlangde borgsommen of andere waarborgen.

11. Belangrijkste financierings- en betalingsvoorwaarden en/of verwijzingen naar de teksten waar deze te vinden zijn.
12. Gegevens over de situatie van het economische subject en minimumvereisten van economische en technische aard waaraan hij moet voldoen.
13. Gunningscriteria. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 54, lid 3, tweede alinea, vermelding van de criteria, behalve de laagste prijs, en hun relatieve gewicht.
14. Indien van toepassing, naam en adres van reeds door de aanbestedende dienst geselecteerde economische subjecten.
15. Indien van toepassing, datum (data) van voorgaande bekendmakingen in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
16. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht.
17. Andere inlichtingen.
18. Indien van toepassing, verwijzing naar de bekendmaking van de periodieke aankondiging waarop de opdracht betrekking heeft in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
19. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
20. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).

BIJLAGE XIII

INFORMATIE DIE IN MEDEDELINGEN INZAKE HET BESTAAN VAN EEN ERKENNINGSREGELING MOET WORDEN OPGENOMEN

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
  2. Onderwerp van de erkenningsregeling (beschrijving van (categorieën van) producten, diensten of werken die door middel van deze regeling moeten worden aangekocht).
  3. Voorwaarden die door de economische subjecten moeten worden vervuld met het oog op hun erkenning overeenkomstig de regeling en methoden waarmee elk van deze voorwaarden zal worden gecontroleerd. Indien de beschrijving van die voorwaarden en toetsingsmethoden omvangrijk is en gebaseerd is op documenten die ter beschikking staan van de betrokken economische subjecten, kan met een samenvatting van de belangrijkste voorwaarden en methoden en met een verwijzing naar de betreffende documenten worden volstaan.
  4. Geldigheidsduur van de erkenningsregeling en formaliteiten voor de verlenging ervan.
  5. Vermelding van het feit dat de mededeling dient als oproep tot mededinging.
  6. Adres waar nadere inlichtingen en documentatie over de erkenningsregeling kunnen worden aangevraagd (indien dat adres afwijkt van het in punt 1 vermelde adres).
  7. Indien van toepassing, andere inlichtingen.
-

BIJLAGE XIV

INFORMATIE DIE IN PERIODIEKE AANKONDIGINGEN MOET WORDEN OPGENOMEN**I. Rubrieken die in elk geval moeten worden ingevuld**

1. Naam, adres, telegramadres, e-mailadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst of de dienst waar nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.
2. a) Voor opdrachten voor leveringen: aard en hoeveelheid of waarde van de prestaties of de te leveren producten.
b) Voor opdrachten voor werken: aard en omvang van de prestaties, algemene kenmerken van het werk of van de percelen die betrekking hebben op het werk.
c) Voor opdrachten voor diensten: totaal van de voorgenomen aankopen voor elk van de in bijlage XVI A opgenomen categorieën van diensten.
3. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
4. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen (moet door het Publicatiebureau worden verstrekt).
5. Indien van toepassing, andere inlichtingen.

II. Inlichtingen die moeten worden verstrekt wanneer de aankondiging dient als oproep tot mededinging of een grond vormt voor een verkorting van de termijnen voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming of inschrijvingen

6. Vermelding van het feit dat belangstellende leveranciers de instantie op de hoogte moeten brengen van hun belangstelling voor de opdracht(en).
  7. Uiterste datum voor de ontvangst van de verzoeken om een uitnodiging tot inschrijving.
  8. Aard en hoeveelheid van de te leveren producten of algemene kenmerken van het werk of de categorie waartoe de dienst behoort, in de zin van bijlage XVI A, en beschrijving (CPV-classificatie); vermelding of het om (een) raamovereenkomst(en) gaat. Vermelding van met name de opties voor latere aankopen, alsmede het voorlopige tijdschema voor de uitoefening van de opties. Bij een serie periodiek terugkerende opdrachten voorts vermelding van het voorlopige tijdschema van de latere oproepen tot mededinging.
  9. Vermelding of de inschrijvingen worden gevraagd met het oog op aankoop, lease, huur, huurkoop of een combinatie hiervan.
  10. Uitvoerings- of leveringstermijn of looptijd van de opdracht en, in de mate van het mogelijke, de datum van aanvang.
  11. Adres waar belangstellende ondernemingen schriftelijk blijk moeten geven van hun belangstelling.
Uiterste datum voor de ontvangst van de blijken van belangstelling.
Taal of talen waarin de aanvragen tot deelneming of inschrijvingen moeten worden ingediend.
  12. Vereisten van economische en technische aard, financiële en technische waarborgen die van de leveranciers worden verlangd.
  13. a) Vermoedelijke datum van aanvang van de procedures voor het plaatsen van de opdracht(en) (indien bekend).
b) Aard van de procedure voor het plaatsen (niet-openbaar of via onderhandelingen).
c) Bedrag dat voor het verkrijgen van de documentatie betreffende de raadpleging moet worden betaald, en wijze van betaling.
  14. Indien van toepassing, de bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht(en).
-

BIJLAGE XV

GEGEVENS DIE IN AANKONDIGINGEN VAN GEPLAATSTE OVERHEIDSOPDRACHTEN MOET WORDEN OPGENOMEN**I. In het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* te publiceren gegevens ⁽¹⁾**

1. Naam en adres van de aanbestedende dienst.
2. Aard van de opdracht (leveringen, werken of diensten; indien van toepassing, vermelding of het om een raamovereenkomst gaat).
3. Ten minste een beknopte beschrijving van de aard en hoeveelheid van de producten, werken of diensten.
4. a) Vorm van de oproep tot mededinging (mededeling betreffende de erkenningsregeling, periodieke aankondiging, aanbesteding).
b) Verwijzing naar de bekendmaking van de aankondiging in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.
c) In het geval van opdrachten die zonder oproep tot mededinging worden geplaatst, vermelding van de desbetreffende bepaling van artikel 39, lid 3, of van artikel 31.
5. Gevolgde aanbestedingsprocedure (openbare procedure, niet-openbare procedure of gunning via onderhandelingen).
6. Aantal ontvangen inschrijvingen.
7. Datum van de plaatsing van de opdracht.
8. Prijs die is betaald voor de opportuniteitsaankopen uit hoofde van artikel 39, lid 3, onder j).
9. Naam en adres van het (de) economische subject(en).
10. Indien van toepassing, vermelding of de opdracht in onderaanbesteding kon of kan worden gegeven.
11. Betaalde prijs, c.q. prijs van de hoogste en de laagste offerte die bij de gunning van de opdracht in aanmerking is genomen.
12. Facultatieve gegevens:
  - waarde en deel van de opdracht die aan derden in onderaanbesteding kon of kan worden gegeven;
  - gunningscriteria.

II. Niet voor publicatie bestemde gegevens

13. Aantal geplaatste opdrachten (wanneer een opdracht over meerdere leveranciers is verdeeld).
14. Waarde van elke geplaatste opdracht.
15. Land van oorsprong van het product of de dienst (uit de Gemeenschap of niet uit de Gemeenschap en in dit laatste geval uitgesplitst naar land).
16. Gunningscriteria (economisch voordeligste aanbidding, laagste prijs).
17. Is de opdracht gegund aan een inschrijver die een variant voorstelt op grond van artikel 36, lid 1?
18. Zijn, overeenkomstig artikel 55, bepaalde offertes niet in aanmerking genomen omdat zij abnormaal laag waren?
19. Datum van verzending van de aankondiging door de aanbestedende dienst.
20. In het geval van opdrachten voor in bijlage XVI B opgenomen diensten, instemming van de aanbestedende dienst met de bekendmaking van de aankondiging (artikel 42, lid 4).

⁽¹⁾ De in punt 6, 9 en 11 bedoelde gegevens worden als niet voor publicatie bestemde gegevens beschouwd wanneer de aanbestedende instantie van oordeel is dat publicatie in strijd zou zijn met een gevoelig commercieel belang.

BIJLAGE XVI A

DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 30

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
1	Onderhoud en reparatie	6112, 6122, 633, 886	50000000, 50100000, 50110000, 50111110, 50112000, 50112100, 50112110, 50112111, 50112120, 50112200, 50112300, 50113000, 50113100, 50113200, 50114000, 50114100, 50114200, 50115000, 50115100, 50115200, 50116000, 50116100, 50116200, 50116300, 50116400, 50116500, 50116510, 50116600, 50117000, 50117100, 50117200, 50117300, 50118000, 50118100, 50118110, 50118200, 50118300, 50118400, 50118500, 50200000, 50210000, 50211000, 50211100, 50211200, 50211210, 50211211, 50211212, 50211300, 50211310, 50212000, 50220000, 50221000, 50221100, 50221200, 50221300, 50221400, 50222000, 50222100, 50223000, 50224000, 50224100, 50224200, 50225000, 50230000, 50231000, 50231100, 50232000, 50232100, 50232200, 50240000, 50241000, 50241100, 50241200, 50242000, 50243000, 50244000, 50245000, 50246000, 50246100, 50246200, 50246300, 50246400, 50314000, 50315000, 50330000, 50331000, 50332000, 50333000, 50333100, 50333200, 50334000, 50334100, 50334110, 50334120, 50334130, 50334140, 50334200, 50334300, 50334400, 50340000, 50341000, 50341100, 50341200, 50342000, 50343000, 50344000, 50344100, 50344200, 50400000, 50410000, 50411000, 50411100, 50411200, 50411300, 50411400, 50411500, 50412000, 50413000, 50413100, 50413200, 50420000, 50421000, 50421100, 50421200, 50422000, 50430000, 50431000, 50432000, 50433000, 50510000, 50511000, 50511100, 50511200, 50512000, 50513000, 50514000, 50514100, 50514200, 50530000, 50531000, 50531100, 50531200, 50531300, 50531400, 50531600, 50532000, 50532100, 50532200, 50532300, 50532400, 50800000, 50810000, 50820000, 50821000, 50822000, 50830000, 50840000, 50841000, 50842000, 50850000, 50860000, 50870000, 50880000, 50881000, 50882000, 50883000, 50884000, 50911000, 50911100, 50911110, 50911120, 50911130, 50911200, 50911210, 50911220, 50912100, 50913100, 50913300, 50913310, 50913400, 50913500, 50913510, 50914000, 50914100, 50914200, 50914300, 50914400, 50914500, 50914600, 50920000, 50921000, 50921100, 50922000, 50923000, 50924000, 50930000, 50931000, 50931100, 50931200, 50931300, 50931400, 50932000, 50932100, 50932200, 50933000, 50934000, 50935000, 50940000, 50941000, 50942000, 50951000, 50952000, 50952100, 50952110, 50952200, 50952400, 50952500, 50960000, 50961000, 50961100, 50961110, 50961200, 50962000, 50970000, 50971000, 50971100, 50971200, 50972000, 50973000, 50973100, 50973200, 50973300, 50973400, 50974000, 50974100, 50974200, 50974300, 50975000, 50975100, 50975200, 50975300, 50976000, 50976100, 50976200, 74732000, 74732100, 74741000, 74742000, 74743000

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
2	Vervoer te land ⁽¹⁾ , met inbegrip van vervoer per pantserwagen en koerier, met uitzondering van postvervoer	712 (m.u.v. 71235), 7512, 87304	55521200, 60110000, 60112000, 60112100, 60112200, 60112300, 60113000, 60113100, 60113310, 60113400, 60114000, 60115000, 60115100, 60115110, 60116000, 60116100, 60116200, 60116300, 60122110, 60122120, 60122130, 60122140, 60122150, 60122160, 60122161, 60122170, 60123100, 60123200, 60123300, 60123400, 60123500, 60123600, 64120000, 64121000, 64122000, 74612000
3	Luchtvervoer van passagiers en vracht, met uitzondering van postvervoer	73 (m.u.v. 7321)	62110000, 62122000, 62210000, 62230000, 62300000
4	Postvervoer te land ⁽¹⁾ en door de lucht	71235, 7321	62121000
5	Telecommunicatie	752	64200000, 64210000, 64211000, 64212000, 64213000, 64214000, 64214200, 64216000, 64216100, 64216110, 64216120, 64216130, 64216140, 64216200, 64216210, 64216300, 64221000, 64222000, 64223000, 64224000, 64225000, 64226000, 72315000, 72318000, 72511100
6	Diensten van financiële instellingen: a) verzekeringsdiensten b) bankdiensten en diensten in verband met beleggingen ⁽²⁾	ex 81, 812, 814	66000000, 66100000, 66110000, 66120000, 66130000, 66140000, 66200000, 66300000, 66310000, 66311000, 66312000, 66313000, 66314000, 66315000, 66316000, 66317000, 66320000, 66321000, 66330000, 66331000, 66332000, 66333000, 66334000, 66335000, 66340000, 66341000, 66342000, 66343000, 66343100, 66343200, 66350000, 66360000, 66370000, 66371000, 66372000, 66373000, 66374000, 66380000, 66381000, 66382000, 66383000, 66384000, 67200000, 67210000, 67211000, 67212000, 67220000, 67221000, 67230000, 67240000, 67250000, 67251000, 67260000
7	Diensten in verband met computers	84	50310000, 50311000, 50311400, 50312000, 50312100, 50312110, 50312120, 50312200, 50312210, 50312220, 50312300, 50312310, 50312320, 50312400, 50312410, 50312420, 50312500, 50312510, 50312520, 50312600, 50312610, 50312620, 50313000, 50313100, 50313200, 50316000, 50317000, 50320000, 50321000, 50322000, 50323000, 50323100, 50323200, 50324000, 50324100, 50324200, 72000000, 72100000, 72110000, 72120000, 72130000, 72140000, 72150000, 72200000, 72210000, 72211000, 72212000, 72220000, 72221000, 72222000, 72222100, 72222200, 72222300, 72223000, 72224000, 72224100, 72224200, 72225000, 72226000, 72227000, 72228000, 72230000, 72231000, 72232000, 72240000, 72241000, 72243000, 72245000, 72246000, 72250000, 72251000, 72252000, 72253000, 72253100, 72253200, 72254000, 72254100, 72260000, 72261000, 72262000, 72263000, 72264000, 72265000, 72266000, 72267000, 72268000, 72300000, 72310000, 72311000, 72311100, 72311200, 72311300, 72312000, 72312100, 72312200, 72313000, 72314000, 72315100, 72316000, 72317000, 72319000, 72320000, 72321000, 72510000, 72511000, 72511110, 72512000, 72514000, 72514100, 72514200, 72514300, 72520000, 72521000, 72521100, 72540000, 72541000, 72541100, 72550000, 72560000, 72570000, 72580000, 72590000, 72591000

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
8	Speur- en ontwikkelingswerk ⁽³⁾	85	63368000, 73000000, 73100000, 73110000, 73111000, 73112000
9	Accountants en boekhouders	862	74121000, 74121100, 74121110, 74121112, 74121113, 74121120, 74121200, 74121210, 74121220, 74121230, 74121240, 74121250, 74541000
10	Markt- en opinieonderzoek	864	74130000, 74131000, 74131100, 74131110, 74131120, 74131121, 74131130, 74131200, 74131300, 74131400, 74131500, 74131600, 74132000, 74133000, 74423100, 74423110
11	Advies inzake bedrijfsvoering en beheer ⁽⁴⁾ en aanverwante diensten	865, 866	73200000, 73210000, 73220000, 73300000, 74121111, 74141000, 74141100, 74141110, 74141200, 74141300, 74141400, 74141500, 74141510, 74141600, 74141610, 74141620, 74141700, 74141800, 74141900, 74142200, 74150000, 74871000, 90311000, 93620000
12	Diensten van architecten; diensten van ingenieurs en geïntegreerde diensten van ingenieurs bij kant-en-klaar opgeleverde projecten; diensten in verband met stedenbouw en landschapsarchitectuur; diensten in verband met aanverwante wetenschappelijke en technische adviezen; diensten voor keuring en controle	867	72242000, 72244000, 74142300, 74142310, 74220000, 74221000, 74222000, 74223000, 74224000, 74225000, 74225100, 74230000, 74231100, 74231110, 74231120, 74231130, 74231200, 74231300, 74231310, 74231320, 74231400, 74231500, 74231510, 74231520, 74231521, 74231530, 74231540, 74231600, 74231700, 74231710, 74231720, 74231721, 74231800, 74231900, 74232000, 74232100, 74232110, 74232120, 74232200, 74232210, 74232220, 74232230, 74232240, 74232300, 74232310, 74232320, 74232400, 74232500, 74232600, 74233000, 74233100, 74233200, 74233300, 74233400, 74233500, 74233600, 74233700, 74240000, 74250000, 74251000, 74252000, 74252100, 74260000, 74261000, 74262000, 74262100, 74263000, 74270000, 74271000, 74271100, 74271200, 74271210, 74271220, 74271300, 74271400, 74271500, 74271700, 74271710, 74271720, 74271800, 74272000, 74272100, 74272110, 74272111, 74272112, 74272113, 74272300, 74273000, 74273100, 74273200, 74274000, 74274100, 74274200, 74274300, 74274400, 74274500, 74275000, 74275100, 74275200, 74276000, 74276100, 74276200, 74276300, 74276400, 74300000, 74310000, 74311000, 74312000, 74312100, 74313000, 74313100, 74313110, 74313120, 74313130, 74313140, 74313141, 74313142, 74313143, 74313144, 74313145, 74313146, 74313147, 74313200, 74313210, 74313220, 74874000
13	Reclamewezen	871	74410000, 74411000, 74412000, 78225000
14	Reiniging van gebouwen en beheer van onroerend goed	874, 82201 t/m 82206	70300000, 70310000, 70311000, 70320000, 70321000, 70322000, 70330000, 70331000, 70331100, 70332000, 70332100, 70332200, 70332300, 74710000, 74720000, 74721000, 74721100, 74721210, 74721300, 74722000, 74724000, 74730000, 74731000, 74744000, 74750000, 74760000, 93411200, 93411300, 93411400
15	Uitgeven en drukken, voor een vast bedrag of op contractbasis	88442	74831530, 78000000, 78100000, 78110000, 78110000, 78112000, 78113000, 78113100, 78114000, 78114100, 78114200, 78114300, 78114400, 78115000, 78115100, 78116000, 78117000, 78118000, 78119000, 78120000,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			78121000, 78122000, 78122100, 78123000, 78124000, 78125000, 78130000, 78131000, 78132000, 78133000, 78134000, 78135000, 78135100, 78136000, 78140000, 78141000, 78142000, 78150000, 78151000, 78152000, 78153000, 78160000, 78170000, 78180000, 78200000, 78210000, 78220000, 78221000, 78222000, 78223000, 78224000, 78230000, 78240000, 78300000, 78310000, 78311000, 78312000
16	Straatreiniging en afvalverzameling; afvalwaterverzameling en -verwerking en aanverwante diensten	94	71221110, 74734000, 74735000, 85142200, 90000000, 90100000, 90110000, 90111000, 90111100, 90111200, 90111300, 90112000, 90112100, 90112200, 90112210, 90112300, 90113000, 90114000, 90120000, 90121000, 90121100, 90121110, 90121120, 90121130, 90121140, 90121200, 90121300, 90121310, 90121320, 90121330, 90121340, 90121400, 90122000, 90122100, 90122110, 90122111, 90122112, 90122113, 90122120, 90122121, 90122122, 90122123, 90122124, 90122130, 90122131, 90122200, 90122210, 90122220, 90122230, 90122240, 90122300, 90122310, 90122320, 90122330, 90122340, 90200000, 90210000, 90211000, 90212000, 90213000, 90220000, 90221000, 90240000, 90300000, 90310000, 90312000, 90313000, 90313100, 90313110, 90313120, 90314000, 90315000, 90315100, 90315200, 90315300, 90320000

(¹) Met uitzondering van vervoer per spoor, dat onder categorie 18 valt.

(²) Met uitzondering van de uitgifte, de aankoop, de verkoop en de overdracht van effecten of andere financiële instrumenten.

(³) Met uitzondering van speur- en ontwikkelingswerk anders dan dat waarvan de resultaten in hun geheel toekomen aan de aanbestedende dienst voor gebruik ervan in de uitoefening van zijn eigen werkzaamheden, voorzover de dienstverlening volledig door de aanbestedende dienst wordt beloond.

(⁴) Met uitzondering van diensten voor arbitrage en bemiddeling.

BIJLAGE XVI B

DIENSTEN IN DE ZIN VAN ARTIKEL 31

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
17	Hotels en restaurants	64	55000000, 55100000, 55200000, 55210000, 55220000, 55221000, 55240000, 55241000, 55242000, 55243000, 55250000, 55260000, 55270000, 55300000, 55310000, 55311000, 55312000, 55320000, 55321000, 55322000, 55330000, 55400000, 55410000, 55500000, 55510000, 55511000, 55512000, 55520000, 55521000, 55521100, 55522000, 55523000, 55523100, 55524000, 93410000, 93411000
18	Vervoer per spoor	711	60111000, 60121000, 60121100, 60121200, 60121300, 60121400, 60121500, 60121600
19	Vervoer over water	72	61000000, 61100000, 61110000, 61200000, 61210000, 61220000, 61230000, 61240000, 61250000, 61400000, 63370000, 63371000, 63372000, 71221120, 71221130
20	Vervoersondersteunende activiteiten	74	62224000, 62224100, 62226000, 63000000, 63100000, 63110000, 63111000, 63112000, 63112100, 63112110, 63120000, 63121000, 63121100, 63121110, 63122000, 63200000, 63210000, 63220000, 63221000, 63222000, 63222100, 63223000, 63223100, 63223110, 63223200, 63223210, 63224000, 63225000, 63226000, 63300000, 63310000, 63311000, 63313000, 63314000, 63315000, 63320000, 63330000, 63340000, 63341000, 63341100, 63342000, 63343000, 63343100, 63344000, 63350000, 63351000, 63352000, 63353000, 63360000, 63361000, 63362000, 63363000, 63364000, 63365000, 63366000, 63366100, 63369000, 63400000, 63410000, 63420000, 63430000, 63500000, 63510000, 63511000, 63512000, 63514000, 63515000, 63516000, 63520000, 63521000, 63522000, 63523000, 63524000, 63600000, 71221140, 74322000, 93600000
21	Rechtskundige diensten	861	74110000, 74111000, 74111100, 74111200, 74112000, 74112100, 74112110, 74113000, 74113100, 74113200, 74113210, 74114000
22	Arbeidsbemiddeling	872	74512000, 74522000, 95100000, 95110000, 95120000, 95130000, 95131000, 95132000, 95133000
23	Opsporing en beveiliging, met uitzondering van vervoer per pantserwagen	873 (m.u.v. 87304)	74611000, 74613000, 74614000, 74614100, 74614110, 74615000, 74620000
24	Onderwijs	92	80000000, 80100000, 80110000, 80200000, 80210000, 80211000, 80212000, 80220000, 80300000, 80310000, 80320000, 80330000, 80340000, 80400000, 80411000, 80411100, 80411200, 80412000, 80421000, 80422000, 80422100, 80423000, 80423100, 80423110, 80423120, 80423200, 80423300, 80423320, 80424000, 80425000, 80426000, 80426100, 80426200, 80427000, 80428000, 80430000, 92312212, 92312213

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
25	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	93	60113300, 74511000, 85000000, 85100000, 85110000, 85111000, 85111200, 85111300, 85111320, 85111400, 85111500, 85111600, 85111700, 85111800, 85112000, 85112100, 85120000, 85121000, 85121100, 85121200, 85121300, 85130000, 85131000, 85131100, 85131110, 85140000, 85141000, 85141100, 85141200, 85141210, 85141211, 85141212, 85141220, 85142000, 85142100, 85142200, 85142300, 85142400, 85143000, 85144000, 85144100, 85145000, 85146000, 85146100, 85146200, 85147000, 85148000, 85149000, 85200000, 85300000, 85310000, 85311000, 85311100, 85311200, 85311300, 85312000, 85312100, 85312200, 85312300, 85312310, 85312320, 85312330, 85312400, 85320000, 85323000
26	Cultuur, sport en recreatie	96	74875000, 74875100, 74875200, 77310000, 77311000, 77313000, 77400000, 80413000, 80414000, 80415000, 92000000, 92100000, 92110000, 92111000, 92111100, 92111200, 92111210, 92111220, 92111230, 92111240, 92111250, 92111260, 92111300, 92111310, 92111320, 92112000, 92120000, 92121000, 92122000, 92130000, 92140000, 92200000, 92210000, 92211000, 92220000, 92221000, 92300000, 92310000, 92311000, 92312000, 92312100, 92312110, 92312120, 92312130, 92312140, 92312200, 92312210, 92312220, 92312230, 92312240, 92312250, 92320000, 92330000, 92331000, 92331100, 92331200, 92332000, 92340000, 92341000, 92342000, 92342100, 92342200, 92350000, 92351000, 92351100, 92351200, 92352000, 92352100, 92352200, 92360000, 92400000, 92500000, 92510000, 92511000, 92512000, 92520000, 92521000, 92521100, 92521200, 92521210, 92521220, 92522000, 92522100, 92522200, 92530000, 92531000, 92532000, 92533000, 92534000, 92600000, 92610000, 92620000, 92621000, 92622000
27	Overige diensten		50111100, 50232110, 50246500, 50520000, 50521000, 50522000, 50523000, 50531500, 50531510, 50700000, 50710000, 50711000, 50712000, 50720000, 50730000, 50731000, 50732000, 50732100, 50740000, 50760000, 50761000, 50762000, 50911230, 50912200, 50913200, 50915000, 50915100, 50915200, 50952300, 50977000, 52000000, 52100000, 52200000, 52300000, 52400000, 52500000, 52600000, 52700000, 52800000, 52900000, 60113200, 60200000, 60210000, 60220000, 61300000, 62221000, 62222000, 62223000, 63367000, 64110000, 64111000, 64112000, 64113000, 64114000, 64115000, 64116000, 64214100, 64214400, 65000000, 65100000, 65110000, 65120000, 65130000, 65200000, 65210000, 65300000, 65310000, 65320000, 65400000, 65410000, 65500000, 67100000, 67110000, 67120000, 67121000, 67122000, 67130000, 67140000, 67300000, 70100000, 70110000, 70111000, 70112000, 70120000, 70121000, 70121100, 70121200, 70122000, 70122100, 70122110, 70122200, 70122210, 70123000, 70123100, 70123200, 70130000, 70311100, 70311200, 70333000, 71000000, 71100000, 71110000, 71120000, 71130000, 71140000, 71150000, 71160000, 71170000, 71180000, 71181000, 71211300, 71211310,

Categorie	Benaming	CPC-indeling	CPV-indeling
			71211320, 71211400, 71211600, 71211900, 71300000, 71310000, 71311000, 71320000, 71321000, 71321100, 71321200, 71321300, 71321400, 71330000, 71331000, 71332000, 71332100, 71332200, 71333000, 71340000, 71350000, 71360000, 71380000, 74122000, 74122100, 74122200, 74271600, 74271900, 74321000, 74321100, 74420000, 74421000, 74422000, 74423000, 74423200, 74423210, 74542000, 74543000, 74731100, 74810000, 74811000, 74811100, 74811200, 74811300, 74811310, 74811320, 74811330, 74811340, 74812000, 74813000, 74820000, 74821000, 74830000, 74831000, 74831100, 74831110, 74831200, 74831210, 74831300, 74831400, 74831500, 74831510, 74831520, 74831600, 74832000, 74832100, 74841000, 74842000, 74844000, 74850000, 74851000, 74860000, 74861000, 74870000, 74872000, 74873100, 74876000, 74877000, 75000000, 75100000, 75110000, 75111000, 75111100, 75111200, 75112000, 75112100, 75120000, 75121000, 75122000, 75123000, 75124000, 75125000, 75130000, 75131000, 75131100, 75200000, 75210000, 75211000, 75211100, 75211110, 75211200, 75211300, 75220000, 75221000, 75222000, 75230000, 75231000, 75231100, 75231200, 75231210, 75231220, 75231230, 75231240, 75240000, 75241000, 75241100, 75242000, 75242100, 75242110, 75250000, 75251000, 75251100, 75251110, 75251120, 75252000, 75300000, 75310000, 75311000, 75312000, 75313000, 75313100, 75314000, 75320000, 75330000, 75340000, 76000000, 76100000, 76110000, 76111000, 76120000, 76200000, 76210000, 76211000, 76211100, 76211200, 76300000, 76310000, 76320000, 76330000, 76340000, 76400000, 76410000, 76411000, 76420000, 76430000, 76431000, 76440000, 76450000, 76460000, 76470000, 76480000, 76490000, 76491000, 76492000, 76500000, 76510000, 76520000, 76521000, 76522000, 76530000, 76531000, 77000000, 77100000, 77110000, 77120000, 77210000, 77211000, 77211100, 77211300, 77220000, 77230000, 77330000, 77500000, 77510000, 77600000, 77610000, 77700000, 78400000, 85321000, 85322000, 90114100, 90115000, 90122132, 90123000, 90123100, 90123200, 90123300, 90230000, 91000000, 91100000, 91110000, 91120000, 91130000, 91131000, 91200000, 91300000, 91310000, 91320000, 91330000, 91331000, 91331100, 92230000, 92312211, 93100000, 93110000, 93111000, 93112000, 93120000, 93121000, 93130000, 93140000, 93150000, 93160000, 93200000, 93210000, 93211000, 93220000, 93221000, 93221100, 93221200, 93221300, 93300000, 93310000, 93320000, 93330000, 93411100, 93500000, 93510000, 93511000, 93511100, 93621000, 93700000, 93710000, 93711000, 93711100, 93711110, 93711200, 93712000, 93910000, 93930000, 93940000, 93950000, 95000000, 99000000, 99100000

BIJLAGE XVII

INFORMATIE DIE IN AANKONDIGINGEN VAN PRIJSVRAGEN MOET WORDEN OPGENOMEN

1. Naam adres, e-mailadres, telegramadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst en van de dienst waar aanvullende documentatie kan worden verkregen.
2. Beschrijving van het ontwerp.
3. Aard van de prijsvraag: openbaar of niet-openbaar.
4. Bij openbare prijsvragen: uiterste datum voor de ontvangst van de ontwerpen.
5. Bij niet-openbare prijsvragen:
  - a) beoogd aantal deelnemers, of minimum- en maximaal aantal;
  - b) indien van toepassing, namen van reeds geselecteerde deelnemers;
  - c) criteria voor de selectie van de deelnemers;
  - d) uiterste datum voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming.
6. Indien van toepassing, vermelding of de deelneming aan een bepaalde beroepsgroep is voorbehouden.
7. Criteria die bij de beoordeling van de ontwerpen zullen worden gehanteerd.
8. Indien van toepassing, namen van de geselecteerde juryleden.
9. Vermelding of de beslissing van de jury bindend is voor de aanbestedende dienst.
10. Indien van toepassing, aantal prijzen en waarde ervan.
11. Indien van toepassing, nadere gegevens over vergoedingen aan alle deelnemers.
12. Vermelding of de winnaars recht hebben op eventuele vervolgoedragen.
13. Andere inlichtingen.
14. Datum van verzending van de aankondiging.
15. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen.

BIJLAGE XVIII

INFORMATIE DIE IN AANKONDIGINGEN VAN UITSLAGEN VAN PRIJSVRAGEN MOET WORDEN OPGENOMEN

1. Naam, adres, telegramadres, telefoon-, telex- en faxnummer van de aanbestedende dienst.
2. Beschrijving van het ontwerp.
3. Totaal aantal deelnemers.
4. Aantal buitenlandse deelnemers.
5. Winnaar(s) van de prijsvraag.
6. Indien van toepassing, toegekende prijs of prijzen.
7. Andere inlichtingen.
8. Verwijzing naar de aankondiging van de prijsvraag.
9. Datum van verzending van de aankondiging.
10. Datum van ontvangst van de aankondiging door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen.

BIJLAGE XIX

TECHNISCHE SPECIFICATIES VAN DE BEKENDMAKING

Wanneer krachtens deze richtlijn bekendmakingsverplichtingen worden opgelegd, moeten de volgende voorschriften in acht worden genomen:

1. Bekendmaking van de aankondigingen

- 1.1. Wanneer de aanbestedende diensten krachtens deze richtlijn bepaalde informatie moeten bekendmaken, moeten zij deze informatie in het vereiste formaat hetzij langs elektronische weg, overeenkomstig deze bijlage, hetzij op een andere wijze aan het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen zenden.
- 1.2. De in de artikelen 40, 41, 42 en 61 bedoelde aankondigingen worden door het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen bekendgemaakt. Zij worden onverkort in de oorspronkelijke taal bekendgemaakt. In de overige Gemeenschapstalen wordt een samenvatting met de belangrijkste gegevens van elke aankondiging bekendgemaakt.
- 1.3. Het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen zendt de aanbestedende dienst een bevestiging van de publicatie van de verstrekte informatie waarin de datum van publicatie is vermeld. Deze bevestiging dient als bewijs van daadwerkelijke bekendmaking.

2. Bekendmaking van aanvullende of bijkomende informatie

- 2.1. De aanbestedende diensten wordt met name aangeraden het volledige bestek op het internet te publiceren. In dat geval moeten de aanbestedende diensten in de tekst van de krachtens deze richtlijn vereiste aankondiging het internetadres vermelden waarop deze documentatie beschikbaar is.
- 2.2. De aanbestedende diensten wordt aangeraden hun „kopersprofiel” op het internet te publiceren. Dit profiel kan informatie bevatten over lopende aanbestedingsprocedures, voorgenomen aankopen, geplaatste opdrachten, geannuleerde procedures, alsmede alle nuttige algemene informatie, zoals contactadres, telefoon- en faxnummer, post- en e-mailadres.

3. Elektronische verzending

Bij verzending langs elektronische weg moet worden voldaan aan de regels die vermeld zijn op het internetadres:
<http://simap.eu.int>

BIJLAGE XX

DEFINITIE VAN ENKELE TECHNISCHE SPECIFICATIES

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. „technische specificaties”: een specificatie, met name die welke is opgenomen in het bestek ter omschrijving van de vereiste kenmerken van een product of een dienst, zoals het niveau van kwaliteit of gebruiksgeschiktheid, veiligheid, afmetingen, met inbegrip van de voor het product of de dienst geldende voorschriften inzake handelsbenaming, terminologie, symbolen, proefnemingen en proefnemingsmethoden, verpakking, markering en etikettering, en de overeenstemmingsbeoordelingsprocedures.

De technische specificaties omvatten eveneens, in voorkomend geval, de voorschriften voor het ontwerpen en het berekenen van het werk, de voorwaarden voor proefnemingen, controle en oplevering van de werken, alsmede de bouwtechnieken of bouwwijzen en alle andere technische voorwaarden die de aanbestedende dienst bij algemene dan wel bijzondere maatregel kan voorschrijven met betrekking tot de voltooiden werken en tot de materialen of bestanddelen waaruit deze werken zijn samengesteld.

2. „norm”: een technische specificatie die door een erkende normalisatie-instelling voor herhaalde of voortdurende toepassing is goedgekeurd, waarvan de inachtneming niet verplicht is en die tot een van de volgende categorieën behoort:
    - internationale normen, zijnde normen die door een internationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
    - Europese normen, zijnde normen die door een Europese normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld;
    - nationale normen, zijnde normen die door een nationale normalisatie-instelling worden aangenomen en ter beschikking van het publiek worden gesteld.
  3. „Europese technische goedkeuring”: op de bevinding dat aan de essentiële eisen wordt voldaan gebaseerde, gunstig uitgevallen technische beoordeling waarbij een product, gezien zijn intrinsieke eigenschappen en de voor de toepassing en het gebruik ervan vastgestelde voorwaarden, geschikt wordt verklaard voor het gebruik voor bouwdoeleinden. De Europese technische goedkeuring wordt afgegeven door de te dien einde door de lidstaat erkende instelling.
  4. „gemeenschappelijke technische specificaties”: technische specificaties die zijn opgesteld volgens een door de lidstaten erkende procedure en die in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* zijn bekendgemaakt.
  5. „technisch referentiekader”: ieder ander product dan de officiële normen, dat door de Europese normalisatie-instellingen is opgesteld volgens procedures die aan de ontwikkeling van de marktbehoeften zijn aangepast.
-

BIJLAGE XXI

OVERZICHT VAN DE IN ARTIKEL 44 BEDOELDE TERMIJNEN

Openbare procedures

Termijn voor de ontvangst van inschrijvingen — zonder periodieke indicatieve aankondiging

Termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 7, eerste alinea	Uitwerking lid 7, tweede alinea
52	45	47	40	geen	geen

Met bekendmaking van een periodieke indicatieve aankondiging

A. Algemene termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 7, eerste alinea	Uitwerking lid 7, tweede alinea
36	29	31	24	geen	geen
B. Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 7, eerste alinea	Uitwerking lid 7, tweede alinea
22	15	17	10	De termijn van 10 dagen wordt weer vastgesteld op 15 dagen	De termijn van 17 dagen wordt weer vastgesteld op 22 dagen

Niet-openbare procedures en procedures van gunning via onderhandelingen

Termijn voor de ontvangst van de aanvragen tot deelneming

Algemene termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
37	30	niet van toepassing (n.v.t.)	n.v.t.	geen	n.v.t.
Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
22	15	n.v.t.	n.v.t.	geen	n.v.t.
Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
15	8	n.v.t.	n.v.t.	De termijn van 8 dagen wordt weer vastgesteld op 15 dagen	n.v.t.

Termijn voor de ontvangst van inschrijvingen

A. Algemene termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
24	n.v.t.	19	n.v.t.	n.v.t.	geen
B. Minimum-termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
10	n.v.t.	5	n.v.t.	n.v.t.	De termijn van 5 dagen wordt weer vastgesteld op 10 dagen
C. In overleg vastgestelde termijn	Elektronische verzending van de aankondiging	Bestek elektronisch beschikbaar	Elektronische verzending plus „elektronisch” bestek	Uitwerking lid 8, eerste alinea	Uitwerking lid 8, tweede alinea
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

BIJLAGE XXII

UITERSTE DATA VOOR DE OMZETTING VAN RICHTLIJN 93/38/EEG EN DE WIJZIGINGEN EROP

Richtlijn	Uiterste data voor de omzetting	Uiterste data voor de toepassing
98/38/EEG (PB L 199 van 9.8.1993, blz. 84)	1.7.1994	Spanje: 1.1.1997 Griekenland en Portugal: 1.1.1998
98/4/EG (PB L 101 van 1.4.1998, blz. 1)	16.2.1999	Griekenland en Portugal: 16.2.2000

BIJLAGE XXIII

CONCORDANTIETABEL ⁽¹⁾

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 1, lid 1	Art. 1, lid 1, eerste zin	
Art. 1, lid 2, eerste zin	Art. 1, lid 4, eerste zin	Aangepast
Art. 1, lid 2, onder a)	Art. 1, lid 4, onder a)	
Art. 1, lid 2, onder b)	Art. 1, lid 4, onder b)	
Art. 1, lid 2, onder c)	Art. 1, lid 4, onder c), eerste deel	Aangepast
Art. 1, lid 3, eerste alinea	Art. 1, lid 4, onder c), tweede deel, punt vi), tweede zin	
Art. 1, lid 3, tweede alinea		Nieuw
Art. 1, lid 4		Nieuw
Art. 1, lid 5		Nieuw
Art. 1, lid 6, eerste alinea	Art. 1, lid 6, in fine	Gewijzigd
Art. 1, lid 6, tweede alinea		Nieuw
Art. 1, lid 6, derde alinea	Art. 1, lid 6, eerste zin	Aangepast
Art. 1, lid 7	Art. 1, lid 5	Aangepast
Art. 1, lid 8	Art. 1, lid 7	Aangepast
Art. 1, lid 9	Art. 1, lid 16	
Art. 1, lid 10		Nieuw
Art. 1, lid 11		Nieuw
Art. 1, lid 12		Nieuw
	Art. 1, leden 14 en 15	Vervallen
Art. 2, lid 1, onder a)	Art. 1, lid 1	
Art. 2, lid 1, onder b)	Art. 1, lid 2	
Art. 2, lid 2	Art. 2, lid 1	Aangepast
Art. 2, lid 3	Art. 2, lid 3	Gewijzigd
Art. 3, lid 1	Art. 2, lid 2, onder a), punt iii)	Aangepast
Art. 3, lid 2	Art. 2, lid 5, onder b)	Aangepast
Art. 3, lid 3	Art. 2, lid 2, onder a), punt ii)	Aangepast
Art. 3, lid 4	Art. 2, lid 5, onder a)	Aangepast

⁽¹⁾ De vermelding „aangepast” betekent dat het gaat om een nieuwe formulering van de tekst zonder dat de inhoud van de tekst van de ingetrokken richtlijn is gewijzigd. Wijzigingen van de inhoud van de bepalingen van de ingetrokken richtlijn worden aangegeven door de vermelding „gewijzigd”.

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 4, lid 1	Art. 2, lid 2, onder a), punt i)	Aangepast
Art. 4, lid 2	Art. 6, lid 2	Aangepast
Art. 4, lid 3	Art. 2, lid 5, onder a)	Aangepast
Art. 5, lid 1	Art. 2, lid 2, onder c)	Aangepast
Art. 5, lid 2	Art. 2, lid 4	Gewijzigd
Art. 6	Art. 2, lid 2, onder b)	
	Art. 2, lid 2, onder d)	Vervallen
Art. 7	Art. 2, lid 6	Gewijzigd
Art. 8		Nieuw
Art. 9	Art. 4, lid 2	Gewijzigd
Art. 10	Art. 33	Aangepast
Art. 11	Art. 42a	
Art. 12	Art. 4, leden 3 en 4	Aangepast
Art. 13	Art. 5	
Art. 14		Nieuw
Art. 15	Art. 14, lid 1	Gewijzigd
Art. 16, lid 1	Art. 14, lid 13	Aangepast
Art. 16, lid 2	Art. 14, lid 9	
Art. 17, lid 1	Art. 14, lid 11	
Art. 17, lid 2	Art. 14, lid 12	
Art. 17, lid 3	Art. 14, lid 10, eerste en tweede zin	Aangepast
Art. 17, lid 4	Art. 14, lid 10, derde tot vijfde zin	Aangepast
Art. 18, lid 1	Art. 14, lid 10, derde en vierde zin	Aangepast
Art. 18, lid 2	Art. 14, lid 6	Aangepast
Art. 18, lid 3	Art. 14, lid 7	Aangepast
Art. 18, lid 4	Art. 14, lid 4	Aangepast
Art. 18, lid 5	Art. 14, lid 8	
Art. 19, lid 1	Art. 14, lid 2	Aangepast
Art. 19, lid 2	Art. 14, lid 10, derde en vierde zin	Aangepast

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 19, lid 3	Art. 14, lid 6	Aangepast
Art. 19, lid 4	Art. 14, lid 7	Aangepast
Art. 19, lid 5	Art. 14, lid 8	
Art. 19, lid 6	Art. 14, lid 3	
Art. 19, lid 7	Art. 14, lid 5	
Art. 20	Art. 7	
Art. 21	Art. 6, leden 1 en 3	Aangepast
Art. 22	Art. 10	
Art. 23, onder a)	Art. 12, punt 1	Gewijzigd
Art. 23, onder b)	Art. 12, punt 2	
Art. 23, onder c)	Art. 12, punt 3	
Art. 24, onder a)	Art. 1, lid 4, onder c), punt i)	
Art. 24, onder b)	Art. 1, lid 4, onder c), punt iii)	
Art. 24, onder c)	Art. 1, lid 4, onder c), punt iv)	
Art. 24, onder d)	Art. 1, lid 4, onder c), punt v)	
Art. 24, onder e)	Art. 1, lid 4, onder c), punt vi), eerste zin	
	Art. 1, lid 4, onder c), punt ii), en bijlage XVI A, punt 2	Vervallen
Art. 25	Art. 11	Aangepast
Art. 26, lid 1	Art. 13, lid 1	Aangepast
Art. 26, lid 2	Art. 1, lid 3	
Art. 26, lid 3	Art. 13, lid 2	
Art. 27, lid 1	Art. 9, lid 1, onder a)	Aangepast
	Art. 9, lid 1, onder b)	Vervallen
Art. 27, lid 2	Art. 9, lid 2	
	Art. 3, lid 1	Vervallen
Art. 28	Art. 3, lid 2	Gewijzigd
	Art. 3, leden 3 en 5	Vervallen
Art. 29		Nieuw
	Art. 8	Vervallen
Art. 30	Art. 15	Aangepast

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 31	Art. 16	
Art. 32	Art. 17	
Art. 33		Nieuw
Art. 34	Art. 18	Gewijzigd
Art. 35	Art. 19	Aangepast
Art. 36, lid 1	Art. 34, lid 3	Gewijzigd
Art. 36, lid 2	Art. 34, lid 4	Gewijzigd
Art. 36, lid 3		Nieuw
Art. 37	Art. 27	Gewijzigd
Art. 38	Art. 29	
Art. 39, lid 1	Art. 4, lid 1	
Art. 39, leden 2 en 3	Art. 20, leden 1 en 2	
Art. 40, lid 1	Art. 22, lid 1	Gewijzigd
Art. 40, lid 2	Art. 22, lid 2	Gewijzigd
Art. 40, lid 3	Art. 22, lid 4	
Art. 40, lid 4	Art. 30, lid 9	Aangepast
Art. 41, lid 1	Art. 21, lid 1	
Art. 41, lid 2, onder a) en b)	Art. 21, lid 2, onder a) en b)	Aangepast
Art. 41, lid 2, onder c)	Art. 22, lid 3, eerste zin	Aangepast
Art. 41, lid 2, tweede alinea	Art. 22, lid 3, tweede zin	
Art. 42, lid 1	Art. 24, lid 1	Aangepast
Art. 42, lid 2	Art. 24, lid 2	Aangepast
Art. 42, lid 3	Art. 24, lid 3, eerste en derde zin	Aangepast
Art. 42, lid 4	Art. 24, lid 3, vierde zin	Aangepast
Art. 42, lid 5	Art. 24, lid 4	Aangepast
Art. 43, lid 1, eerste alinea en tweede alinea		Nieuw
Art. 43, lid 1, derde alinea	Art. 25, lid 2, in fine	
Art. 43, lid 2, eerste alinea		Nieuw
Art. 43, lid 2, tweede alinea	Art. 25, lid 3, eerste zin	Gewijzigd
Art. 43, lid 2, derde alinea	Art. 25, lid 3, tweede zin	Aangepast

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
	Art. 25, lid 3, derde zin	Vervallen
Art. 43, lid 3	Art. 25, lid 5	Gewijzigd
Art. 43, lid 4	Art. 25, lid 4	Aangepast
Art. 43, lid 5		Nieuw
Art. 43, lid 6	Art. 25, lid 1	
Art. 44, lid 1		Nieuw
Art. 44, lid 2	Art. 26, lid 1, eerste zin	
Art. 44, lid 3	Art. 26, lid 2	Aangepast
Art. 44, lid 4	Art. 26, lid 1, tweede en derde zin	Aangepast
Art. 44, leden 5 en 8		Nieuw
Art. 44, lid 9	Art. 28, lid 3	Gewijzigd
Art. 44, lid 10		Nieuw
Art. 45, lid 1	Art. 28, lid 1	Gewijzigd
Art. 45, lid 2	Art. 28, lid 2	
Art. 46, lid 1	Art. 28, lid 5	Gewijzigd
Art. 46, lid 2, eerste zin	Art. 28, lid 4, eerste zin	
Art. 46, lid 2, tweede zin		Nieuw
Art. 46, lid 2, derde zin	Art. 28, lid 4, tweede zin	Gewijzigd
Art. 46, lid 2, onder a), tot d) en f)	Art. 28, lid 4, onder a) tot d) en f)	Aangepast
Art. 46, lid 2, onder e)	Art. 28, lid 4, onder e)	Gewijzigd
Art. 46, lid 3, onder a) tot h)	Art. 21, lid 2, onder c)	Aangepast
Art. 46, lid 3, onder i)		Nieuw
Art. 47, lid 1	Art. 28, lid 6, eerste en tweede zin en eerste streepje	Gewijzigd
Art. 47, lid 2	Art. 28, lid 6, tweede en vierde streepje	Gewijzigd
Art. 47, lid 3	Art. 28, lid 6, derde streepje	Gewijzigd
Art. 47, lid 4		Nieuw
Art. 48, lid 1	Art. 41, lid 3	Gewijzigd
Art. 48, lid 2, eerste alinea	Art. 41, lid 4, eerste alinea	Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 48, lid 2, tweede alinea	Art. 41, lid 4, tweede alinea	
Art. 48, lid 3	Art. 30, lid 4	
Art. 48, lid 4	Art. 30, lid 6	
Art. 48, lid 5	Art. 30, lid 8	
Art. 49, lid 1	Art. 41, lid 1	Gewijzigd
Art. 49, lid 2	Art. 41, lid 2	
Art. 50		Nieuw
Art. 51, lid 1	Art. 30, lid 5	Gewijzigd
Art. 51, lid 2	Art. 32	Gewijzigd
Art. 52, lid 1	Art. 30, lid 1	
Art. 52, lid 2	Art. 30, lid 2	Gewijzigd
Art. 52, lid 3	Art. 30, lid 3	
Art. 52, lid 4	Art. 30, lid 7	
Art. 52, lid 5	Art. 21, lid 3	
	Art. 21, lid 5	Vervallen
Art. 53, lid 1		Nieuw
Art. 53, lid 2	Art. 31, lid 1	
Art. 53, lid 3	Art. 31, lid 3	Aangepast
Art. 53, lid 4	Art. 31, lid 2	Aangepast
Art. 54, lid 1	Art. 34, lid 1	
Art. 54, leden 2 tot 5	Art. 34, lid 2	Gewijzigd
	Art. 35, leden 1 en 2	Vervallen
Art. 55, eerste alinea	Art. 34, lid 5, eerste alinea	Aangepast
Art. 55, tweede alinea	Art. 34, lid 5, tweede alinea	Gewijzigd
Art. 55, derde alinea	Art. 34, lid 5, derde alinea	Gewijzigd
Art. 56, leden 1 en 2	Art. 36, leden 1 en 2	
Art. 56, lid 3	Art. 36, leden 3 en 4	
Art. 56, leden 4 en 5	Art. 36, leden 5 en 6	
Art. 57	Art. 37	
Art. 58, lid 1	Art. 23, lid 3	

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 58, lid 2	Art. 23, lid 4	
Art. 59, leden 1 en 2	Art. 23, leden 1 en 2	Gewijzigd
Art. 60, leden 1 en 2	Art. 6, leden 1 en 3	Aangepast
Art. 60, lid 3	Art. 12	Gewijzigd
Art. 60, lid 4		Nieuw
Art. 61, lid 1, eerste alinea	Art. 21, lid 4	Gewijzigd
Art. 61, lid 1, eerste en tweede alinea	Art. 25, lid 2	Aangepast
Art. 61, lid 2	Art. 24, lid 1	Aangepast
Art. 61, lid 3	Art. 24, lid 2	Gewijzigd
Art. 61, lid 4, eerste alinea		Nieuw
Art. 61, lid 4, tweede alinea	Art. 25, lid 3, eerste zin	Aangepast
Art. 61, lid 5	Art. 25, lid 5	Gewijzigd
Art. 61, lid 6	Art. 25, lid 4	Aangepast
Art. 62		Nieuw
Art. 63, lid 1	Art. 4, lid 1	Aangepast
Art. 63, leden 2 en 3	Art. 23, leden 5 en 6	
Art. 64	Art. 42	Gewijzigd
	Art. 39	Vervallen
Art. 65, lid 1	Art. 40, lid 5	Gewijzigd
Art. 65, lid 2		Nieuw
Art. 66, lid 1, eerste alinea	Art. 14, lid 15, eerste zin	Gewijzigd
Art. 66, lid 1, tweede alinea	Art. 14, lid 15, tweede zin	Gewijzigd
Art. 66, lid 2, eerste alinea		Nieuw
Art. 66, lid 2, tweede alinea	Art. 14, lid 14, eerste en tweede zin	Gewijzigd
Art. 66, lid 2, derde alinea	Art. 14, lid 16	Gewijzigd
Art. 66, lid 3	Art. 14, lid 14, derde zin en lid 15, derde zin	Aangepast
Art. 67, lid 1, onder a)	Art. 40, lid 1	Gewijzigd
Art. 67, lid 1, onder b)	Art. 40, lid 2	Aangepast
Art. 67, lid 1, onder c)	Art. 40, lid 3	Gewijzigd

Onderhavige richtlijn	Richtlijn 93/38/EG	
Art. 67, lid 1, onder d)		Nieuw
Art. 67, lid 1, onder e)		Nieuw
Art. 67, lid 2	Art. 40, lid 4	Aangepast
	Art. 43 en 44	Vervallen
Bijlagen I t/m IX	Bijlagen I t/m IX	
Bijlage X		Nieuw
Bijlage XI	Bijlage XI	Aangepast
Bijlagen XII t/m XV	Bijlagen XII t/m XV	Aangepast
Bijlage XVI A	Bijlage XVI A	Gewijzigd
Bijlage XVI B	Bijlage XVI B	Aangepast
Bijlagen XVII en XVIII	Bijlagen XVII en XVIII	
Bijlage XIX, punt 1.1		Nieuw
Bijlage XIX, punt 1.2	Art. 25, lid 2	Gewijzigd
Bijlage XIX, punt 1.3		Nieuw
Bijlage XIX, punten 2 en 3		Nieuw
Bijlage XX, punt 1	Art. 1, lid 8	Gewijzigd
Bijlage XX, punt 2, eerste zin	Art. 1, lid 9	Aangepast
Bijlage XX, punt 2, eerste streepje		Nieuw
Bijlage XX, punt 2, tweede streepje	Art. 1, lid 10	Gewijzigd
Bijlage XX, punt 2, derde streepje		Nieuw
Bijlage XX, punt 3	Art. 1, lid 12	Gewijzigd
Bijlage XX, punt 4	Art. 1, lid 11	
	Art. 1, lid 13	Vervallen
Bijlage XXI		Nieuw